GEORGE D. FLORESCU

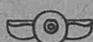

BOERII MĂRGINENI

DIN

SECOLELE XV ŞI XVI

STUDIU GENEALOGIC

VĂLENII-DE-MUNTE

Așezământul tipografic „Datina Românească"

1930.

De acelaş autor:

Divane Domneşti din Muntenia în secolul al XV-lea, Dregători şi Boeri, 1389-1496, extras din Revista Arhivelor Vol. I No. 4, 1927.

Recensie din punct de vedere genealogic al familiei Basarab a lucrărei D-nului Gheorghe Ghibănescu: *„Divanurile domneşti din Moldova şi Muntenia"*, din revista „Ion Neculce" No. 7, recensie publicată în Revista Arhivelor Anul 1927, Nr. 4.

Divane Domneşti din Muntenia în secolul al XV-lea, 1496-1501, broşura II, extras din „Revista Arhivelor" pe anul 1929, ed. 1929.

Dimitrie G. Florescu (1827-1875) autorul melodiei Steluţa, în revista „Ilustraţia", Anul XVI, No. 135-141, Mai-Octomvrie, 1927.

BOERII MĂRGINENI

DIN

DIN SECOLELE XV ȘI XVI

GEORGE D. FLORESCU

BOERII MĂRGINENI

DIN

SECOLELE XV ŞI XVI

STUDIU GENEALOGIC

VĂLENII-DE-MUNTE

Aşezământul tipografic „Datina Românească"

1930.

EXTRAS DIN
„BULETINUL COMISIUNII
ISTORICE A ROMÂNIEI“
VOL. IX ŞI X, 1929-30.

Genealogia neamului boierilor din Mărgineni. Secolul al XV-lea şi al XVI-lea

În secolul al XVI-lea încă din primele decenii, întâlnim menţionaţi în diverse acte interne şi externe diferiţi boieri numiţi cu epitetul distinctiv de ot Mărgineni.

Descendenţii acestora în linie femenină la fel ca şi scoborâtorii însemnatului neam Craiovesc se fălesc cu înrudirea lor, numind pe autorul cel mai îndepărtat al trunchiului Mărginenesc „frate de Basarab".

Mai toţi istoricii noştri cari s'au ocupat de neamul Cantacuzinilor au vorbit şi de acest însemnat neam boieresc fără înşă a putea să coordoneze ştirile aflate din relativ puţinul material documentar existent, tot bazându-se pe mândra titulatură a postelnicesei Elena Cantacuzino, proprietara unei din averile cele mai mari din cuprinsul Ţării Româneşti, moştenită de la părintele ei un Basarab Craiovesc şi de la maica ei o scoborâtoare în linie directă din Mărginenii secolului al XVI-lea.

Câteva acte inedite şi informaţii culese mai ales în bogatul material inedit al răposatului Ştefan D. Grecianu, au elucidat multe puncte obscure din trecutul acestei familii, înlesnind pentru aceasta şi înţelesul unor documente care până acum ori nu văzuseră lumina tiparului ori fuseseră rău interpretate.

Strămoșii boierilor din Mărgineni

Ca introducere a acestui studiu voi repeta titulușul Elenei Cantacuzino din diata ei de la 1667 [1], care sună astfel:

„Eu, Elena carea am fost jupâneasa răposatului Costantin Can„tacuzino, biv Vel Postelnic, fata răposatului Io Șerban Vodă, „nepoată jupânesei Marii, strănepoata jupânesei Ancăi ot Coiani, „așijderea și despre maica mea, răposata Doamna Elena, nepoată „lui Udriște vistiiar, *strănepoată lui Drăghici dvornic ot Măr„gineni,* adeverez".

Pentru că aci aflăm pe acel strămoș al Postelnicesei, cu numele de „ot Mărgineni", vom căuta a ne ocupa de acest boier Drăghici, căutând a-l identifica în lucrarea de față, din pleiada de boieri Români cu acest pronume în cursul veacurilor al XV-lea și al XVI-lea.

Din capul locului vom spune că acea titulatură de mai sus, în privința ascendenței materne, a fost rău interpretată de mai toți istoricii și genealogiștii noștri.

Elena Postelniceasa este născută la Suceava la 1611, deci în anul când tatăl ei Radu Șerban Basarab, după părăsirea Scaunului Țării Românești, se îndrepta spre Polonia pentru a ajunge în urmă la Viena, unde își dete obștescul sfârșit la 1620 în Martie.

Singurul dintre istoricii noștri, care a analisat cu deamănuntul din titulatura de mai sus, posibilitatea acestei rudenii, este d. I. C. Filitti [2], emițând judicioasa părere că Udriște vistierul nu poate fi bunicul după mamă, al Postelnicesei.

Într'adevăr, singurul vistier Udriște întâlnit în cursul veacului al XVI-lea este Udriște vistierul lui Radu Vodă Paisie (1535 — Martie

---

[1] V. *Buciumul:* 1863; v. N. Iorga: *Doc. privitoare la familia Cantacuzino,* ed. 1902, p. 42.

[2] V. *Craioveștii;* în Conv. Lit., an. 54, 1922/3, pp. 405-6.

1545) boier ce-şi găseşte moartea silnică la 1548, precum ni-o spun şi cronicile.

Însă între data aceasta şi anul naşterei Postelnicesei 1611, avem 63 de ani.

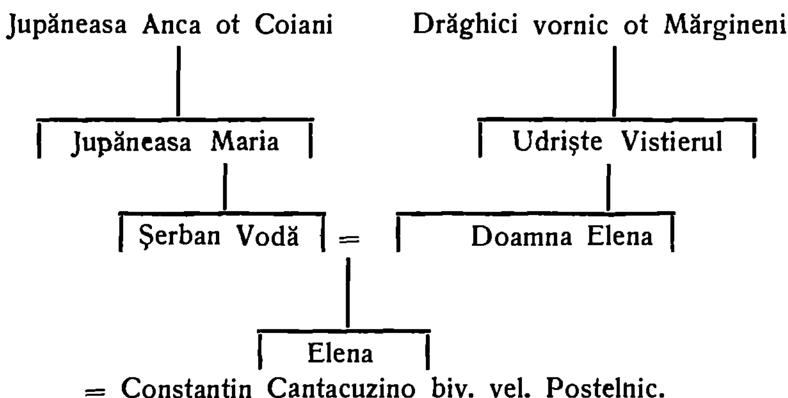
Că Elena Doamna nu era prea tânără la naşterea acestei a doua fată, — prima fiind Doamna Ancuţa, soţia lui Nicolae Pătraşcu Vodă, noră deci lui Mihai Vodă Viteazul, — o probează indiscutabil chiar testamentul lui Radu Vodă Şerban, soţul ei, la 1620 puţin înainte de moarte; testament scris la Viena, în care fostul Domn ne spune că la vreme de bătrâneţe Dumnezeu le-a dăruit încă o fată.

Oricum nu se poate admite ca la vârsta de 63 de ani, Elena Doamna să fi putut da naştere Postelnicesei, şi aceasta încă în cazul că soţia lui Radu Şerban să fi fost copil postum, adecă născută la 1549.

Prin urmare, raliându-ne aserţiunei d-lui Ion C. Filitti, fără a căuta pentru moment cine a fost bunicul după mamă al Elenei Basarab, fata lui Radu Şerban, să urmărim titulatura noastră de mai sus.

„ .... *strănepoată lui Drăghici dvornic ot Mărgineni*........."

Strănepoată a fost tradus la noi, de toţi istoricii noştri, cu vorba francesă „arrière petite fille" şi atunci iată cum s'a explicat tituluşul Postelnicesei:

Ar urma că Drăghici vornicul din Mărgineni, din spiţa explicativă a titulaturei de mai sus, să fi fost părintele lui Udrişte vistierul, cel omorât la 1548 de mâna lui Mircea Ciobanul.

N'avem până în prezent nici o cunoştinţă de vre-un act în care

acest boier, strămoş matern indiscutabil al Postelnicesei, să fie menţionat cu numele „Drăghici vornic ot Mărgineni" undeva în vreun hrisov, cu toate că d. I. C. Filitti [1], într'un divan al unui document fără dată, emanat de la Moise Vodă, probabil din 1529 ne dă ca prim martor pe Drăghici biv vornic din Mărgineni [2].

Drăghici acesta, bunic sau străbunic Elenei Doamna, a trebuit să trăiască, fie în ultimele decenii ale secolului al XV-lea, fie în prima jumătate a secolului următor, şi de oare ce încă din al VII-lea deceniu al secolului al XV-lea [3], aflăm pe un Drăghici, boier martor în divanele domneşti ale lui Radu Voevod-cel-Frumos, să căutăm a-l indentifica, căci indiscutabil că Drăghici, vornicul lui Vlad Călugărul, nu poate fi identic cu vornicul lui Moise Vodă şi a urmaşilor săi pe tronul Ţării Româneşti.

Pentru diferenţierea lor să luăm mai întâiu datele positive, adică divanele domneşti de acolo de unde întâlnim pentru prima oară în epoca de la mijlocul secolului următor, pe vre-un boier Drăghici ca vornic al Voevozilor Ţării Româneşti şi anume de la 1471 la 1545 [4].

Indiscutabil că Drăghici, stratornicul din 1471 al lui Radu-cel-Frumos [5], este viitorul spătar al lui Basarab Laiotă la 1476 Iulie 4 [6]. Acest boier ca mulţi alţii a trebuit să părăsească partida acestui Domn alipindu-se soartei lui Vlad Călugărul, fiind ridicat de acesta în funcţia de mare vornic [7].

La 1483 Ianuar 27 [8], în fine aflăm pe acest boier ca fost mare vornic şi la 1-iu Iunie acelaşi an [9], fără dregătorie însă cu atri-

---

[1] V. Arh. G. Gr. Cantacuzino, ed. 1919, p.. 201, No, 643,

[2] O eroare de tipar prin lipsa parantezei care să închidă epitetul: „ot Mărgineni", pus de autorul lucrării pentru identificarea personagiului.

[3] V. lucrarea mea asupra divanelor sec. XV.; doc. LIV.

[4] V. pentru epoca 1471-1496, lucrarea mea citată, pp. 45-80.

[5] La 25 sau 22 Ianuar din Gherghiţa, v. Venelin: *Vlahobolgarski gramatì*, pp. 95-6.

[6] V. Venelin, *o. c.*, pp. 118-9; v. Gh. Ghibănescu: *Vlad Călugărul*, în Rev. Arhiva, Iaşi, 1896, anul VII, N-le 3-4.

[7] V. lucrarea mea citată, doc. LXII, p. 55, doc. din 1482, Iunie 13, din Târgovişte.

[8] *Ibid.*, doc. LXIII, p. 56.

[9] *Ibid.*, doc. LXV, p. 57.

butul Stoicev; şi din nou în funcţia de fost mare vornic la cinci ale aceleiaşi luni [1].

De aici înainte aflăm printre boierii de frunte, alături de Dragomir Manev sau Udriştev, Neagoe Borcev şi Vintilă Florescul, pe Drăghici când Stoicev, când Stoicov sau Staicov, iar spre sfârşitul Domniei lui Vlad Călugărul din nou pe Drăghici fost vornic [2].

Nu ne facem umbra unei nedumeriri că Drăghici vornicul de la 1482 este identic cu Drăghici Stoicev sau Staicov.

În documentul din 9 Ianuar 1497 [3], întâlnim pentru ultima oară pe Drăghici în divanele sfârşitului secolului al XV-lea şi de acum înainte nu vom găsi boier cu numele acesta, decât tocmai prin al doilea deceniu al secolului viitor, adică la 26 Maiu 1512 [4], supt Neagoe Voevod Basarab când aflăm pe un Drăghici păharnic în divan; aceasta mă îndreptăţeşte să cred că Drăghici, boier însemnat al Ţării Româneşti, de oare ce îl aflăm în mai toate documentele cu divane ale lui Vlad Călugărul, şi chiar ale lui Radu în cursul cel Mare, a trebuit să se stingă din viaţă după data de mai sus anilor 1497-98 [5].

Observăm însă din înşirarea divanelor [6] din această vreme că de la 1-iu Iunie 1483 şi până la 16 Iunie 1493 se află în divaue Drăghici Stoicev - să adoptăm această denumire pentru studiul nostru — afară de datele de 31 Iulie 1487 [7], 3 Septembre 1491 [8],

---

1 *Ibid.*, doc. LXVI, p. 58.

2 *Ibid.*, pp. 75-78 ,doc. XC-XCVI.

3 V. Ştefulescu, *M-rea Tismana,* p. 204; v. Miletici şi Agura: *Dacoromanita* în Sbornic, IX, p. 347, Sofia.

4 Primul hrisov cunoscut mie de la Neagoe Vodă Basarab, v. Şt. Greceanu: *Şirul Voevozilor cu divane şi note,* p. 33; v. Arh. St. M-rea Snagov, doc. 2; v. Acad. Rom., cond. M-rea Snagov, fol. 66.

5 Divanul cunoscut mie, imediat următor celui din 9 Ianuar 1497, este cel dintr'un document purtând numai leatul 6906 (=1497-8) emanat din Târgovişte şi care este următorul: Banul Barbul, Badea fost Mare Vornic, Pârvu Mare Vornic, Stanciul Logofăt, Tudor Vistier, Danciu Comis, Paharnicul Radul al lui Vintilă, Stolnicul Dragomir, Radu şi Dragomir Armaş şi Oancea grămătic, care scrie hrisovul, (v. Revista Istorică, X, 1925, p. 152; v. Prietenul nostru din Câmpulung, 1924, I-II).

6 V. Lucrarea mea, doc. LXV, şi LXXXIX.

7 V. Al Lăpedatu: *Vlad Vvd. Călugărul,* extras din „Convorbiri Literare", XXXVI, ed. 1903, p. 72, No. 10; v. Ac. Rom., orig. 172/XX; v. la mine, p. 59, doc. LXIX.

8 V. Venelin, *o. c.*, pp. 129-30; v. Ştefulescu: *Tismana,* pp. 197-8; v. la mine, doc. LXXX, p. 67.

şi 14 April 1496[1], când în locul lui avem pe un Drăghici Vintilescul.

Analisând cu de-amănuntul divanele domneşti ale acestei epoci luăm seamă, că în tot timpul Domniei lui Vlad Călugărul, de la 27 Ianuar 1483 şi până la 1492, primul boier în divan este Dragomir Manev întâlnit la 5 April 1485[2], 31 Iulie 1487[3] şi 4 Februar 1488[4], cu atributul Udriştev iar la 1492 Octombre 9[5], supt numele de Drăghici Udriştev pentru ultima oară în divan.

Am spus alt undeva[6] şi am probat că Dragomir Udriştev, recte Drăghici Udriştev, soţul Neacşei şi frate cu Preia soţia lui Nan mali dvornic, este una şi aceiaşi persoană.

Cine sânt însă Drăghici Stoicev şi Drăghici Vintilescul?

O observaţie nu de puţină importanţă pentru explicarea acestui cas, este faptul că încă din primele vremuri de când posedăm divane domneşti, adică mărturii boiereşti a Voevozilor Ţării Româneşti, deci încă din 1389, mai des întâlnim nume de boieri fără dregătorii; şi chiar acei, în funcţii mai însemnate în urmă prin celelalte secole în succesiunea dregătoriilor, ca de exemplu: vornicul, logofătul, etc. sânt mai întotdeauna printre ultimele mărturii[7].

Obiceiul de-a indica pe unii boieri în divan fără dregătorii, este din ce în ce mai puţin usitat, cu cât ne apropiem mai mult de secolul al XVI-lea, martore ne sânt divanele domneşti din secolul al XV-lea.

Supt Mircea Vodă-cel-Bătrân, majoritatea mărturiilor sânt boieri fără dregătorii, în urmă numărul acestora este aproape egal dacă nu întrece pe cel al dregătorilor. Divane domneşti adevărate putem

[1] V. Arh. St. Cond. Govorei, I, (1856, pp. 182-4); v. şi lucrarea mea asupra divanelor domneşti ale lui Radu-cel-Mare, 1496-1501, ed. 1929, pp. 7-8, doc. I.

[2] V. Ştefulescu: *Doc. slavo-rom., relative la Gorj,* pp. 26-7; v. la mine, *o. c.,* p. 59, doc. LXVIII.

[3] V. Lăpedatu, *o. c.,* p. 72, No. 10; v. Ac. Rom,, orig. 172 XX; v. la mine, p. 59, doc. LXIX.

[4] *Ibid., o. c.,* p. 72, No. 11; v. Arh. St. Cond. M-rei Govora, fila 110; v. la mine, p. 61 ,doc. LXXII.

[5] *Ibid.,* p. 74, doc., 26; v. Miletici, *o. c.,* p. 341, No. 19; v. la mine, pp. 71/2, doc. LXXXIV.

[6] V. lucrarea mea citată, doc. LXXIV, nota 3, pp. 62-4.

[7] *Ibid.,* passim.

spune că încep abia supt domnia lui Vlad Vodă Călugărul şi a fiiului său Radu-cel-Mare.

Aceşti doi Domni pacinici trebuie socotiţi ca organisatorii cei mai de frunte a stărei lăuntrice a principatului muntean; supt ei întâlnim pentru prima oară în secolul al XV-lea coordonarea funcţiilor boiereşti şi succesiunea dregătoriilor după importanţa lor, cel puţin pentru rangurile mari iar supt Radu Vodă-cel-Mare aflăm pentru ultima oară boieri fără dregătorii în divan; documentul acestui Voevod dat la 9 Ianuar 1497 poate trece ca unul din ultimele în care divanul domnesc conţine un boier fără dregătorie în fruntea sa. Acest boier este chiar Drăghici Stoicev căci pe cei pe care îi vom întâlni incidental de acum înainte fără funcţie, sânt reprezintanţi de frunte ai neamului boierilor zişi Craioveşti, cei doi fraţi mai mari: Barbul şi Pârvul, şi pe ici şi colo câţiva boieri care mi se par a fi rude de ale Voevozilor; aşa aflăm pe un Datco la 1502 Mart 9 [1], unde mai găsim pe Badea fără dregătorie. Pe acesta din urmă îl vom afla trecut cu numele de Badea din Cojeşti [2], în divanul hrisovului din 1505 Iunie 21 [3].

Acest obiceiu al boierilor de a fi indicaţi de gramatici în divan fără dregătorie a adus probabil faţă în faţă personagii cu pronume identice, atunci singura diferenţiere nume de familie nefiind încă usitat — era atributul pe care şi-l luau, dacă cumva nu aveau vre-o dregătorie diferită [4].

O normă cred însă va fi fost adoptarea unui nume de moşie, proprietate de baştină sau danie domnească pentru slujbele săvârşite.

C. Giurescu ne spune [5], că atunci când părintele unuia din boieri, sau vre-un frate, era mai cunoscut prin însemnătatea sa, fiul adăuga numelui său „ov" sau „ev" ca particulă distinctivă. Am

---

[1] V. Ştefulescu: *o. c.*, p. 46; v. St. D. Grecianu, *o. c.*, pp. 3-4; v. „Arh. St. Schit. Polovragi, pach. I, bis. or. sl. perg. mare 58-48 cm.

[2] Ginere lui Udrişte;

[3] V. Ştefulescu: *o. c.*, p. 57.

[4] In timpul domniei lui Vlad-Vodă Călugărul, aflăm în dese divane, doi boieri Staico, primul vel Logofăt, cunoscutul ginere domnesc şi celalt Vistier, v. Divanele 1487-88, până la Septembre 1490 în lucrarea mea citată, pp. 59-66).

[5] V. *Despre boieri*, p. 24.

arătat totuşi prin câteva exemple răsleţe că al doilea nume cu particulă nu implică chiar pe acel al tatălui. Un Dragomir Udriştev identic cu Dragomir Manev nu putea fi şi fiu al lui Udrişte şi fiu al lui Manea.

Răposatul C. Giurescu nu relevă însă un lucru important, întâlnit în secolul al XV-lea în vremea lui Vlad Călugărul şi anume particula pur românească pe care o întâlnim la numele al doilea al câtorva boieri, martori în divanele acestui Domn, şi anume în persoana lui. Vintilă Florescul, Barbul Craiovescul şi Drăghici Vintilescul, singurele trei exemple din relativ numerosul material de mărturii domneşti păstrat din această epocă.

Luând în considerare această terminaţe românească am putea emite două ipoteze:

1-a. Ultimul din aceşti trei boieri fără dregătorie este cunoscutul Barbul Craiovescul, fiiul mai mare al lui Neagoe de la Craiova primul Ban al Craiovei, funcţie creiată de Vlad Călugărul pentru neamul acesta [1]. Numele de Craiovescul, — Kralevskăi în slavoneşte, — venind indiscutabil de la proprietatea lor din Oltenia, s'ar părea că Florescul ar veni de la Floreşti, şi urmând aceluiaşi raţionament logic: Vintilescul ar trebui să vie de la Vintileşti.

Satul sau oraşul Floreşti este întâlnit chiar în vremurile de care ne ocupăm, ca loc de emanare a mai multor documente şi anume: în 1477 la 15 Iulie [2], şi la 9 August [3], supt Basarab-cel-Bătrân. Într'adevăr o moşie Floreşti şi anume, cea azi în Judeţul Ilfov pe hotarul Nord-Vestic, nu departe de Găiseni din Judeţul Vlaşca, a fost stăpânire a lui Vintilă Florescul şi a descendenţilor săi, până în preajma secolului al XVII-lea, moşie de baştină după care şi-a luat şi numele acest neam boieresc.

Cât pentru Vintileşti, cu toate cercetările mele, n'am putut afla decât o singură informaţie într'un document din 1525, Aprilie 14 de la Vladislav Voevod, proprietatea d-lui Ion C. Petrescu un asiduu cercetător al genealogiilor neamurilor boiereşti din secolele al XV-lea şi al XVI-lea.

Documentul fiind inedit îl dau în extenso:

---

[1] V. Filitti: *Craioveştii,* p. 194; v. lucrarea mea o. c., nota 3, p. 60.

[2] V. I. Bogdan:, *Documente şi Regeste,* ed. II, vol. I, pp. 335-6, No. CCLXXXII.

[3] *Ibid.,* p. 336, No. CCLXXXIII.

„Din mila lui Dumnezeu Io Vladislav Voevod şi Domn a toată „Ţara Ungro-Vlahiei, fiul prea bunului Vladislav Voevod, dat-am „Domnia Mea această poruncă a Domniei Mele slugii Domniei „Mele Stanciul Grămătic şi fiilor săi, câţi îi va da Dumnezeu, ca „să-i fie bucatele tatălui său Stanciul Obrazlat, toate care le-a „avut, sate şi ţigani, sate anume: Drugăneştii, veri cât se va „alege partea Stanciului Obrazlat şi la Cornăţeani jumătate şi la „Conţeşti, iar cât se va alege partea tatălui său Stanciul Obrazlat „şi iar de la *Vintilesti* jumătate şi de la Clinciu, iar câtă se va „alege partea tatălui său Obrazlat. Şi apoi iar să le fie din ţigani „partea tatălui său lui Obrazlat veri cât se va alege pentru că îi „este bătrână şi dreaptă moşie de moştenire. Iar apoi a fost „[rupt, probabil = rămas] unchiului său Radu fratele lui Obrazlat „nişte munţi, care şi ei au eşit bucate ale sale, după moartea lui „Radu fratele lui Obrazlat; iar fiul său Vintilă, încă din zilele „Mihnei Voevod, aşa s'a pârât cu Stanciul Grămătic sus zis, iar „când a fost la judecată a venit Stanciul Grămătic înaintea Dom- „niei Mele, aşa se jeluia cum a fost Stanciul Grămătic fiu drept „lui Obrazlat, şi mulţi boieri mărturie au mărturisit înaintea Dom- „niei Mele că este fiu drept lui Obrazlat. Drept aceia a dat şi „Domnia Mea ca să le fie moşia şi ohaba lor şi fiilor lor şi ne- „poţilor lor şi strănepoţilor lor şi de către nimeni nezăticnită după „zisa Domniei Mele. Mărturii: Jupân Jigoranul mare Vornic, şi „Jupân Drăgan Postelnic, şi Jupân Capot Vistier şi Vrăjoghi Clu- „ciar şi Păun Vornic şi Costea Armaş şi eu Estratie Grămătic cu „mâna am scris în oraşul de scaun Bucureşti. Ispravnic Turcin „fost Clucear. Luna Ap[rilie] 14 zile văleat 7033 (= 1525)".

II-a. Numele de Florescul, atributul distinctiv al lui Vintilă, să fi fost oare o românisare a numelui Florev şi să fi avut ca origină numele vreunui boier Florea, tată sau moş al dregătorului lui Vlad Vodă Călugărul?

Pe aceiaşi cale logică ar trebui ca Vintilescul să fie românisarea lui Vintilov şi deci Drăghici Vintilescul să fie descendentul unui boier Vintilă.

Lucrul n'ar părea imposibil şi trebuie să înclinăm mai mult spre această ipoteză căci precum pe un Udrişte, strămoş netăgăduit al lui Dragomir Manev sau Udriştev, nu-l aflăm printre mărturiile domneşti ale primilor Voevozi ai secolului al XV-lea, de ce un Vintilă — diferit incontestabil de Vintilă Florescul — şi un Florea

strămoş al logofătului lui Vlad Călugărul, n'ar fi putut exista încă înainte de primele mărturii boiereşti din preajma secolului al XV-lea?

Într'adevăr în aceste vremuri avem pe un Stoica Vintilov, pentru prima oară în divan supt Radu-cel-Frumos la 1464 Iulie 10 [1], întâlnit printre mărturiile domneşti ale aceluiaşi Voevod la 30 Mai [2], şi 28 Octombre [3], acelaşi an, precum şi la 5 Novembre 1465 [4].

Acest boier este indiscutabil descendentul unui Vintilă, poate — şi totul mă face a crede — acelaşi care ar fi autorul lui Drăghici Vintilescul.

Să revenim la Drăghici Stoicev.

După cele spuse mai sus, basaţi în parte pe justele aprecieri ale lui C. Giurescu [5], ar reeşi că acest boier este fiiul sau descendentul unui boier Stoica sau Staico şi în vedere că tatăl lui Drăghici a fost o persoană marcantă, trebuie să-l căutăm printre dregătorii anteriori lui Vlad Călugărul.

Iată şi aici un mic tablou al boierilor Staico sau Stoica întâlniţi în secolul al XV-lea prin divanele domneşti ale Ţării Româneşti şi printre cari trebuie căutat părintele acestui însemnat boier al lui Vlad Călugărul.

Din tabloul înfăţişat nu putem certifica care din aceşti numeroşi boieri va putea fi identificat ca părinte al lui Drăghici Stoicev, căci fireşte că cel de la 1413 nu poate fi una şi aceiaşi persoană cu cel de la 1465, trebuind să relev aici, că Staico logofătul lui Vlad Călugărul pe care-l întâlnim pentru prima oară în anul 1482 cu această dregătorie, în primul document cu divan al acestui Voevod, nu poate fi, genealogiceşte vorbind, părintele boierului Drăghici de care ne ocupăm, de oare ce supravieţuieşte lui mulţi ani în urmă; dispărând din divan abia la 1507 după 20 Iulie [6].

---

1 V. Ştefulescu:, *M-rea Tismana,* p. 192; v. lucrarea mea, doc. XLIX şi nota 6.

2 V. I. Bogdan, *o. c.,* p. 105, nota din josul paginei; v. la mine, p. 42, nota 6.

3 *Ibid.,* v. *ibid.*

4 V. Filitti: *Arh. G. Gr. Cantacuzino,* doc. 91, p. 17, nota 3; v. la mine, doc. L, nota 1.

5 V. mai sus p. 12, nota 5.

6 V. St. Greceanu, *o. c.,* p. 15; v. Arh. St. M-rea Glavacioc, pach. 20, doc. 2, sau 1; v. Acad. Rom. Cond. M-rea Glavacioc, p. 253, (copie).

Anul	Luna	Ziua	Voevodul	Boierul Stoica în Divan	Locul lui printre mărturii
1413	August	6	Mircea-cel-Bătrîn	Stoica Rusul	al 3-lea din 5[1]
1415	Mart	28	„ „	„ „	„ 7-lea din 10[2]
1415	Iunie	10	„ „	„ „	„ 4-lea din 12[3]
1430	Septembre	16	Dan II.	Stoica Comis	„ 7-lea din 7[4]
1431	Ianuar	30	„	„ „	„ 12-lea din 13[5]
1432	„	15	Alexandru Aldéa	Stoica Mecionosa[17]	„ 11-lea [6]
1437	Iulie	18	Vlad Dracul	Stoica Postelnic	„ 8-lea din 12[7]
1439	Septembre	8	„ „	„ frate lui Manea Udriştev[18]	„ 6-lea din 16[8]
1447	August	8	„ „	Stoica Vistier	„ 7-lea din 10[9]
1451	Mart	28	Vladislav II.	Stoica Curcmaz	„ 8-lea din 16[10]
1458	„	5	Vlad Ţepeş	Stoica Păharnic	„ 7-lea din 10[11]
1464	Maiu	30	Radul-cel-Frum.	Stoica Vintilov	„ 4-lea din 13[12]
1464	Iulie	10	„ „	„ „	— — [13]
1464	Octombre	28	„ „	„ „	— — [14]
1465	Novembre	5	„ „	„ „	al 4-lea din 11[15]
1473	Septembre	16	„ „	Stoica Spătar	„ 9-lea din 14[16]

[1] V. I. Bogdan: *o. c.*, pp. 3-6; v. lucrarea mea, doc. VII.
[2] *Ibid. Un hrisov de la Mircea-cel-Bătrân*, în *Anal. Acad. Rom. tom. XXXVI, No. 4*, pp. 109-125, (1903); v. lucrarea mea, doc. IX.
[3] Ibid. *o. c.*, v. C. Giurescu: *o. c.*, p. 23, nota 7; v. lucrarea mea, doc. X.
[4] V. Ştefulescu: *Doc. sl. rom.*, pp. 15-17; v. Hasdeu: *Arhiva Istorică*, p. 73; v. lucrarea mea, doc., XXIV, şi nota 1, la acel document.
[5] V. I. Bogdan, *Doc. Reg.*, p. 35; v. lucrarea mea, doc. XXV.
[6] V. St. Nicolaescu, *o. c.*, pp. 252-3; v. lucrarea mea, doc. XXVII, şi nota 1, la acel document.
[7] V. I. Puşcariu: *Fragmente*, pp. 55-7; v. acelaşi în *Anal. Acad.* Rom.; *Revolta Boierilor;* v. lucrarea mea, doc. XXX şi nota 1, tot acolo. Data acestui document pare a fi după studiile mele, 1437 în loc de 1434.

Acest Staico logofăt cunoscut supt numele de Staico ot Băjeşti sau ot Bucov este cunoscutul ginere al lui Vlad Călugărul, soţul Caplei şi cumnat deci cu Radul-cel-Mare [1].

Am spus altundeva [2], că Drăghici Stoicev şi Drăghici Vintilescul sânt indiscutabili una şi aceiaşi persoană, basaţi pe locul ce-l ocupă acest boier în divanele în care îl găsim cu aceste două nume, şi revenim aici asupra inscripţiei de pe un engolpion aflat între odoarele Mănăstirii Snagov, care ne vorbeşte de un Drăghici donator al locaşului Vintilesc la 1431.

Inscripţia dată de Alexandru Odobescu [3], este corectată de d-l Profesor Nicolae Iorga [4], întru aceia că expresiunea slavonă винти-

---

[8] V. Hasdeu: *o. c.*, pp. 84-5; v. lucrarea mea; doc. XXXVI.

[9] V. N. Iorga, *Studii şi Documente,* vol. V, p. 169; v. lucrarea mea, doc. XL şi nota 1 la acel document.

[10] V. *Acad. Rom. Cond. M-rea Dealul,* I, pp. 89-90; v. Filitti; *Arhiva G. Gr. Cantacuzino,* p. 16, nota 5; v. lucrarea mea, doc. XLI.

[11] V. Venelin: *o. c.*, pp. 91-2; v. I. Bogdan: o. *c., p.* 75; v. Ştefulescu; *M-rea Tismana,* p. 189; v. lucrarea mea; doc. XLVII.

[12] V. I. Bogdan; *o. c.*, p. 190; v. lucrarea mea; doc. XLIX şi nota 6 tot acolo.

[13] V. Ştefulescu: *o. c.*, p. 190; v. lucrarea mea, doc. XLIX, nota 1, la acel document.

[14] V. lucrarea mea, nota 6, doc. XLIX.

[15] V. Filitti, *o. c.*, p. 17, nota 1; v. lucrarea mea, doc. L.

[16] V. Colecţia Familiei mele; v. lucrarea mea, doc. LVII.

[17] Mecionosa este identic cu Spătar.

[18] V. Arborele genealogic al neamului acestui boier, în lucrarea mea, doc. LXXIV.

[1] Staico ot Ruşi, ot Băjeşti sau ot Bucov, este comisul lui Basarab-cel-Tânăr pe la 1480 (v. Bogdan, *o. c.*, ed. I, p. 214) şi rămâne lângă el şi după lupta de la 8 Iulie 1481; la 3 April 1480 îl găsim supt numele de Stane comis. Intre 1480-81, (v. Bogdan *o. c.*, p. 248), Basarab Laiotă anunţă pe Braşoveni că trimite la ei în misiune pe boierul său Staico. Acesta trebuie să fie Staico comisul de la 6 August 1481, (v. Miletici, *o. c.*, p. 340), al lui Basarab Ţepeluş. Pentru acest boier, v. şi lucrarea mea, doc. LIX, nota 10, doc. LX, nota 12, şi doc. LXII, nota 8.

[2] V. lucrarea mea, doc. LXXX, nota 3.

[3] V. *Câteva ore la Snagov,* în Biblioteca pentru toţi, ed. P. V. Haneş, 1909, p. 30, v. *Ibid.*, în *Revista Română,* III, p. 363, unde se află şi facsimila engolpionului.

[4] V. *Inscripţii din bisericile române,* vol. I, fasc. I, p. 156, nota 1, din josul paginei.

лискомꙋ, precum este cetită de primul, se pare că ar trebui să fie вел стольник. Am spus în lucrarea mea asupra divanelor secolului al XV-lea că nu aflăm nici-un stolnic, şi mai puţin vre-un vel stolnic Drăghici, în epoca contimporană datei de pe panaghiarul de la Mănăstirea Snagov, ba mai mult nu aflăm în nici-un document cu divan pe vre-un boier Drăghici cu această funcţie.

Dacă această Mănăstire, fondată încă înainte de domnia lui Mircea-cel-Bătrân [1], este numită lăcaş Vintilesc, ar urma să fie ctitoria vreunui boier Vintilă din secolul al XIV-lea de care nu avem nici-o mărturie şi a cărui descendent Drăghici donează engolpionul la 1431 în domnia lui Dan al II-lea [2] sau a lui Alexandru Aldea [3].

Am spus mai sus că Drăghici stratornicul de la 1471 este spătarul de la 1475 şi vornicul de la 1482, în urmă fără dregătorie cu numele de Drăghici Stoicev, deci descendent al lui Stoica.

Basându-ne pe faptul că părintele său este Staico [4] şi de oarece tituluşul Postelnicesei ni spune că această boieroaică are prin ascendenţă pe un Udrişte vistier, cunoscând pe de altă parte că în neamul mamei sale aflăm şi pe un alt Udrişte, postelnic şi în urmă ban, am emis părerea [5], de altfel destul de logică [6], că Drăghici Stoicev ar fi putut fi fiiul lui Staico fratele lui Manea Udrişte,

---

[1] Un act interesant fără an şi lună, pus de d. Stoica Nicolaescu între anii 1414 şi 1415, (v. *Alexandru Aldea, Vvd.*, nota 4, p. 234, în *Rev. pt. Ist. Arh. Fil., 1922),* în care se relevă existenţa Mănăstirei Snagov, încă din acele vremuri ,precum şi prezenţa unui frate al lui Mircea-cel-Bătrân; jupând Stoica.

[2] Dan II, este fiul lui Dan I, (v. Al. Vasilescu: *Urmaşii lui Mircea Vvd. cel-Bătrân,* în *Rev. pt. Ist. Arh. şi Fil. vol. XI, an. 1914,* p. 138) şi domneşte de la 1422, la 1431, iar în Ianuar 30 din acest ultim an avem şi ultimul său document, el murind la 1432 Iunie 1, (v. St. Nicolaescu, *o. c..).*

[3] Primul hrisov de la acest Voevod îl avem în Novembre 1431, el fiind în scaun încă din Iunie (v. St. Nicolaescu, *o. c.).*

[4] V. mai departe în lucrarea de faţă, pag. 20, doc. din 1489, April 21.

[5] V. lucrarea mea, o. c., doc. LXXX, nota 3.

[6] In ţara noastră, încă din vremurile cele mai depărtate era o usanţă ca numele moşilor să fie dat nepoţilor, aşa aflăm nume patronimice de boieri, distincte pentru diferite neamuri: relevăm că numele de Drăghici era patronimic Mărginenilor, precum şi Udrişte, de asemenea pentru rudele lor, prin descendenţă, Vintilă al Cornăţenilor, Şerban al Coianilor de la Şerban Banul Craiovenesc, Barbul şi Radul al Craioveştilor şi descendenţilor lor.

însemnatul boier rudă apropiată a Voevodului Vladislav al II-lea din secolul al XV-lea.

Luând în considerare şi pe Drăghici Vintilescul şi referindu-ne la ipotesa a doua emisă mai sus [1], un singur boier ar putea fi părinte al lui Drăghici Stoicev şi anume Stoica Vintilov aflat martor în hrisoavele lui Radu-cel-Frumos.

Într'adevăr Drăghici Stoicev nu poate fi decât fiu al lui Staico Vintilov şi aserţiunea mea se basează pe faptul că el este indiscutabil unul şi acelaşi personagiu cu Drăghici Vintilescul de la 1487, 1491 şi 1496 căci numai aşa s'ar explica raţiunea pentru care grămăticii hrisoavelor de mai sus [2], l-au transcris în lista mărturiilor lui Vlad Călugărul cu numele de Vintilescul, ca descendent al unui Vintilă, acesta fiind şi autorul lui Staico Vintilov. şi prin urmare spiţa înaintaşilor lui Drăghici vornicul lui Vlad Vvd. Călugărul ar putea fi următoarea:

VINTILĂ
poate ctitor fondator al M-rei Snagov
Sec. XIV—XV.

[1] V. p. 14, din presenta lucrare.

[2] Pentru actul din 1487, Iulie 31, n'avem numele grămăticului cât pentru cel din 1491, Septembre 3, el este Oancea, pe care nu-l mai aflăm scriind hrisoave în domnia lui Vlad Vvd. Călugărul. Oancea ne apare încă la 1498 Iulie 19 (v. Divanele lui Radu-cel-Mare 1496-1500 la mine, doc. VI), şi 1499 Iunie 15 (v. *ibid.*, doc. X), după ce Drăghici Vintilescul dispăruse din divane. La 1496, grămătic este Corlat.

Acum că am aflat ascendenţa acestui boier, bazaţi pe mărturiile domneşti ale secolului al XV-lea, să căutam a afla din puţinele documente care ni stau la îndemână, pe descendenţii lui Drăghici Stoicev.

Avem asupra lor documente destul de concludente.

Un hrisov din anii 1486-7 [1], fără dată, din Târgovişte dat de către Vlad Călugărul Mănăstirei de la Cricov [2], ni spune că Voevodul întăreşte acesteia a patra parte din satul Plopeani şi un vad de moară în Teleajen „pentru că o au cumpărat Drăghici Stoikici [3], „de la Cioară derept 3.000 aspri gata şi Domniei mele au dat „un cal......"

Următoarele trei hrisoave de pe la sfârşitul secolului al XV-lea şi începutul secolului următor, aruncă o lumină şi mai vie asupra descendenţei lui Drăghici Stoicev.

Primul poartă data de 1489 Aprilie 21 [4] şi are în resumat următorul conţinut:

Vlad Voevod sin Vlad Voevod [5]...... dă poruncă cinstitului boierului Domniei Sale jupan Drăghici feciorul Stoicăi şi fiului său Stoican şi fetelor Marii şi Neacşăi şi Cherii şi nepoţilor lui jupan Vintilă şi jupan Radului ca să le fie lor Corneni [6] ori cât au ţinut Danciul, că au schimbat Danciul [7] înaintea Domniei Sale de au

---

[1] V. N. Docan, *Studii privitoare la numismatica Ţărei-Româneşti, I,* în *Anal. Acad. Rom., tom. XXXII,* Mem. secţ. ist., pp. 530-72; v. Arh. St. Cond. M-rea Mărgineni, f. 143.

[2] Viitoarea mânăstire cunoscută supt numele de Mărgineni.

[3] Evident, Drăghici Stoicev.

[4] V. Fişe inedite din colecţia răposatului Ştefan D. Greceanu la Filipeşti; v. Arh. St. dosar M-rea Mărgineni, trad. rom. f. orig.; v. Al. T. Dumitrescu, *Despre oraşul Floci,* în *Rev. pt. Ist. Arh. şi Fil. vol. XI, partea II-a, 1910,* pp. 434-5.

[5] Vlad Călugărul, fiul lui Vlad Dracul.

[6] Fi-va oare una din moşiile întâlnite în secolul următor cu numele de Corneşti. Evident că M-rea Mărgineni fiind în Prahova şi proprietăţile lui Drăghici,— precum vom vedea mai la vale, — tot acolo, trebuie să inclinăm că şi această moşie era tot prin apropiere.

[7] Nu putem şti pentru moment cine este acest Danciul; nu cred totuşi a-l putea identifica cu Danciul, unul din cei 4 fraţi Craioveşti; poate însă să fie Danciul Gogoaşă întâlnit cu dregătoria de Stolnic în domnia lui Vlad Călugărul, (v. lucrarea mea, doc. LXII şi nota 11, şi doc. LXIV, cu nota 4) şi a cărui fiu Drăghici a avut pretenţii de domnie în prima jumătate a secolului al XVI-lea.

dat-o jupânului Drăghici, partea Danciului la Blagodești [1] partea Lupșăneni [2] și partea Stroieni [3] cu feciorul lui jupân Drăghici dinaintea Domniei Sale.

Al doilea hrisov poartă data de 1498 Februar 16 [4] în care Radul-cel-Mare dă „poruncă feciorilor jupânului Drăghici dvornicul [5] „anume Stoican, Neagoe și Drăghici și nepoților lui jupân Dră-„ghici Vornicul, jupân Vintilă păharnic și jupân Radu postelnic, și „feciorilor lor ca să ție în Nicovani două părți care au ținut jupân „Drăghici vornicul".

În fine un document purtând data de 1510 Mai 27 [6], ne vorbește de diferite danii făcute de Vlad, fiul lui Vlad Călugărul, lui Neagoe Drăghici, nepoților lui feciorii lui Stoican anume: Drăghici Dragomir și Stancăi, precum și altor boieri [7], asupra satelor următoare: Mărgineni [8], Sărata [9], Stănești [10], Filipești [11], Bănești [12],

---

[1] Moșia pe care o întâlnim adesea în documentele referitoare la boierii din Mărgineni din secolul al XVI-lea. Ea se află azi supt numele de Blagodeasca, (v. *Dicț. Geografic,* vol. I, pp. 468-9).

[2] In rezumatul hrisovului acestuia la Al. T. Dumitrescu aflăm trecut, „partea lui Lupșan".

[3] *Ibid., ibid.,* „partea lui Stroie".

[4] V. Arh. St. M-rea Mărgineni, doc. 17/842 relativ la moșia Muru din sud Saac.

[5] S'ar părea după resumatul hrisovului că acesta ar fi fost decedat la data de 1498.

[6] V. Fișe inedite St. D. Greceanu, la Filipești; v. Acad. Rom. pach. 39, or. sl. f. trad.; v. pentru resumat mai detailat mai departe pag. 31.

[7] V. aici mai departe la pag. 31.

[8] Moșie de baștină a Elenei Postelnicesei fiica lui Radu Șerban.

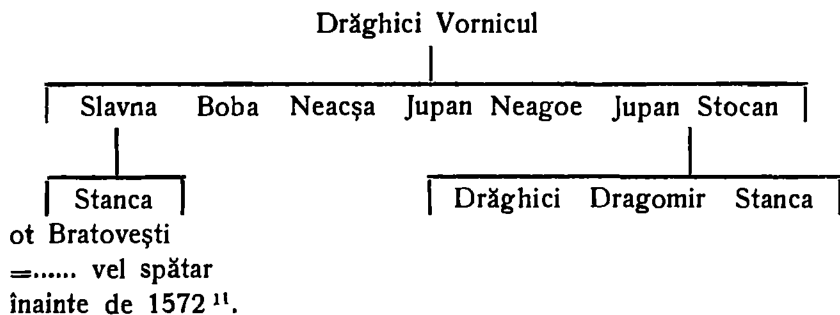
[9] *Ibid.* Fi-va oare moșia Sărata-Bugheni din jud. Buzău, comuna Cioranca (fostă proprietate a Statului pendinte de M-rea Banului), sau Sărata Comana din același județ, pendinte de M-rea Comana, Inclin a crede că este moșia Sărata numirea veche a comunelor Gura Sărăției și Monteorul. Pe această moșie găsim stăpână pe la începutul secolului al XVII-lea, pe Maria din Bucov, numită adesea și din Sărata, e rudă a Postelnicesei.

[10] Aflăm mai multe sate cu acest nume, unul în Gorj, comună rurală, altul în Mușcel la 22 km. de Câmpulung, altă comună în Vâlcea și alta în Vlașca, la 11 km. Nord de Giurgiu, plasa Marginea, loc istoric în urmă prin bătălia lui Stroe Buzescu cu Hanul Tătarilor la 1594 după bătălia de la Putinei. Un alt Stănești se află în Dâmbovița unde au fost lupte între 1595-99.

[11] Altă moșie de baștină a Postelnicesei. Aflată în jud. Prahova,

Frănceşti [1], Breaza [2], Comarnic [3], Secăria [4], Cricovenii [5], Berteşti [6], Căşcioarele [7], Ruşeţul, Creţeşti, Cornenii, Scrita [8], Găojanii [9], Floreştii [10] şi Mislea.

Din conţinutul acestui document şi pe semne şi a altora extrage răposatul Ştefan Greceanu următoarea spiţă genealogică:

ot Bratoveşti
=...... vel spătar
înainte de 1572 [11].

Prin urmare din aceste trei documente reiese următorul arbore genealogic al descendenţei lui Drăghici Stoicev, în ceiace priveşte pe fiii şi fiicele lui:

---

este azi cunoscută supt denumirea celor două trupuri: Filipeştii de Târg şi Filipeştii de Pădure, (Flipeştii-Ungureni).

[12] Fi-va oare Băneştii ot Ruia despre care aflăm vorbindu-se în mai multe hrisoave din sec. XVI-lea în pricini între boierii ot Stănceşti şi boierii ot Cornăţeni. Un Băneşti este comună rurală în Prahova, aproape de râul Doftana; alte două sate cu acest nume în jud. Argeş.

[1] Moşie rămasă moştenire descendenţei lui Drăghici Stoicev. Acest sat este indiscutabil acela cu acest nume, azi în jud. Vâlcea, cunoscut şi supt numele de Mahalaua Mare, unde se află o veche biserică restaurată la 1890.

[2] Altă moşie de moştenire a Postelnicesei.

[3] *Idem.*

[4] *Idem.*

[5] Pe semne un trup al moşiei Mărginenii.

[6] Altă moşie de baştină a Postelnicesei Elina.

[7] Postelniceasa are stăpâniri în acest sat moştenire şi de la boierii Mărgineni şi de la boierii Craioveşti, (v. mai departe, pag. 33).

[8] Nu putem şti la cine au scoborât aceste moşii: Ruşeţul, Creţeşti, Cornenii şi Scrita.

[9] Această moşie nu este aflată în averea Postelnicesei ci în alt neam scoborâtor şi el din Drăghici Stoicev, anume boierii din Şuici.

[10] Moşie aflată în neamul boierilor ot Floreşti din secolul al XVI-lea. Nu trebuie confundată cu moşia cu acelaşi nume din jud. Prahova.

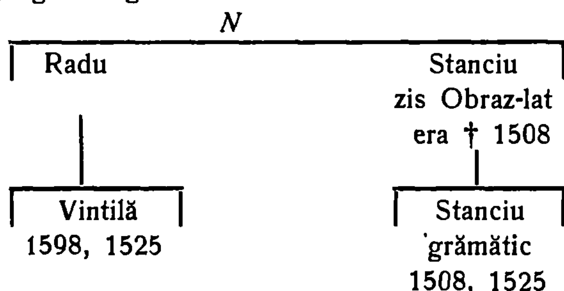
[11] Pentru această rudenie vezi mai departe.

DRĂGHICI STOIKICI (STOICEV)
1489, 1498.

Stoican	Maria	Neacşa	Chera	Neagoe	Drăghici	Slavna	Boba
1489, 1498, 1510	1489 1510	1489 1510	1489	1498 1510	1498	1510	1510

Ne rămân încă neindentificaţi cei doi boieri Vintilă şi Radul întâlniţi la 1489 fără dregătorie, deci bărbaţi tineri, şi la 1498, pe primul păharnic şi pe cel de al doilea postelnic. Nu cred totuşi— şi totul mă îndreptăţeşte a o susţine — că aceşti boieri să fi fost nepoţi lui Drăghici Stoicev în accepţia de «petits fils», ci nepoţi de frate sau de soră, de oare ce în toate documentele vremei nu întâlnim pe niciun Vintilă păharnic prin divane, nici vre-un postelnic Radul, acesta neputând fi confundat cu omonimul său atât ca nume cât şi ca funcţie, fratele mai mic al lui Barbu Banul al lui Părvu vornicul şi al lui Danciul armaşul, fraţii Craioveşti.

Din documentul purtând data de 1525 April 14 [1], extrag următoarea spiţă genealogică:

Moşiile de care se vorbesc în act sânt: Drugăneşti, jumătate din Cornăţeni, Conţeşti, jumătate din Vintileşti şi Clinciu care toate au fost moşii vechi de moştenire ale lui Stanciul Obraz-lat şi ai fiiului său Stanciul grămăticul.

Moşia Vintileşti fiind jumătate a lui Stanciu Obraz-lat şi jumătatea lui Radu, le va fi venit de la părinţii lor de cari nu vorbeşte actul. Cornăţenii şi Clinciul sânt moşii pe care le întâlnim ulterior în stăpânirea boierilor Cornăţeni din secolul al XVII-lea, moştenire strămoşească de la strămoşul lor Vintilă Logofătul de la

1 Vi aci pag. 14.

sfârşitul secolului al XV-lea, Vintileştii care incontestabil au fost stăpânire a unor înaintaşi ai lui Drăghici Stoicev va fi rămas jumătate lui Radu şi jumătate fratelui Stanciu zis Obraz-lat.

Documentul din 1489 April 21 nu specifică cum erau nepoţi lui Drăghici Stoicev: Vintilă şi Radu. În act sânt trecuţi mai întâiu Vintilă şi apoi Radu, ceia ce ne face să înclinăm că Vintilă, Paharnic la 1498 era mai în vârstă decât Radu, Postelnic la această din urmă dată. Ştim de altfel că dregătoria de paharnic era superioară celei de postelnic.

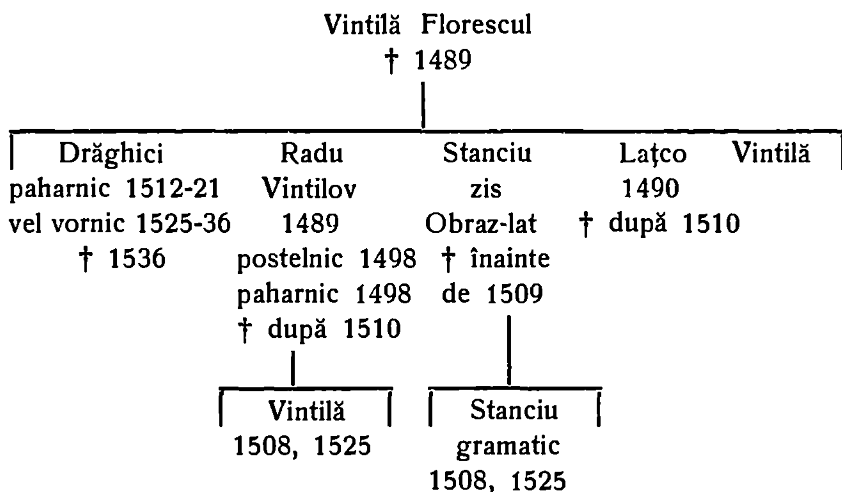
Din divanele secolului al XV-lea [1], ştim că Vintilă Florescu dispare la 1489 între 8 Ianuar [2] şi 11 Septembre [3] şi tot din acelaşi an avem documentul din 21 April prin care se întăresc diferite moşii lui Drăghici Vornicul, fiului său Stoican şi celor trei fete ale primului, Maria Neacşa şi Chera, precum şi nepoţilor lui Drăghici Vornicul, Vintilă şi Radu.

Oare n'ar trebui să facem o corelaţie între data morţii lui Vintilă Florescul întâmplată pe semne înainte de 21 April 1489 şi dania cu această dată căci în rezumatul documentului din 1510 Mai 27 [4], printr'alţi boieri cărora li se întăresc mai multe stăpâniri, între cari şi Floreşti, sânt şi fii unui Vintilă anume: Drăghici, Radu, Laţcu şi Vintilă.

Ori aceste patru personagii sânt indiscutabil fii lui Vintilă Florescul, logofătul şi vornicul lui Vlad Călugărul. Pe Radul îl avem chiar în divan la 1498 Iulie 19 [5], cu numele de Vintilov şi vel paharnic; Drăghici este viitorul paharnic al lui Neagoe Basarab, vel vornic al celorlalţi Domni până la 1537 [6]; Laţco poate fi acel boier din casa domnească a lui Vlad Călugărul căruia la 1490 Iulie 26 [7], Domnul îi întăreşte jumătate din Tismana şi Ohaba [8] şi altele, şi atunci spiţa curgătoare în linie masculină a lui Vintilă Florescul s'ar presenta astfel:

---

1 V. lucrarea mea la divanele lui Vlad Călugărul.
2 *Ibid.*, doc. LXXIV.
3 *Ibid.*, doc LXXV.
4 V. mai sus, pag. 21.
5 V. Divanele lui Radu-cel-Mare la mine doc.
6 V. divanele vremii.
7 V. Ştefulescu: *o. c.*
8 Moşii băştinaşe ale lui Vintilă Florescul.

Prim urmare Vintilă paharnicul și Radul postelnicul din documentul cu data de 1498· Februar 16 nu sânt decât fii lui Vintilă Florescul, care acesta poate fi fost cumnat cu Drăghiei Stoicev. O parte din Vintilești o va fi avut-o Drăghici Vornicul iar alta sora lui soția lui Vintilă Florescul.

DESCENDENȚA LUI DRĂGHICI STOICEV

Înainte de a întra în studiul descendenței masculine a acestui prim începător al neamului din Mărgineni, pe care îl putem cu drept numi Drăghici Vornicul din Mărgineni, descendență pe care o vom analisa cu deamănuntul, să ne ocupăm în parte de fiecare copil al lui.

În spița genealogică de la pagina 25am înșirat pe toți copiii lui Drăghici Vornicul din Mărgineni în șirul în care-i găsim în documentele relevate mai sus, la 1489, 1498 și 1510 și bazându-ne pe faptul că înșirarea lor se făcea și după vrâstă, ar urma ca primul copil al lui Drăghici să fie Stoican, întâlnit încă la 1489, fără nicio dregătorie.

S T O I C A N

Acest fiu mai mare al lui Drăghici Stoicev poartă numele bunicului său patern Stoica Vintilov, conform unei uzanțe păstrate mai întotdeauna în aceste vremuri, când pronumele se repetă prin descendență din generație în generație.

Lipsa materialului documentar care să ne dea lămuriri precise asupra neamurilor boiereşti din această epocă, ne este o mare stânjenire, căci vom spune din capul locului că asupra descendenţei cât şi asupra vieţei şi carierei acestui boier, nu avem aproape nici o mărturie demnă de luat în samă.

Singurul hrisov de la începutul secolului al XVI-lea care ni-l relevă, este documentul dat din Bucureşti de Mihnea-cel-Rău purtând data de 16 Iunie 1508 [1], prin care Voevodul întăreşte lui Manea cu fraţii lui Oprea, Stănilă, Stoian şi Neagoe şi feciorilor unchiului lor Manea [2], ca să le fie ocină în Blagodeşti [3], jumătate de moşie „...... după aceia s'au părăt înaintea Domniei Mele cu „jupânul Stoica feciorul lui Drăghici — — — — şi-au dat Dom„nia Mea să iea patru boieri să mărturisească, şi au luat patru „boieri şi au mărturisit Manea cu fraţii lui...... şi de li se va în„tâmpla moarte vreunuia dintre dânşii să n'aibă alt nime treabă „numai cine va fi rămas din ei......"

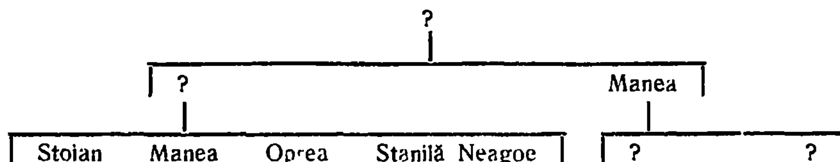
Putem afirma pe basa documentului de mai sus că a fost desigur o rudenie de sânge între Stoica sin Drăghici, adică Stoican sin Drăghici Stoicev, şi Manea dar nu putem fixa rudenia evidentă care a existat între el şi boierul Manea cu descendenţii săi colaterali pomeniţi în act. Că rudenie nu era prin căsătoria lui Stoican reiese din faptul că se vorbeşte de o jumătate din moşia Blagodeşti, ori, într'un hrisov purtând data de 1510 Mai 27 [4], deci doi ani în urmă, tot de o jumătate dintr'acest sat este vorba, în întărirea dată asupra diferite moşii lui Neagoe Drăghici, fratele lui Stoican.

Rudenia care a existat nu poate fi decât aflată prin tatăl sau muma lui Manea, unchiul celor cinci fraţi. Acesta e singurul răs-

---

[1] V. St. D. Greceanu, *o. c.*, p. 19; v. Arh. St. M-rea Sf. Ion din Bucureşti, pach. 20.

[2] Iată şi spiţa genealogică explicativă a acestor boieri:

[3] Moşie întâlnită ca stăpânire a fratelui lui Stoican, Neagoe Drăghici, la 1510.

[4] V. N. Docan, *o. c.*, pp. 350-72; v. Acad. Rom. perg. pach. 39, No, 3.

puns logic care s'ar putea da — documente concludente neavând, căci nu putem admite ca bunicul sau bunica acestor cinci fraţi, chiar dacă aceştia ar fi fost tineri la data hrisovului, să poată fi nepoţi de fiiu sau de fiică a lui Drăghici Stoicev şi iată pe ce se bazează aserţiunea mea.

Stoica Vintilov, tatăl lui Drăghici Stoicev dispărând din divan la 1465 trebuie indentificat fie cu vistierul lui Vlad Dracul de la 1447 August 8 [1], fie cu păharnicul lui Vlad Ţepeş de la 1458 Martie 5 [2], în toate casurile un boier născut pe la începutul secolului al XV-lea, mort pe semne bărbat mai în vrâstă pe la 1465. Drăghici fiul său va fi fost născut pe la 1435 pentru a fi stratornic la 1471 şi mai ales părinte a patru copii la 1489; Stoican fiul său care pare a fi fost cel mai în vrâstă, trebuind să fie cel puţin de 25 de ani la data aceasta, iar surorile sale în ordinea vrâstei: Maria, Neacşa şi Chera.

Prin urmare Stoican este născut poate puţin înaintea morţei bunicului său, al cărui nume îl poartă. Maria să fi fost cu doi ani mai mică, Neacşa de vre-o 21 şi Chera prin urmare de 18 19 ani la 1489. Cât pentru ceilalţi copii Neagoe, Drăghici, Slavna şi Boba vor fi fost poate nevrâstnici la această dată.

Precum vedem este imposibil ca cei cinci fraţi, nepoţii lui Manea să fie nepoţi în accepţia de „petits fils" lui Drăghici Stoicev.

Singura ipotesă plausibilă este că între Danciul şi Drăghici, acel doi boieri cari îşi schimbă moşiile la 1489, primul dând celui de ai doilea Cornenii şi luând Blagodeştii în schimb, au fost legături de rudenie şi că Danciul va fi fost poate moş acestor boieri, de care se vorbeşte în actul sus citat.

În toate casurile relevăm încă odată că în privinţa lui Stoican, fiul mai mare al lui Drăghici Stoicev, nu avem nicio mărturie documentară.

Va fi murit pe semne pe aceste vremuri 1508—1510 fără a fi avut în viaţă vre-o dregătorie; în toate casurile nu poate fi con-

---

[1] V. N. Iorga, *St. şi doc.*, V, p. 169; v. colecţia de acte a d-lui Const. Basarab Brâncoveanu; v. lucrarea mea, p. 32, doc. XL şi nota 1 şi 2, tot acolo.

[2] V. Venelin, *o. c.*, pp. 91-2; v. Bogdan; *o. c.*, p. 75, doc. in extenso; v. Ştefulescu, *M-rea Tismana*, p. 189; v. la mine, p. 39, doc. XLVII şi nota 8 la acel document.

fundat cu Stoica, boierul căruia la 1510 Mai 2 [1], Vlad Voevod Vlăduţă întăreşte din Târgovişte stăpânire peste Corbi, Belcineasca şi Cărbeşti partea lui Cazan. Acest boier este Stoica Dohoreţ, evident frate cu Cazan Dohoreţ şi cari amândoi sânt strămoşii unui neam de boieri ot Corbi, cari nu trebuie însă confundat cu alt neam boieresc tot din Corbi, însă stăpân a satului cu acest nume din judeţul Vlaşca şi nu din Gorj.

De la Ştefan D. Greceanu [2], cât şi de aiurea ştim că Stoican a avut ca fiică pe jupăneasă Stanca iar ca feciori pe un Drăghici şi un Dragomir.

Vom reveni asupra acestor trei descendenţi ai lui Stoican când vom vorbi de representanţii neamului boierilor din Mărgineni din mijlocul secolului al XVI-lea.

MARIA

Spiţa genealogică de la pagina acestui studiu ne indică ca primă fiică a lui Drăghici Stoicev pe o jupăneasă Maria.

Lipsa complectă de ştiri documentare, demne de luat în considerare, nu ni dă posibilitatea a spune dacă această jupăneasă va fi fost căsătorită, şi cu cine, şi dacă va fi avut descendenţi.

Urmând şirul copiilor lui Drăghici Stoicev şi referindu-ne la cele din capitolul precedent, că Stoican ar fi cel mai mare din fiii lui Drăghici, ar urma ca Maria la data de 1489 Aprilie 21, când o aflăm pentru prima oară menţionată în vre-un hrisov, să fi fost de vre-o 22—23 de ani, deci născută pe la 1465.

Un hrisov purtând data de 1502 Maiu 3 [3], ni spune că Radul-cel-Mare dă din Târgovişte lui jupân Şuică Păharnic, stăpânire peste şapte pogoane de vie cumpărate de la jupâneasa Maria pe 6.000 de aspri.

---

[1] V. Ştef. D. Greceanu, *o. c.*, pp. 23-4; v. Arh. St. Cond., M-rea Tismana, I, folio 504, verso; v. Ştefulescu, *Doc.*, p. 68; v. *ibid.*, *M-rea Tismana,* p. 213; v. Arh. St., M-rea Tismana, pach. 38, doc. 3.

[2] V. Fişe inedite, Ştefan D. Greceanu la Filipeşti; v. Acad. Rom. pach. 39, doc. 3, orig. sl. f. trad. Acest hrisov este acelaşi cu cel aflat în lucrarea d-lui N. Docan, (v. nota 2, la pag. 31, în presentul studiu).

[3] V. St. D. Greceanu, *Şirul Voevozilor,* pp. 3-5; v. orig. la d. Ion I. C. Brătianu, fost la d. C. Colescu-Vartic.

Fi-va această jupăneasă Maria sora soţiei lui Şuică Păharnicul?[1]. Am fi putut răspunde cu mai multă precizie dacă conţinutul hrisovului ar fi fost mai explicit şi în special dacă am fi ştiut unde se aflau acele şapte pogoane de vie.

Altă informaţie asupra acestei jupânese nu avem şi prin urmare nu putem spune nimic asupra scoborâtorilor ei, dacă va fi avut.

NEACŞA

Urmând şirul descendenţei lui Drăghici vornicul din spiţa genealogică de la pag. 26, s'ar părea că Neacşa ar fi a doua fiică a sa, prin urmare născută pe la 1469-70 şi deci de vre-o 19-20 de ani la 1489 Aprilie 21, când aflăm pentru prima oară de existenţa ei.

În privinţa acestei jupânese avem date mai precise.

Un hrisov purtând data de 1505 Decembre 10[2] dat de Raducel-Mare din Bucureşti, ne spune că Domnul întăreşte lui Badea de la Şuici[3] cu feciorii lui jupân Şuică paharnicul şi „jupân Dara spătar i jupân Dragomir i jupân Cazan" ca să le fie satul Şuica de la Neagra pentru că este a lui jupân Şuică şi a fraţilor lui bătrână şi dreaptă moşie de baştină..." Au avut pâră în domnia lui Vlad. Călugărul cu fii Stanciului: Arca şi Mihail. Acum vin din nou aceştia în faţa Domnului cu pâră dar rămân de lege în faţa jurământului a 12 boieri jurători.

În acest hrisov li se mai întăreşte boierilor de mai sus: Şuicii toţi şi cu munţii: Piatra şi Ciocanul şi Podenii şi cu muntele Podeni, şi Măldăreşti cu muntele Lănceţiu şi Găojani şi Pleşeşti cu muntele Comarnicele şi Voiceştii cu muntele Cioarecul, silişte de la Cocoţi şi Căpăţâna, vii la Sălătruc de la Coisca, satele Gruianii Lătcianii jumătate, Cărcia jumătate şi Crăngeni.

În deosebi se întăreşte prin hrisov lui Şuica paharnic cu fii lui, satul Dadilovul jumătate, şi Pietre jumătate, şi din Iazerul Curuiului jumătate, şi din gârle câte sunt iar jumătate, şi hotaru să se ştie din sus din Scăunaşi pe drumul Giurgiului şi pe drumul Berivoiei drept în gârla lui Ursu şi din jos este hotar apa Neajlovului până în hotarul Comanei şi pe unde sunt Gorgănelele pe drumul Comanei şi de acolo prin mijloc şi aşa de acolo drept în

---

[1] V. pentru boierii din Şuici la pag. 30, în această lucrare.

[2] V. St. D. Greceanu, o. c., p. 12; v. Acad. Rom., doc. 191 XXXIII,

[3] V. pentru acest boier fişe inedite, Greceanu la Şuici.

crângul Vărului. Şi iar să le fie lor nişte ţigani pre nume Gârdea cu feciorii şi Balea cu feciorii şi Dobre cu feciorii şi Urdărea cu feciorii, *cà aceste sate şi ţigani ei sunt ai jupănului Şuică paharnic, zestre dată de jupăn Drăghici Vornicul cu fii-sa Neacşa* şi Domniei Mele au dat un cal alb bun... urmează iertare de toate slujbele, şi dările.

Din înşirarea stăpânilor moşiilor Dadilovul, Pietre, Iazărul Curuiului, jumătate de sat ale lui Şuică Paharnic, ar reeşi că Neacşa este fie mamă lui Şuică Paharnicul, fie soţie.

Am văzut însă mai sus că Neacşa era născută pe la 1469-70 prin urmare o femeie de vreo 35 de ani la data documentului present, deci nu poate fi decât soţie lui Şuică Paharnicul, iar nici de cum mama lui, trebuind atunci să fie soţia lui Badea ot Şuici ceia ce genealogiceşte vorbind este imposibil.

Prin urmare în ceia ce priveşte descendenţa fiicei a doua a lui Drăghici Stoicev ea este strămoaşa unui neam de boieri zis din Şuici[1].

CHERA

Asupra acestei a treia fete a lui Drăghici Stoicev n'avem nicio informaţie documentară. Am spus mai sus că ea trebuie să fie născută la 1471-2. La 1510 ea nu mai este pomenită; pe semne se stinsese din viaţă încă înainte.

NEAGOE.

Numele acestui fiu al lui Drăghici Stoicev nefiind pomenit în hrisovul din 1489 Aprilie 21, mă face să cred că la data aceia era încă copil nevrâstnic. De altfel un lucru curent întâlnit în dese documente din trecutul familiilor boiereşti române este lipsa sau prezenţa numai a unora din copii în documente referitoare al descendenţa vreunui boier.

Jupân Neagoe, admiţând că este născut după soră-sa Chera, am trebui să-i fixăm anul naşterii pe la 1472-1473 şi deci ar fi fost la 1489 abia de 16 sau 17 ani.

Ştiri despre el aflăm pentru prima oară în hrisovul care ne memorează pe fii lui Drăghici Stoicev, hrisov purtând data de 1498 Februar 16[2], puţin după moartea părintelui său. Jupân Nea-

[1] V. pentru neamul acestor boieri, fişe Greceanu la Şuici.
[2] V. pag. 21, nota 4.

goe va fi avut la data aceasta vrâsta de 24 sau 26 ani. Pe semne că la această dată surorile sale mai sus menţionate vor fi fost deja căsătorite şi prin urmare încă înzestrate de părintele lor neluând parte la moştenirea acestuia în satul Nicovani.

În privinţa stăpânirilor acestui boier relevăm din nou documentu, foarte concludent din 27 Maiu 1510, menţionat mai sus[1] doar în privinţa moşiilor de care este vorba în act. Iată şi rezumatul acestui hrisov[2]:

„Vlad Voevod, sin Vlad Voevod, confirmă jupânului Neagoe „Drăghici şi nepoţilor lui feciorii lui Stoica anume: Drăghici şi „Dragomir şi surorei lor Stanca şi fiilor lui Vintilă: Drăghici, Radu, „Laţcu, Vintilă şi fiicelor lui Drăghici Vornic: Maria, Neacşa, „Boba şi Slavna să le fie Mărginenii[3] toţi şi cu munţii lor, şi a „patra parte din moşia Frânceştilor[4], siliştea din câmp de la Să-„rata, Stăneştii, Filipeştii, Băneştii, Breaza, Comarnic, cumpărat de „jupân Drăghici, Secăria, Cricovenii, Berteştii, Floreştii, Mislea, „Căşcioarele, Ruşeţul, Creţeştii, Cornenii, parte averea lui Drăghici „parte pentru slujbă... şi jumătate din Blagodeşti[5] şi din Sărata[6] „jumătate pentru că un sfert parte le-a fost dreaptă moşie, iar „cealaltă a patra parte a cumpărat-o jupân Staico Logofătul[7] de „la Stoian fratele Doamnei[8] derept 4000 aspri, iar jupân Drăghic „a cumpărat Topliţele... şi aşa au făcut schimb jupan Drăghici şi „a dat jupânului Stoica Logofătul Topliţele iar Stoica Logofătul a „dat lui Drăghici partea lui Stoian din Sărata... şi din Afumaţi „a patra parte cumpărată de Jupăn Drăghici de la părintele Dom-

---

1 V. pag. 21.

2 Resumatul acestui hrisov îl dau mai la vale după cum l'am aflat la N. Docan, *o. c.*, şi din informaţiile date mie de Inaltul Regent, Const. Sărăţeanu,

3 Pentru prima oară aflăm vorbindu-se la 1510 Mai 27, de numele acestei moşii care a rămas şi numele după care se vor numi scoborâtorii lui Drăghici Stoicev, V. şi nota 8 de la pag. 21, în presentul studiu.

4 V. nota 12, pag. 22, în presenta lucrare.

5 V. nota 1, pag. 21.

6 V. nota 9, pag. 21.

7 Este cunoscutul ginere domnesc care murise încă din 1507, poate în vară, (v. pentru cariera lui mai sus pag. 17, nota 1).

8 Pe semne, fratele Doamnei Ana, soţia lui Vlad. Vlăduţă Voevod.

„niei Mele Vlad Voevod şi Scrita[1] şi Găojani[2] pentru că le-a ajuns „cu slujbă de la părintele Domniei Mele şi după aceea le-au „cumpărat pentru 4 cai de la părintele Domniei Mele... şi Bră-„deştii[3] toţi şi Păuneştii[4] şi Dudeşti[5] şi Bobul[6] partea lui Neagoe „pentru că le-a ajuns jupăn Drăghici[7] cu dreaptă slujbă de la pă-„rintele Domniei Mele Vlad Voevod şi Domniei Mele mi-au dat „doi cai preţuiţi 2000 aspri..."

Să insistăm puţin asupra proprietăţilor întărite în prezentul hrisov.

Moşia Mărgineni este întărită în întregime şi alături de ea Blagodeştii jumătate şi un sfert din Frănceşti şi Sărata. S'ar părea că aceste patru proprietăţi ar fi băştinaşe ale tatălui lui Neagoe. Afumaţi este moştenită numai de la părintele său ca şi Scrita, Găojanii, Brădeştii, Păuneştii, Dudeştii şi Bobul, însă pe când prima din acestea din urmă este cumpărată de la Vlad Călugărul, celelalte 6 sunt mili domneşti ale acestui Voevod, sfetnicului său, părintele lui Neagoe.

Pentru că lui Neagoe să i se întărească moşia Mărgineni, mi s'ar părea că el poate fi socotit ca cel mai tânăr dintre fii lui Drăghici Stoicev, un obicei străvechi fiind ca moşia de baştină

[1] Numele acestui sat nu mai există azi, şi nu putem şti unde va fi fost.

[2] Este cunoscută comuna rurală azi, supt numele de Valea Merilor, din judeţul Olt, unde s'a aflat de altfel o biserică veche până la 1888, care în tradiţia poporului era mai veche decât oraşul Slatina.

[3] Dacă numele moşiei este cel exact atunci s'ar părea că acest sat este cel din judeţul Dolj, plasa Jiul-de-Sus, 22 km. departe de Craiova, spre N.-V., S'ar părea totuşi că această comună rurală a fost înfiinţată de Vornicul Brădescu al cărui nume l'au luat, şi aceasta încă pe la începutul sec. al XVIII-lea.

[4] Cunosc 2 Păuneşti, unul în Mehedinţi, ţiind de com. rurală Godeanu, celălalt din Olt, făcând parte din com. rurală Ciomăgeşti.

[5] Neîndoielnic, Dudeştii din Ilfov, lângă Bucureşti şi nu com. rurala din Ialomiţa.

[6] Ne este greu a distinge locul acestui sat, având o comună rurală în Gorj, fostă în vechime cunoscută supt numele de Daimocul, alta în Ialomiţa, numită şi ea mai înainte Corneanca, în fine aflăm o vale Bobul, pe com. urbană Urlaţi, plasa Cricovul din Prahova şi un munte tot în Prahova, pendinte de schitul Isvoarele.

[7] Părintele lui Neagoe Drăghici, adecă Drăghici Stoicev.

şi casa părintească să rămână în totdeauna ultimului născut, ca unuia care a trăit mai mult supt oblăduirea părintească.

Posedarea a un sfert din moşiile Frănceşti şi Sărata ne-ar lăsa sa întrevedem că au fost cel puţin 4 părtaşi asupra acestor moşii; prezenţa printre aceştia a lui Staico Logofătul ne-ar lăsa să bănuim şi o rudenie a acestui ginere domnesc cu trunchiul neamului Mărginesc. Va fi fost şi el poate o rudă de sânge a lui Staico Vintilov. Emitem doar această parere fară a putea să afirmăm nimic precis, relevând numai că Staico Logofătul fusese stăpân a unei moşii rămasă în ultimele secole în moştenirea Cantacuzinească şi anume Măgurenii şi Bucovul.

Am văzut, încă mai sus, că în satul Găojanii au avut stăpânire şi nişte descendenţi „per feminas" ai lui Drăghici Stoicev, şi anume descendenţii lui Şuică Paharnicul.

Şi pentru că mai sus am vorbit de mai multe nume de moşii, pe care le vom întâlni încă în moştenirea Mărginenească, vom releva hrisovul lui Radu Leon Voevod, purtând data de 1668 Fevruar 7 [1] dat Elenei Postelnicesei „nepoata răposatului Udrişte Vistierul feciorul bătrânului Drăghici dvornicul ot Mărgineani şi este nepoată jupănesei Marii fata jupănesei Ancăi ot Coiani" şi feciorilor ei: Drăghici Spătarul, Şerban Postelnic, Constandin, Mihai, Matei şi Iordache ca să le fie lor, moşiile, satele Rumânii şi Ţiganii cât se trag de la moşii lor: Udrişte Vistierul şi Drăghici dvornicul ot Mărgineni anume: *Mărgineni,* Filipeşti, Comarnic, Secărie, Prislopul, Brăneşti, Poiana Iadera, Moreanii, Berteştii, Gurguiaţii, Căscioare, Scrofeani, Zăvoaia, Cetăţeale, Căpreştii cu *Dudeşti,* Buzău şi *Sărata* şi de la moaşa lor jupăneasa Anca ot Coiani: satul Coianii, Prundul, Isvoarele, Radovanul, Căscioarele ot Cătlui, Dobreanii, Varăştii, Vladimireştii, Bezdead, Floreşti, Risipiţii, Ştirbeiu, Răstoaca, Căcănăul, Viişoara, Fântănelele, Runcul ot Jaleş, Predeştii, Şopotul, Băcleşul, Punghina, Merii şi Gruia.

Prin urmare, din moşiile întărite la 1510 Mai 27 lui Neagoe Drăghici, aflăm satele Mărginenii, Dudeştii şi Sărata pomenite la 1668, peste mai bine de 150 de ani, ca fiind în stăpânirea Elenei Postelnicesei Cantacuzino, descendenta boierilor Mărgineni din secolul al XVI-lea.

---

1 V. N. Iorga, *Gen. Cantacuzino, ed. 1902;* v. St. D. Greceanu, *Genealogii documentate ale familiilor boiereşti,* vol. II, p. 298.

Actul cel mai însemnat pentru prețioasele relații de familie ce ni le dă, este cel din 1510 Mai 27[1] relevat mai sus prin care se întărește lui Neagoe Drăghici și fiilor lui Stoican anume Drăghici și Dragomir și surorei acestora Stanca și fiilor lui Vintilă: Drăghici, Radu, Lațcu, Vintilă și fetelor lui Drăghici Vornicul: Maria, Neacșa, Boba și Slavna mai multe moșii printre cari relevăm aci doar: jumătate din Sărata[2], Filipeștii[3], Floreștii[4], Frănceștii[5] și Blagodeștii[6].

Primul boier căruia i se face întărirea de mai sus nu este altul decât Neagoe fiul lui Drăghici I din Mărgineni.

Din conținutul actului reiese vădit că Stoican, fratele său[7], nu mai era în viață la data documentului, însă că fii lui erau Drăghici[8] și Dragomir[9] iar fiică: Stanca.

Cât privește pe boierul Vintilă de care vorbește actul, el este indiscutabil însemnatul boier al lui Vlad Călugărul cunoscut în dese divane[10] supt numele Vintilă Florescul din a cărei descendență cunoaștem în mod sigur pe Drăghici[11] și Radu[12].

---

[1] V. mai sus, pag. 21, nota 6.

[2] Sărata a fost în moștenirea Elenei Postelnicesei Cantacuzino precum fusese mai înainte în posesia unei boieroaice Maria, zisă din Bucov, ba chiar din Sărata, fiica lui Staico, Post. din Bucov, care ar fi avut această moșie de la moșul ei Neagoe sin Drăghici. V. si aici, pag. 21, nota 9.

[3] Altă moșie pe care o vom întâlni încă în stăpânirea boierilor de care ne ocupăm.

[4] Moșie de baștină a unui neam de boieri ce-și trag numele de la acest sat și care pe semne era strâns, legat prin rudenie cu trunchiul boierilor din Mărgineni.

[5] Moșie pomenită și în întărirea din 1510 Mai 27 (v. mai sus pag...).

[6] Moșie care fusese luată schimb de Drăghici I, Vornicul din Mărgineni, de la Danciul, (v. doc. mai sus. pag...).

[7] V. doc. din 1498 Februar 16 mai sus pag.

[8] V. lucrarea mea: Divanele Domnești, sec. XV; Divanele lui Vlad Călugărul. Vezi și spița coborâtorilor săi la pag...

[9] V. mai departe la Drăghici III, din Mărgineni.

[10] Pentru moment nu pot identifica pe acest boier.

[11] Viitorul Paharnic al lui Neagoe Basarab și Vel Vornic al urmașilor săi, pe tronul Țerii-Românești, până la 1536.

[12] Întâlnit în divane supt numele de Radul Vintilov cu dregătoria de Paharnic încă din primele mărturii domnești ale lui Radu Vvd.-cel Mare la 1498, Iulie 19; v. Florescu, *Divane domnești în Muntenia în sec. XV, 1496-1501*, II, (1929), doc. VI; v. și spița de la pagina 23.

Cât pentru Drăghici Vornicul de care pomeneşte documentul de mai sus el este primul boier din Mărgineni cunoscutul Drăghici Stoicev sau Vintilescul.

Comparând însă descendenţa femenină a acestui boier din actul menţionat mai sus cu data de 1489 April 21[1] observăm că aci lipseşte Chera şi avem în plus pe Boba şi pe Slavna[2], pe semne că prima dintre aceste trei jupânese va fi murit înainte de dania de mai sus.

Revenind acuma la stăpânitorul acestei moşii din 1510, la Neagoe Drăghici, neîndoielnicul fiu al lui Drăghici I Vornicul din Mărgineni, vom spune din capul locului că hrisoavele acestea sunt singurele în care avem relaţiuni mai precise asupra existenţei lui.

Totuşi din alte documente ale acestei epoci, mai puţin precise, ar reieşi că acest Neagoe Drăghici va fi fost poate rudă după soţie cu Hamza Comisul sau soţia acestuia Monahia Magdalena, cunoscuţii ctitori fondatori ai Mănăstirii Corbii de Piatră.

Iată şi aci în extras acele hrisoave cari ne dau lămuriri asupra unei moşii Afumaţi, întâlnită încă din 1510 Mai 27 adică în primul hrisov de întărire dat lui Neagoe Drăghici.

1. La 1510 Iunie 18[3] Vlad Vlăduţă dă hrisov din Bucureşti lui Stoica Pitar pentru moşia Lungi pe care o are de la soţia lui Neagoe şi de la fiica acestuia anume Drăgaia.

2. La 1519 Mart 10[4] Neagoe Basarab dă carte pentru partea de moşie din Afumaţi cât a fost a lui Hamza Comisul şi a lui Neagoe Spătarul.

3. La 1520 Ianuar 20[5] acelaşi Voevod dă la mâna lui Hamza vel Comis şi feciorilor lui stăpânire pe cinci pământuri din moşia Afumaţi ce o răscumpărase din partea lui Neagoe şi a lui Prodan.

4. La 1520 Ianuar 29[6] deci peste nouă zile de la precedentul

---

[1] V. mai sus pag. 20. —

[2] Aceste două fiice mai tinere ale lui Drăghici Stoicev sunt pomenite într'un act datat de răposatul St. D. Greceanu din 1527 Mai 10, deci tot atunci. Fi-va oare acesta actul la care se referă el?

[3] V. Ştef., D. Greceanu; *Şirul Voevozilor,* o. c., p. 24; Acad. Rom., doc. 1/LVIII.

[4] *Ibid.,* p. 56; v. Acad. Rom., 104/XI.

[5] *Ibid.,* p. 58; *ibid.*

[6] *Ibid., ibid.*

hrisov, acelaşi Voevod dă carte de stăpânire Bratului grămatic şi fetelor lui Anca şi Neacşa pentru partea lor din Afumaţi.

Referindu-ne la primul hrisov aci înfăţişat aflăm întâiu de presenţa în aceste vremuri a unui Neagoe şi a fiicei acestuia anume Drăgaia.

Drăgaia este poate femeninul lui Dragul şi poate şi al lui Drăghici. Fi-va oare atunci Neagoe tatăl acestei jupânese, Neagoe Drăghici fiul lui Drăghici Stoicev?

Documentul însă nu ne lămureşte asupra rudeniei acestui Neagoe şi a lui Stoica Pitarul.

Al doilea hrisov ne vorbeşte de un Hamza Comisul care nu este decât viitorul Ban şi ginere al lui Drăghici Stoicev[1] şi prin urmare cumnat după soţia sa cu Neagoe Drăghici.

Să fie oare Neagoe Drăghici, Spătarul de care ne vorbeşte actul din 1519 Mart 10?

Analisând divanele primelor decenii ale secolului al XVI-lea aflăm o singură dată pe un vel Spătar Neagoe la 1522 Februar 3[2] într'un hrisov dat de Radu cel Viteaz[3].

Dar data hrisovului nostru este anterioară.

Neagoe Spătarul de la 1522 ne este de altfel un personagiu bine cunoscut, fiul lui Socol, nepot lui Chirca, el este părintele lui Teodosie Banul din Periş[4] şi în urmă vel Vistier şi vel Vornic al lui Radu-cel-Viteaz[5], ba chiar omorâtorul acestui Voevod la 1529[6]. El rămâne în urmă Vornicul lui Moise-Vodă, până la 10 Iunie 1529 când îl aflăm în fruntea divanului de altfel pentru ultima oară[7].

---

[1] V. pag. 49, în presentul studiu.

[2] V. Ştef. D. Greceanu, o. c., pp. 62-3; v. Arh. St. Episc. Argeş, pach. 44, doc. 6; v. menţiune la I. Bogdan; *o. c.*, ed. I, 1902, p. 232, nota, şi St. Nicolaescu; *Doc. slavo-rom.* p. 62.

[3] Acest Domn este cunoscutul Radu de la Afumaţi, Domn deplin, abia de la 1522; (v. pt. el: T. Palade: *Radu de la Afumaţi,* ed. Ploeşti, 1923 şi St. Nicolaescu; *Radu cel Viteaz,* în *Rev .pt. ist. Arh. şi Fil. an. 1909,* vol. X, p. 80.

[4] V. I. C. Filitti; *Arch. G. Gr. Cantacuzino: Arborele genealogic* Corbeni, Rudeni.

[5] V. Divanele acestui Voevod de la 1527-29.

[6] V. St. Nicolaescu, *o. c.*

[7] V. N. Iorga: *Studii şi Documente,* V, part. I, 1903, pp. 170-1; v. Colecţia d-lui Const. Basarab Brâncoveanu.

Neagoe vel Spătar va fi fost Comisul lui Vlad-cel-Tânăr de la 1510 April 24[1] şi până la 1511 Decembre 27[2], în penultimul divan al acestui Domn, de oare ce la 1512 Ianuarie 8[3] avem ca vel Comis pe Calotă, cunoscutul ginere al lui Vlad Călugărul, care în imediat următorul divan, anume la 1512 Maiu 26[4], primul cunoscut mie de la Neagoe Basarab, este ridicat la rangul de mare Vornic.

Vom vedea mai jos că şi acest Calotă vel Vornic estē înrudit cu neamul boierilor din Mărgineni de prin prima jumătate a secolului al XVI-lea.

Şi pentru că aci am vorbit de jupân Neagoe Drăghici fiul lui Drăghici Stoicev, vom releva încă un hrisov mai recent purtând data de 1569 Iunie 1[5] dat Mănăstirei Cricoveni[6] în care se spune ca să ţină satul Blagodeştii partea care a fost a jupănului Drăghici vel Comis şi a jupănului Udrişte Postelnicul şi a jupănesei Calea Vorniceasa toate părţile lor „pentru că au fost dată danie această moşie sfintei Mănăstiri pentru sufletul răposatului jupănului Neagoe ca să-i fie ohavnică".

D. I. C. Filitti, relevând acest document[7] crede că Udrişte Postelnicul şi Drăghici vel Comis sânt boierii întâlniţi cu acest nume în a doua jumătate a secolului al al XVI-lea, şi că Vorniceasa Calea ar fi mama lor, soţia lui Udrişte Vistierul din Mărgineni şi greşit înregistrată în document cu atributul Vorniceasă în loc de Vistiereasă.

Un hrisov aflat de mine şi care este datat de Ştef. D. Gre-

---

[1] Dat din Curtea-de-Argeş, v. Şt. D. Greceanu, *o. c.*, pp. 23-4; v. Ac. Rom., Cond. M-rea, Câmpulung, p. 262.

[2] *Ibid.*, p. 27; v. Ac. Rom. Cond. M-rea Dealul, p. 49; v. *Foaia Societăţii Românismul* 1870, pp. 46-7; v. manuscris vechi la d. Cost. P. Greceanu, în care data este 26 Decembre.

[3] *Ibid.*, p. 30; v. Arh. St. M-rea Tism. doc. orig. pach. 2, doc. 4; v, Arh. St. Cond. Brâncov., II, p. 37; v. cond. M-rei Tismana, I, f. 182; v. Ştefulescu; *Doc.*, pp. 74-5; v. *ibid.*, *Tismana*, p. 215.

[4] V. St. D. Greceanu, *o. c.*, p. 33; v. Arh. St. M-rea Snagov, doc. 2; v. Acad. Rom. Cond. M-rea Snagov, folio 66.

[5] V. Arh. St. dosar Mărgineni; trad. rom. fără original; v. şi St. Greceanu: *Fişe inedite Filipeşti.*

[6] Mănăstirea cunoscută supt numele de Mărgineni.

[7] V. *Craioveşti*

ceanu din 1603, fără lună şi loc[1] complectează ştirile de la 1569 Iunie 1.

Iată-i şi conţinutul:

„Radul Voevod sin răposatul Mihnea Voevod dă hrisov M-rei „Mărgineni şi călugărilor de la sf-tul locaş, ca să le fie moşie „la Blagodeşti lângă oraşul Floci însă jumătate pentru că această „moşie au fost de baştină al lui jupăn Drăghici biv vel căminar „i a lui jupăn Udrişte şi a jupănesei Calea vorniceasei. Apoi „*când au fost în zilele lui Moise Voevod* ei au dat această moşie „cu toate părţile sus zisei mănăstiri pentru sufletul răposatului „jupănului Neagoe şi tot au ţinut mănăstirea cu pace, iar când „au fost în zilele lui Radu-Vodă Şerban[2] iar călugării de la mă-„năstire au avut pâră cu jupăn Miho portarul din oraş şi aşa păra „Miho portarul cum că nu au călugării atâta moşie în Blagodeşti „jumătate de sat ci numai a treia parte...." dar domnul judecând pe dreptate şi pe lege, rămase Miho portarul de judecată. Iar acum în zilele lui Radu-Vodă Mihnea se scoală Calotă judeţul din oraşul Floci cu pretenţii asupra moşiei sus-zise „...şi au scos Ca-„lotă o carte a răposatului părintelui Domniei-Mele Io Mihai „Voevod făcută pe moşia Blagodeşti cum că au fost schimbat „Danciul din Corneşti[3] şi au dat toată partea lui de moşie de la „Corneşti lui jupăn Drăghici Vornicul, şi feciorilor lui anume „Stoican şi fetelor lui anume Maria şi Neacşa şi Chera şi cu „nepoţii lui anume Vintilă şi Radul iar Drăghici Vornicul el au „fost dat moşia Blagodeştii, o au dat moşie pentru moşie....". Domnul caută şi află cartea lui Petru-Vodă[4] şi cartea Radului-Vodă Şărban, şi au rămas Calotă judeţul de lege.

Din acest ultim hrisov aflăm de un jupân Neagoe fără dregă-

---

[1] V. Arh. St. dosar M-rea Mărgineni; trad. fără original; v. Greceanu, *Fişe Filipeşti*, data actului este evident greşită de Greceanu, căci Radu Mihnea domneşte de la Septembre 1601-Mart 1602, în urmă de la Mart până în Iunie 1611, pentru a fi a treia oară, Domn din Septembre 1611 până în August 1616, şi a patra oară din August 1620 până în August 1623.

[2] Prin urmare documentul este din a III-a sau a IV-a domnie a Voevodului.

[3] In documentul din 1489 am aflat acest sat trecut cu numele Corneni. V. şi p. 20.

[4] V. Resumatul hrisovului mai departe la capitolul Drăghici, III, Stoicev, p. 53.

torie care indiscutabil trebuie să fie rudă cu boierii Drăghici vel Căminar şi Udrişte Postelnicul precum şi cu Calea Vorniceasa.

Dania fiind făcută de aceşti doi boieri cu boieroaica sus amintită, şi pentru vecinica pomenire a unui jupăn Neagoe, în domnia lui Moise Vodă, nu poate să fie decât din anii 1529 sau 1530 de oarece acest Voevod nu domneşte decât până în August 1530.

Vorbindu-se în act de un jupăn Neagoe mort, pentru a cărui pomenire se face dania, trebuie să susţinem în mod firesc că acest boier li era rudă apropiată.

A spune că Neagoe acesta este părintele celor doi boieri şi poate şi al Calei Vorniceasa, care poate însă fi şi jupâneasa sa în vedere că lipsa dregătoriei lui Neagoe nu implică că n'a avut, ar fi să anticipăm asupra unor rudenii de personagii despre cari până în present n'avem nici o informaţie precisă.

Neagoe acesta era fireşte posesorul moşiei Blagodeşti şi indiscutabil una şi aceiaşi persoană cu Neagoe Drăghici, căruia printre alte întăriri făcute de Vlad Vlăduţă este şi o jumătate din satul Blagodeşti.

Să nu uităm însă că într'un hrisov purtând data de 1508 Iunie 16 [1], în pricina dintre Manea cu cei cinci nepoţi ai lui şi Stoican fiiul lui Drăghici Stoicev şi deci frate cu Neagoe Drăghici, tot de o jumătate din Blagodeşti este vorba.

Moşia aceasta va fi fost poate împărţită după moartea bătrânului Drăghici Stoicev între fiii săi Stoican şi Neagoe. În amintirea acestuia din urmă boierii Drăghici vel Comis, Udrişte Postelnicul şi jupăneasa Calea Vorniceasa vor fi dat partea lor din Blagodeşti Mănăstirii, pentru pomenirea lui jupân Neagoe care şi el pe semne va fi dat la moarte partea sa de moştenire din acest sat aceleiaşi Mănăstiri. Şi dacă pentru moment nu afirmăm că Neagoe este părintele celor doi boieri de mai sus, cât de firesc ni-ar apare aceasta din documentele citate, o facem numai pentru că asupra unuia din boierii aceştia şi anume Drăghici vel Comis avem informaţii cari ni lasă să presupunem origina sa; boieri de care vom vorbi mai departe [2].

Din cele relatate mai sus rezumăm doar că Neagoe este cel mai mic din fiii lui Drăghici Stoicev, cât în ceiace priveşte dacă va

---

[1] V. pag. 26.
[2] V. pag. 53 şi urm.

fi fost căsătorit şi va fi avut descendenţi nu putem răspunde pentru moment neavând la îndemână niciun act concludent asupra acestora.

Tot ce putem adăoga este că desigur la 1529 la data hrisovului de danie a moşiei Blagodeşti el era mort.

În ceia ce priveşte pe Calea Vorniceasa trebuie să ne referim la o scrisoare foarte importantă pentru acest personagiu femenin, scrisoare care a fost greşit datată de răposatul Ion Bogdan [1].

Iată ce ne spune rezumatul acestei scrisori: Jupâniţa Calea şi fiiul ei Stoican scriu judeţului Braşov că şi-au dat silinţa să afle pe nişte hoţi ce furaseră cai de la supuşii lor şi de la craiul, însă de nu-i vor prinde să nu se supere ci să le rămâie prieteni cum au fost şi „tatălui său vornicului". În scrisoare se vorbeşte încă „de credinţa şi prietenia şi frăţia străbunilor şi unchilor şi părin-„ţilor noştrii vornicul, cu Braşovenii".

Din nefericire n'avem în extenso textul acestei scrisori aşa de interesantă prin stilul ei.

Răposatul Ion Bogdan greşeşte când identifică pe această Calea cu soţia lui Datco armaş, atribuind fraţilor Danciu şi Radu, într'adevăr Brâncoveni, de la sfârşitul secolului al XVI-lea, un frate inexistent Stoican.

Radu şi Danciu sânt fii lui Vâlsan şi al Margăi [2].

Datco, mort înainte de 1568 este frate cu aceştia doi, soţia-i nu se cunoaşte. Calea din Brâncoveni este altă jupâneasă, soră cu Matei Basarab Voevod şi soţia lui Calotă Banul din Bozieni la sfârşitul secolului al XVI-lea, şi remăritată cu Stanciul post. pe la 1603-1607.

Apoi scrisoarea de mai sus nu vorbeşte de niciun alt frate al lui Stoican, nici că acea Calea este vorniceasă, însă că părintele, fie al ei, fie al lui Stoican era vornic.

Revenind la Calea din documentul necunoscut nouă din domnia lui Moise Voevod prin care ea alături de Drăghici Comis şi Udrişte postelnic dau Blagodeştii Mănăstirei Mărgineni pentru sufletul lui jupân Neagoe nu putem recunoaşte în ea decât pe bunica acestor doi boieri, pe Calea soţia lui Drăghici I vornicul Stoicev care pe semne mai trăia la 1529 la adânci bătrâneţi.

---

[1] V. *Doc. şi Reg. priv. la Rel. Ţ. Rom. cu Braşov şi Ung.*, ed. I, 1902, p. 306. Scrisoarea este datată din 1582.

[2] V. *Filitti: Boierii Craioveşti, arborele genealogic.*

Cât pentru expresia de „tatălui mieu vornicul" cred că aceste vorbe vin mai mult din gura lui Stoican decât de la maica sa, şi atunci într'adevăr că ştirile aflate din scrisoare se referă la Drăghici Stoicev.

Interesantele lămuriri genealogice cu toate că puţin precise, denotă totuşi o mare mândrie şi o conştienţă fermă de importanţa legăturilor de prietenie a neamului acestor boieri.

Fiva oare această bătrână boieroaică vre-o representantă a neamului boierilor Craioveşti, soră cu cei patru fraţi Barbu, Pârvu, Preda şi Radu, cari dacă va fi fost fată de Domn, mândria stilului ei ne-ar fi lămurit în mod mai precis.

DRĂGHICI II.

Am spus mai sus că Drăghici Stoicev dispare din fruntea divanelor lui Radu-cel-Mare cu vre-o trei ani înaintea încheierii secolului al XV-lea. Cu toate acestea în timpul domniei lui Mihnea-cel-Rău deci printre anii 1508—9 aflăm o scrisoare[1] adresată Braşovenilor de nouă dintre foştii boieri de frunte ai precedentului Domn, anunţând pe pârgarii din Braşov că vor fi nevoiţi să părăsească ţara şi îi roagă deci să intervină pe lângă comitele Timişoarei ca să li dea un salv conduct; cei nouă boieri mai iau încredinţarea că se vor putea adăposti oriunde în ţinutul Ardealului, putând să iasă când vor voi.

Printre aceşti nouă boieri aflăm al optilea pe un jupân Drăghici fără dregătorie, ceilalţi fiind următorii, menţinând ordinea în care sânt trecuţi în scrisoare: Jupân Badea Vornic, jupân Stroe Vornic, jupân Ion Călinescu, jupân Calotă Vistierul, jupân Vlaicul Portarul jupân Dumitrul Vornicul, jupân Stoican, jupân Drăghici şi jupân Stan.

De altfel încă din 1507 Decembre 3[2] şi anume dintr'o scrisoare a lui Radu-cel-Mare tot către Braşoveni, aflăm printre boierii înşiraţi, pe acest Drăghici al şaisprezecilea din optsprezece. Evident că acest omonim al sfetnicului lui Vlad Călugărul şi Radul-cel-Mare este un boier tânăr, altfel n'ar putea avea locul printre ultimii sfetnici ai lui Radu-cel-Mare.

[1] V. Bogdan; *o. c.*, p. 223, No. CCXV; v. *ibid.*; ed. II, No. CCL, p. 305.

[2] V. Bogdan, *o. c.*, ed. II, p. 352, No. CCCIX.

Rămâne în toate cazurile bine stabilit cu acest jupân Drăghici este altul decât Drăghici Stoicev.

Cine va fi fost nu putem pentru moment certifica.

Un raţionament logic ni-ar lăsa să credem că dacă Drăghici Stoicev a fost sfetnic devotat şi tatălui şi fiiului, şi descendenţii săi, cei trei fii: Stoican, Neagoe şi Drăghici vor fi rămas şi ei credincioşi lui Radu-cel-Mare, şi atunci a-şi putea emite ipotesa că jupân Stoican şi jupân Drăghici, antepenultimul şi penultimul boier din cei nouă înşiraţi în scrisoarea din 1508-9, să fi fost fiii lui Drăghici Stoicev.

Pentru întâia oară în prima jumătate a secolului al XVI-lea întâlnim pe un boier Drăghici în divanele domneşti ale Voevozilor acestei epoci, la 1512 Mai 26 [1], supt Neagoe Basarab, purtând acolo dregătoria de Păharnic.

Acest boier rămâne în această funcţie în toată domnia de aproape zece ani a acestui Voevod.

Între anii 1521—1525 adică de la ultimul hrisov cu divan cunoscut mie de la Neagoe Basarab din 1521 Iulie 30 [2] şi până la primul hrisov cu divan al lui Radul de la Afumaţi din 1525 Februar 10 [3], deci în timpul domniei lui Vladislav, feciorul unui Vladislav, fost pe semne pretendent şi nepot al lui Vladislav al II-lea, Drăghici Păharnicul nu apare în divan decât la 1522 Februar 3 [4], tot în aceiaşi dregătorie în scurta domnie a lui Radul de la Afumaţi. Păharnicul lui Vladislav al III-lea, este un Dragomir care şi el lipseşte adesea din divan nefiind măcar înlocuit.

În primul divan al lui Radul-cel-Viteaz la 1525 Februar 10 aflăm pe Drăghici ca vel Vornic însă el dispare din nou în a doua domnie a lui Vladislav din Maiu până în August 1525 pentru a reapare la Septembre 8 [5], acelaşi an cu dregătoria de fost mare Vornic,

---

[1] V. Ştef. D. Greceanu, *o. c.;* p. 33; v. Arh. St. M-rea Snagov, doc. 2; v. Acad. Rom. Cond. M-rea Snagov, folio 56.

[2] *Ibid.,* p. 61; v. Ştefulescu; *Gorjul istoric 1904, pp. XIV-XXIX;* d. N. Iorga, în *Studii şi Doc.* vol. V, p. 170 ne dă un document al lui Neagoe-Vodă din 30 Noembre 1521, evident cu data greşită Voevodul murind înainte de data aceasta.

[3] V. Ştef., D. Greceanu, *o. c.,* p. 73; v. Arh. St. Cond. Brâncov,, No, II, p. 498.

[4] Ibid., pp. 62-3; v. Arh. St. ep. Argeş, pach. 44, doc. 6; v. menţiune la I. Bogdan, *o. c.,* ed. V, p. 232, nota.

[5] V. St. D. Greceanu; *o. c.,* p. 73; v. Ac. Rom., doc. 96/XCIV, orig, sl,

urmând în toate divanele lui Radu-cel-Viteaz când, ca vel Vornic sau biv vel Vornic.

Supt Moise Vodă fiiul lui Vladislav al III-lea, el este chiar în fruntea divanului la 12 Maiu 1529[1] fără dregătorie; lipseşte totuşi din divanul hrisovului lui Radul de la Afumaţi la 1528 Septembre 2 dat din Piteşti[2] şi în ultimele divane ale lui Moise la 1529 Iunie 10[3] şi 1530 Maiu 22[4]. Acest ultim divan de altfel este format din elemente cu totul noi.

Drăghici reapare ca Mare Vornic în fruntea divanului documentului emanat din Târgovişte de Vlad Vodă sin Vlad Vodă (Vlad zis Înecatul) la 1530 Iunie 15[5], lipsind însă peste 10 zile[6] pentru a reapare la 15 Noembre[7] şi 16 Noembre[8] în fruntea divanului. De acum înainte rămâne când primul boier martor în divan, când după Hamza Banul sau Şerban biv vel Vornic[9] în fruntea divanelor domneşti ale lui Vlad Înecatul şi Vlad Vintilă[10].

Supt acesta din urmă îl aflăm în toate divanele cunoscute până astăzi, tot astfel şi supt urmaşul lui la tron Radul zis Călugărul în singurul divan pe cari-l cunoaştem înaintea alungării acestuia de

---

1 V. Ştefulescu; *Tismana*, pp. 220-1; v. Arh. St. Cond. M-rea Tismana, I, f. 529.

2 V. G-l P. V. Năsturel; în *Rev. pt. Ist. Arh. şi Fil. X, fasc. II*, 1909, pp. 210-11.

3 V. N. Iorga, *Studii şi Doc., V, part. I, 1903*, pp. 170-1; v. Col. C. Basarab Brâncoveanu.

4 V. Ştefulescu; *Doc. sl.-rom.*, p. 96; v. Arh. St. M-rea Tismana, pach. 2, doc. 6, orig. deter., tradus de Peşacov la 1844.

5 V. Elie Nicolescu: *In jurul lui Basarab Laiotă în Rev. Literatura şi arta Rom. anul VII, tabloul divanelor*, pp. 668-9; v. G-ral P. V. Năsturel; *Radu Şerban şi Matei Basarab*, în *Rev. Literatura şi Arta rom. XI, 1907;* v. Arh. St. M-rea Govora secţ. ist. pach. 30 netreb.

6 V. Elie Nicolescu; *o. c.*

7 *Ibid.*

8 V. Ştefulescu; *Doc.* p. 98; v. Arh. St. M-rea Tismana, pach. 40, doc. 3; v. Elie Nicolescu *o. c.*

9 Ginerele lui Radu Post. Craiovescul şi al Velicăi din Şitoaie, soţul Mărgăi şi părinte al Ancăi din Coiani şi al lui Marcea din Şitoaie, viitor Ban de Jiiu şi Craiova.

10 Vlad Inecatul este Domn de la 1530-Septembre 1532. El este fiul lui Vlad Vlăduţă şi prin urmare nepot de fiu lui Vlad Călugărul, iar Vlad Vintilă, Domn de la 1532-1535, este fiul lui Radu-cel-Mare şi deci văr primar cu predecesorul său.

către fostul Voevod Vlad şi anume la 1534 Septembre 1 [1], căci peste cinci zile [2] în documentul dat din Fureşti de Vlad Vintilă, Drăghici este mare Părcălab şi încă în aceiaşi dregătorie în fruntea divanului hrisovului fără an, doar numai data 18 Decembre [3] de la acest Voevod, hrisov dat din Bucureşti [4].

De asemenea tot ca mare Părcălab se află în fruntea divanului la 1535 Ianuar 11 [5], şi de acum înainte rămâne mare Vornic printre primii trei boieri de frunte ai lui Radul Paisie.

Totuşi la 1535 Iulie 1 [6] nu-l aflăm în divan în primul hrisov cu mărturii domneşti cunoscut mie din domnia lui Radu paisie de la 1535—1545.

De acum înainte, adică de la 1535 Iulie 30 [7] nu este document cu divan unde Drăghici să nu figureze ca boier de frunte:

La 1536 în Iulie [8] îl aflăm pentru ultima oară ca martor domnesc al acestui Voevod.

Se va fi stins în toamna acestui an sau în primăvara anului viitor căci în 1537 Mai 10 [9] Drăghici Vornicul nu mai apare.

Aceasta este bogata carieră a lui Drăghici sfetnic al atâtor domnii, carieră care se poate resuma precum urmează:

Paharnic lui Neagoe Basarab.
Mare Vornic lui Radu de la Afumaţi.
„ „ „ Moise.
„ „ „ Vlad Înecatul.
„ „ şi pârcălab lui Vlad Vintilă
şi în fine, fost mare Vornic al lui Radu Paisie până la moarte.

---

1 V. Elie Nicolescu, *o. c.*

2 *Ibid.*

3 V. Ştefulescu: *Tismana,* 223/6; v. Arh. St. M-rea Tismana, pach. 1, doc... foarte deteriorat, trad. de Pessacov la 9 Iunie 1844.

4 Data acestui document trebuie să fie 1534 pentru că la Septembre 6 din Fureşti, (v. nota 1 mai sus), tot ca pârcălab aflăm pe Drăghici precum şi la Ianuar 11, anul viitor, (v. nota următoare).

5 V. Elie Nicolescu, *o. c.*

6 *Ibid.,* Fi-va oare o eroare de transcriere în tablourile citate?

7 V. Elie Nicolescu, *o. c.*

8 Data documentului ne lipseşte, nu este totuşi ziua 10, (v. St. Nicolaescu, *Doc.* 69; v. Acad. Rom. 23/XL), a acestei luni de oarece grămăticul acestui hrisov este Nan, iar al celui de mai sus Bora (v. Elie Nicolescu, *o. c.*).

9 V. Colecţia de acte Ion Glogoveanu.

Dar cine este acest însemnat sfetnic domnesc?

Toţi istoricii noştrii până azi l-au identificat cu acel boier despre care pompoasa titulatură a Postelnicesei Elena, spune: *„strănepoată lui Drăghici Dvornicul ot Mărgineni.“*

Am spus mai sus , şi o repet încă odată că nu am aflat în nici un document de pe aceste vremuri să fi existat în secolul al XVI-lea vreun boier Draghici Vornic, cu particula „ot Mărgineni“

Totuşi câteva documente foarte interesante, unele chiar inedite, ne lămuresc asupra persoanei acestui Paharnic al lui Neagoe Basarab, Vornic mare al celorlalţi 5 Voevozi urmaşi pe tronul Muntenesc.

Un zapis purtând data de 13 sau 15 Septembre 1624[2] ne spune că şase boieri: Ivaşco Vornicul, Gligorie Comisul, Bratul Vel Comisul, Tudor Slujerul, Dumitru şi Neanciul Vornicul fiind luaţi pe răvaşele lui Alexandru Vodă[3] de către „Doamna Elena a răposa„tului Şerban Vodă şi de Socol Paharnic din Cornăţeani şi de „Necula Paharnic şi de Leontie egumenul mănăstirii Strâmbul[4] pen„tru satele Dobreanii[5] Vladimireşti[6], Vărăşti[7], Dinţeşti[8], Făsăiţii[9],

---

[1] V. mai sus, pag. 9.

[2] V. document în arhiva familiei mele.

[3] Alexandru-Vodă zis Coconul, tânărul şi nepriceputul Voevod al Ţării-Româneşti din August 1632, până în Novembre 1627, fiu al lui Mihnea Turcitul.

[4] Această mânăstire cunoscută azi supt numele de Găiseni este în judeţul Dâmboviţa, pe hotarul sudic, alături de satul cu acelaşi nume şi alături de satul Floreştii din judeţul Ilfov (v. mai sus pag...) şi de Căscioarele din Vlaşca, Mânăstirea întreţinută de Eforia Spitalelor Civile este o veche fondaţie încă înainte de secolul al XVI-lea a unui neam de boieri zişi Boghieni, rude prin ascendenţă femenină cu boierii Floreşti din secolul al XVI-lea.

[5] Satul Dobrenii în judeţul Ilfov făcând parte din comuna rurală Dobrenii Câmpurelul, (v. dicţ. Geogr. III, p. 146, col. I şi II). Se greşeşte totuşi de a se atribui fondarea acestei comune pe la începutul secolului al XVII-lea, căci există încă din secolul al XV-lea, precum ne-o relevă documentul de mai sus. Această moşie eşită din moştenirea lui Vintilă Florescu rămâne în mâna lui Radu Şerban, de la care trece la fiul său natural născut în acest sat din-tr'o fată de popă, Elena, viitoarea soţie a unui Neagoe Logofăt şi moartă la 7 August 1552, (v. *ibid.*, v. şi N. Iorga; *Inscripţii, fasc. II, 1905,* p. 89, unde Dobrenii este trecut în Vlaşca, evident o eroare). Constantin Basarab, fost Serdar din Dobreni devine Domn la moartea lui Matei Basarab Vvd., şi păstrează tronul ţării de la

„dacă au fost ale Radului Clucerul Florescul" și dacă va fi avut muma acestuia jupâneasa Maria „treabă și lucru la miluire la mă- „năstirea Strâmbul", și în fine dacă zapisul jupânesei Marii scos de Leontie egumenul este zapis drept, adeverează că mai întâiu acest zapis a fost făcut de Nestor logofătul Vlădicăi cu patru ani după încetarea din viață a mamei Clucerului și mai adeverează cei șase boieri precum urmează"... iar satul Dințești și Făsăiți „nu „l-au mai l-au fost ţiind Florescul nici odată că au fost ale Cor- „năţeanilor de moșie iar satul Vladimirești și satul Florești[1] au „fost ale Florescului de moșie ce l-au dat să fie la sânge iar „pentru satul Dobreanii și Vărăști am adevărat cum au fost purtat „pâră părinţii lui Şerban Voevod mai dinainte vreame cu Radul „Florescul ce încă nu li s'au fost ales, lucru că am citit și o carte „a Mircii Voevod[2] ce era la mâna lui Socol Paharnic, deci așa „am adevărat cu sufletele noastre cum au fost înfrăţit Vintilă Lo-

---

1654-1658. Dobrenii ajunge la moartea Voevodului în stăpânirea sorei sale Elena Postelniceasa Cantacuzino.

[6] Sat care nu mai există azi supt acest nume.

[7] Fi-va oare satul acesta Vărăștii Obedini în apropierea Dobrenilor și anume în plasa Sabarul, jud. Ilfov, lângă Sabar, sau Vărăștii-de-sus și de jos, primul cunoscut supt numele de Pitar-Moșu și al doilea Băjenari din plasa Dâmboviţa, com. rur. Dăscălul Creaţa, la Nord de București, aproape de unde izvorăște Valea Mostiștei.

[8] Alt sat al cărui nume a dispărut.

[9] Incontestabil numele greșit al satului Făsăienii, azi sat dispărut, fost însă de baștină al boierilor ot Cornăţeni, în secolul al XVII-lea. Nu trebuie confundat cred cu Făcăeni din pl. Teleajen, jud. Prahova sau Făcăenii din Ialomiţa, pe malul stâng al braţului Borcea. Numele de Făsăiţii se mai dă cătunului Sibigiul de jos din comuna Pănătăul, jud. Buzău, v. pentru acest sat și mai departe.

[1] Moșia aceasta Floreștii nu trebuie confundată cu actualul Floreștii din judeţul Prahova, lângă Măgureni și Filipești, fosta proprietate a boierilor Cantacuzino din branșa zisă a Măgurenilor, la începutul secolului al XIX-lea și unde Grigore G. Cantacuzino Vornicul clădește la 1826-31 biserica reparată de soţia sa la 1888. Satul Floreștii din documentul de mai sus se află în jud. Ilfov, plasa Sabarul și a fost moșie băștinașă a boierilor Florești din secolul al XVI-lea, rămasă în urmă prin moștenire în averea Postelnicesei de la Anca din Coiani, străbunica ei descendentă și ea din boierii Florești ai începutului secolului al XVI-lea, (v. mai sus, pag. 25).

[2] Mircea, zis Ciobanul, fiul lui Radu Paisie, Domn al Ţării Românești de la 1545 Mart până la Februar 1554 și a II-a oară de la Ianuar 1558 până la Septembre 1559.

„gofătul cel bătrân pre fetele lui anume Neacşa i Velica cu fecio-„rul lui Drăghici Vornicul pre aceaste sate şi ţigani ce scrie mai „sus să fie fraţi iară zapisul am adevărat că au fost mincinos şi „din trupul Florescului au rămas niminilea, nici alte rude fără nu-„mai aceşti boiari ce sânt mai sus scrişi..." şi deci au dat aceşti şase boieri ca să fie aceste sate şi Mănăstirea Strămbul „la sânge „la rudele Florescului în mâna acestor boieri ce scriu mai sus"....

Ce ne interesează pentru moment din actul de mai sus este persoana lui Drăghici Vornicul a cărui tată aflăm că este Vintilă Logofătul şi că acest Drăghici avea legături prin descendenţă cu Elena Doamna lui Radu, Şerban Basarab şi cu boierii din Cornăţeni.

Despre acest Drăghici Vornicul afară de actul de mai sus mai avem şi următoarele ştiri documentare.

Într'un hrisov al lui Vlad cel Tânăr sau Vlad Înecatul din 1531 Aprilie 12[1] dat din Târgovişte lui Drăghici Vornicul „cinstitul boier al Domniei mele" Voevodul întăreşte acestuia moşia Calea Baiului cumpărată de la Nicola de la Roşi drept 100 de galbeni încă din zilele lui Radul Voevod „care au pierit la Râmnic"[2]. I se mai dau 100 de oi, 3 sălaşe de ţigani, un cal bun înşelat şi înfrânat şi un caftan bun, şi zice hrisovul mai departe"... şi să-i mai fie Dinţeşti Făsâenii, Dobreanii, Vladimireştii" pentru că sânt ale lui bătrâne şi de baştină moşii, să-i fie lui şi feciorilor lui.

Prin urmare moşiile întâlnite în neamul boierilor Cornăţeni la 1624 şi anume Dinţeşti şi Făsâieni şi cele întâlnite în pricini între părinţii lui Radu Şerban şi Radul Clucerul Florescul, adică Dobrenii şi Vărăştii, erau toate moşii băştinaşe ale lui Drăghici Vornicul „cinstitul boier al Domniei Sale" lui Vlad Înecatul, în a cărui divan aflăm precum am văzut mai sus chiar pe acest boier.

Prin urmare Drăghici Vornicul lui Moise Vodă şi a celorlalţi Domni, urmaşi acestuia pe tronul Ţărei Româneşti, nu este precum a fost crezut până aci, Drăghici Vornicul din Mărgineni ci Drăghici Vornicul din Floreşti, fiul lui Vintilă Logofătul lui Vlad Călugărul, întâlnit în dese documente cu divane ale acestui Voevod cu epitetul Florescul, boier fără dregătorie[3].

---

[1] V. Ionnescu Gion: *Boerii Craioveşti,* în Rev. pt. Ist. Arh. şi Fil. vol. VIII.

[2] Radu-cel-Frumos sau cel Viteaz.

[3] V. lucrarea mea asupra Divanelor, sec. al XV-lea, doc. LXV, nota 2, doc., LIII, nota 15; doc. LIX, nota 6; doc. LX, nota 8; doc. LXII,

Că din el descindea Postelniceasca, nu încape nici-o îndoială[1]. Şi pentru a reveni la Drăghici, cel mai mic din feciorii lui Drăghici Stoicev vom spune că afară de jupânul Drăghici alături de jupânul Stoican din scrisoarea celor nouă boieri, cari se adresează către Braşoveni, şi din cei 18 boieri ai lui Radul cel Mare în scrisoarea acestuia către aceiaşi în 1507, cari par a fi descendenţii lui Drăghici Vornicul lui Vlad Călugărul şi al fiului său, nu putem spune nimic mai precis.

SLAVNA

Am văzut mai sus[2] că răposatul Ştefan D. Greceanu ne indică pe baza documentului din 27 Maiu 1510 că fiică a lui Drăghici Stoicev ar fi Slavna. În aceiaşi fişă în spiţa genealogică din josul ei este specificat ca fiică a Slavnei o Stancă, zisă ot Bratovoeşti, spătărească înainte de 1572.

Tot D-sa ne mai dă informaţia[3] că înainte de 1587 existau stăpâni pe satul Bucoviciorul[4] pe Jiu, Slavna cu fiica ei Stanca spătăreasa ot Bratovoeşti.

Luând totuşi aceste informaţii genealogice ca sigure şi referindu-ne la un hrisov purtând data de 1569 Septembre 11[5] al lui Alexandru Mircea, am avea în parte, prin analogia personagiilor, confirmarea celor emise de Ştefan D. Grecianu.

Iată ce aflăm din hrisovul sus citat:

„Domnul întăreşte Mănăstirei Glavaciog parte în satul Obislav, „partea lui Hamza Banul pentru că această moşie e de moştenire „a lui Hamza Banul, apoi a dat-o şi a adăogat-o la zisa mănăstire „fiica lui Hamza Banul, Stanca jupăniţa Stanciului a lui Benga, „dinaintea Domnului pentru sufletul părintelui ei Hamza Banul şi

---

nota 6; doc. LXV, nota 2; v. doc. LXVI, doc. LXXIV, doc. LXXV, nota 2.

[1] V. pt. neamul boierilor din Floreşti, şi această înrudire, studiul meu viitor.

[2] V. mai sus, p. 22.

[3] V. *Fişe inedite,* St. D. Greceanu la „ot Bratovoeşti" fără indicaţia moşii.

[4] Există şi azi un sat cu acest nume în jud. Dolj, pl. Dumbrava-de jos din comuna Vella.

[5] V. St. D. Greceanu; *Genealogii documentate vol. II, pp. 412-13, la Bengeşti;* v. Arh. St. M-rea Glavaciog, pach. 9, tălmăcit la 1813 în Mart în Sf. Mitropolie de G. Peşiacof.

„pentru sufletul jupâniţii Stanca şi al fiilor ei Hamza, Stanciul, „Vladul şi Drăghici pentru că le-au adus trupurile de la Cetatea „Bucureşti de le-au îngropat la Sf. Mănăstire în Glavacioc şi a „dat acest sat Obislav ca să le fie vecinică pomenire. Urmează „blestemul şi Divanul."

Din hrisovul de mai sus aflăm că Hamza Banul din Obislav a avut de fiică pe o jupâneasă Stanca, muma boierilor Hamza, Stanciul, Vladul şi Drăghici, şi pentru a complecta ştirile de mai sus vom spune că soţul Stancăi este Stanciul Spătar fiul lui Benga mort împreună cu cei patru fii ai săi în lupta de la Boiani[1] la 1560.

Alte informaţii genealogice[2] care par a nu fi fost cunoscute lui Şt. D. Greceanu ne spun că Stanciul Spătarul, omul de încredere al lui Mircea Ciobanul, este ginere lui Hamza Banul din Obislav care are de soţie pe o jupâneasă Slavna.

Să căutăm înainte de toate a distinge cariera lui Hamza Banul. Comis în primul divan cunoscut mie de la Neagoe Basarab la 26 Mai 1512[3] păstrează această dregătorie până la 1520 Aprilie în 10[4], când îl aflăm pentru ultima oară cu această dregătorie, căci în imediat următorul divan la 4 Iulie[5] el este Spătar, dregătorie pe care o păstrează până la moartea Voevodului său, căruia pe semne i-a rămas credincios.

La 1522 Februarie 3[6], în divanul hrisovului lui Radu de la Afumaţi, singurul cunoscut mie de la acest Voevod în acest an, Hamza lipseşte, dregătoria de Spătar fiind păstrată de Neagoe viitorul mare Vornic al acestui Voevod şi chiar ucigaşul său la Râmnicul-Vălcei pe Dealul Cetăţuia.

---

1 V. *Magazin Istoric, IV,* p. 272. In Xenopol; *Ist. Românilor, ed.* 1898, p. 11, se spune că lupta fusese la Şerpăteşti.

2 V. St. Nicolescu; *Doc. Sl.-Rom., ed. 1905,* p. 33.

2; v. Acad. Rom. Cond. M-rea Snagov, folio 66.

3 V. St. D. Greceanu; *o. c.,* p. 33; v. Arh. St. M-rea Snagov, doc.

4 *Ibid.,* p. 58; v. Arh. St. M-rea Bistriţa, pach. 1, doc. 4; v. Cond. Brâncov., II, p. 503.

5 Ibid., p. 58; v. *Hurmuzachi, vol. II, part. III,* pp. 335-7, *Doc. Ist. Rom. 1510-30, de Nic. Densuşianu cu apendice slavon 1510-27;* v. *Uricariul* IV, p. 301; v. *ibid.,* XII, p. 83.

6 V. St. Nicolescu: *Doc. ist. privit. la Radu de la Afumaţi în Rev. pt. Ist. Arh. şi Fil. vol. X, fasc. I, 1909,* p. 80.

Într'un hrisov cu divan al lui Vladislav, la 1525 Iunie 10[1], aflăm pe un Hamza portar; nu cred să poată fi identificat cu personagiul de care ne ocupăm.

La 1529 Aprilie 14[2], într'o danie făcută Mănăstirei Tismana de Banul Pârvu[3], peste satul Turcenii, aflăm ca al doilea martor pe un Hamza Vistier.

Acest Hamza Vistier nu apare totuşi în niciun divan din cele ce ne sânt cunoscute de la Moise Vodă[4].

În fine pentru prima oară întâlnim pe Hamza cu dregătoria de Ban, şi anume de Jiu, în domnia lui Vlad Înecatul la 1531 Septembre 18[5], fiind chiar în fruntea divanului; dispare totuşi până la 1532 Ianuarie 27[6], în domnia aceluiaşi Voevod, ramâind în urmă în fruntea divanului până la 1533 Iunie 3[7], în domnia lui Vlad Vintilă, fiind din nou lipsă în divanul din 22 Iulie acelaşi an[8]

În divanul documentului din 1533 Decembre 27[9], atribuit lui Radu Paisie, putem zice că aflăm pe Hamza pentru ultima oară în divan, căci hrisovul cu leat greşit, publicat de D-l Lăpedatu[10] ca fiind al lui Vlad Călugărul şi datat din domnia sa cu leatul 1489, trebuie pus între 1533-36 fiind emanat de la Vlad Vintilă, iar nici de cum de la moşul acestuia.

Cred chiar a nu mă înşela fixând data acestui hrisov în cursul

---

1 V. Ştefulescu: o. c., p. 86; v. *Muzeul Gorjului*, sec. XVI, doc. 5.

2 *Ibid. Tismana*, pp. 220-1; v. Arh. St. Cond. M-rea Tism. I, f. 529.

3 Fiul lui Pârvu I, Vornicul Craiovescu, devenit şi el Ban de Craiova, dupa moartea fratelui său Preda Banul între anii 1522-26 şi 1528, (v. Elie Nicolescu *o. c.*). El moare la 14 April 1529 şi este îngropat la ctitoria neamului, său M-rea Bistriţa; v. pentru el, I. C. Filitti; *Craioveştii o. c.*, pp. 200-1.

4 Iată cele care-mi sunt cunoscute; unul fără an pe semne din 1529; (v. I. C. Filitti, Arh., p. 201, doc. 643) şi din acest an la Mai 12; (v. Ştefulescu; *Tism.*, pp. 220-1 şi *ibid., Doc.* p. 95), la 17 Maiu (v. *Filitti: o. c.*, p. 157, doc. 509), la 10 Iunie; (v. Iorga, *St. şi Doc. V, part. I, 1903*, pp. 170-1) şi în 1530 la 22 Maiu; (v. Ştefulescu: *Doc.*, p. 95).

5 V. Elie Nicolescu: *o. c.;* v. Ştefulescu: *Tismana*, pp. 222-3; v. Arh. St. Cond. Tismana, I, fila 586.

6 V. *Revista Istorică, X, 924*, p. 60, origine pierdută.

7 V. Elie Nicolescu: *o. c.*, v. Ştefulescu: *Tismana*, p. 223; v. Arh. v. Arh. St. Cond. M-rea Tismana, II, f. 421 v.

8 V. Elie Nicolescu, *o. c.*,

9 V. Elie Nicolescu, *o. c.*,

10 V. *Vlad Călugărul* -în *Convorbiri Literare, XXXVI, ed. 1903.*

anului 1533 accentuând însă că Staico Logofătul[1] care este al doi'ea martor în şirul boierilor nu poate să fie decât o rea cetire, şi poate fi Vălsan Logofătul, într'adevăr boierul cu această dregătorie în aceste vremuri.

Coroborând ştirile aflate de la D-l Stoica Nicolaescu cu cele din spiţa genealogică a primilor boieri Bengeşti dată de Ştefan D. Greceanu[2] nu încape nicio îndoială că Slavna soţia lui Hamza Banul din Obislav nu este alta decât fiica lui Drăghici Stoicev, Stanca fata lor, spătăreasa de la 1572 se numeşte din Bratovoeşti, moşie de moştenire, pe semne de la mama sa. Unul din fii Stancăi se chiamă Drăghici, în amintirea bunicului ei, iar alt fiu Barbul, rămas pe semne prin moştenire, stăpân pe moşia Bratovoeşti se numeşte cu epitetul „ot Bratovoeşti".

Prin urmare ar urma ca rezumat al celor înfăţişate mai sus că Slavna a patra fiică a lui Drăghici să fi fost soţia lui Hamza Banul din Obislav şi mamă Stancăi, strămoaşă boierilor cunoscuţi în urmă supt numele de Bengeşti.

BOBA

Pe această ultimă fiică a lui Drăghici Stoicev o relevăm aci numai pentru că ne-o indică Ştefan D. Greceanu[3]; noi nu am aflat nimic asupra ei.

* * *

În urma studiului asupra lui Drăghici Stoicev şi în parte a fiecăruia din descendenţii săi, fii şi fiice, rezumăm că boierul despre care Elena Postelniceasa spune că-i este strănepoată nu este altul decât Drăghici Stoicev, fostul mare Vornic atât al lui Vlad Călugărul, cât şi al fiului acestuia Radu cel Mare, posesor al moşiei Mărgineni, ctitor poate chiar fondator al Mănăstirei de la Cricov, cunoscută ulterior supt numele de Mănăstirea Mărgineni.

Cum acest boier va fi fost înrudit cu Udrişte Vistierul, căruia Postelniceasa după mândra-i titulatură îi este nepoată, o vom vedea mai la vale, când vom vorbi de boierii din Mărgineni din secolul al XVI-lea.

---

1 Iată şi Divanul documentului acesta din 22 Maiu: Drăghici Mare Vornic, Staico Logofăt, Hamza Ban, Radu Mare Vistier, Drăghici, Mare Spătar... Radu Paşadia, Postelnic şi ispravnic, Giura Logofăt, Ţalapie Stamatie, (adecă grămătic) şi Gran Stolnic.

2 V. şi *Genealogii documentate II, arbare genealogic al Bengeştilor*.

3 V. spiţa genealogică din doc. cu data 1510, Maiu 27, mai sus pag. 22.

Boierii din Mărgineni din secolul al XVI-lea.

Relevăm aci din nou o parte din textul hrisovului emanat de la Radu Mihnea la 1603[1] prin care dă Mănăstirii Mărgineni ca să-i fie moşia în Blagodeşti, lângă oraşul Floci, însă jumătate pentru că această moşie au fost de baştină a lui jupân Drăghici biv Vel Căminar (= Comis) şi a lui jupân Udrişte şi a jupănesei Calea Vorniceasa. Apoi când au fost în zilele lui Moise Voevod, ei au dat această moşie, cu toate părţile, mănăstirei, pentru sufletul răposatului jupânului Neagoe. În domnia lui Radu Şerban a fost pâră între mănăstire şi Miho portar, şi acesta rămâne de lege, iar acum este pricină între Calotă Slujerul care şi el rămâne de lege în faţa Domnului.

Am spus mai sus[2] că acest document este reîntărirea hrisovului lui Alexandru Mircea din 1569, ziua precum şi locul ne lipsesc la Al. T. Dumitrescu[3]. Resumatul documentului la d-sa ne vorbeşte de o parte din Blagodeşti care a fost a jupânului Drăghici vel Comis, partea lui jupân Udrea vel Postelnic şi partea Vornicesei iar resumatul aceluiaş hrisov la St. D. Greceanu ne[4] indică data de 1 Iunie vorbind de partea jupânului Drăghici vel Comis, a jupânului Udrişte Postelnicului şi a jupânesei Calei Vorniceasa, fiind dată acea moşie danie Mănăstirii de la Cricov pentru sufletul aceluiaş jupân Neagoe.

Din aceste trei resumate conchidem: că Drăghici vel Căminarul este Drăghici vel Comis, că jupân Udrişte este Udrea vel Postelnic şi Udrişte Postelnicul, iar Vorniceasa este Calea Vorniceasa.

Cine sânt aceste personagii, rude foarte apropiate între ele

---

[1] V. pag. 38.
[2] V. p. 38.
[3] V. şi nota 5, p. 37.
[4] V. *Fişe inedite Filipeşti;* v. *Genealogii documentate, vol. III.*

de oare ce nici unul din cele trei resumate relevate nu ne spune ce rudenii erau între ei?

Vom căuta în lipsa condicii Mănăstirii Mărginenilor azi evacuată la Moscova, să identificăm pe boierii de mai sus din puţinele mărturii palpabile aflate fie prin colecţii particulare fie din extrase din lucrările apărute până astăzi, şi care ne-ar putea lămuri asupra acestor membri ai neamului Mărginenesc.

DRĂGHICI III din Mărgineni.

Incontestabil că dregătoria aflată primului boier adică lui Drăghici, numit vel Căminar în hrisovul lui Radu Mihnea nu poate fi decât o eroare a grămaticului, funcţia aceasta nefiind pe acele vremuri dregătorie de divan.

Amintindu-ne însă că dania este făcută supt Moise-Vodă, ea nu poate fi fixată decât între anii 1529 sau 1530, ba chiar aşi precisa anul 1529, de oare ce supt acest Voevod în divanele hrisoavelor purtând datele de 12 Maiu [1], 17 Maiu [2] şi 10 Iunie [3], toate scrise în Târgovişte, acest boier Drăghici este întâlnit cu dregătoria de vel Comis, aşa cum ni-l dă transcrierea documentului din 1569 atât Al. T. Dumitrescu cât şi St. D. Grecianu.

Să căutăm însă a urmări pe aceşti boieri în divanele vremii:

Pe Drăghici îl întâlnim cu dregătoria de vel Comis încă din primul hrisov al lui Radu de la Afumaţi, din a doua a sa domnie [4] la 8 Septembre 1525 [5], dispărând însă din divanele documentelor acestui Domn, din 11 Septembre [6], dat din Afumaţi, 22 Novembre [7]

---

[1] V. Ştefulescu; *Tismana,* pp. 220-1; v. Arh. St. Cond. M-rea Tismana, I, f. 529. Un document fără divan, cu aceiaşi dată, este scris de Tudoran Logofăt, având ca ispravnic pe Barbul al lui Deatco, pârcălab, (v. Ştefulescu; Doc., p. 95; v. Arh. St. M-rea Tismana, pach. 8, secţ. ist.).

[2] V. I. C. Filitti: *Arh. G. Gr. Cantacuzino,* p. 167, doc. 509.

[3] V. N. Iorga: *St. şi Doc. V, part. I, 1903,* pp. 170-1; v. Arh. d-lui Const. Basarab Brâncoveanu.

[4] Prima domnie fusese încă în Februar 1525, (v. St. D. Greceanu; Şirul Voevozilor, p. 73), urmându-i din Mart până în Iulie, Vladislav-Vodă, (v. *ibid.,* p. 74).

[5] *Ibid.,* p. 73; v. Acad. Rom. Or. Slav-perg. doc. 96/XLIV.

[6] *Ibid.,* p. 73; v. Arh. St. M-rea Glavacioc, pach. 34, netreb. doc. 1.

[7] *Ibid.,* p. 73: v. Aricescu; *Indice,* broş. II, p. 54, No. 701; v. Arh. St. Episc. Argeş, pach. II, bis., doc. 2.

şi 17 Decembre[1], date amăndouă din Târgovişte în acelaşi an.

La 7 Ianuar, în anul următor[2], Drăghici apare din nou în aceiaşi funcţie, purtând însă atributul distinctiv de Stoicev, ceia ce ne indică origina lui, şi de acum înainte îl vom întâlni cu acest atribut distinctiv şi drăgătorie, în toate divanele acestui an[3].

In cursul anului 1527[4] Drăghici împarte funcţia de vel Comis cu un boier Barbul, totuşi nu-i mai aflăm atributul distinctiv de Stoicev.

In primul hrisov al anului următor, la 4 April[5], aflăm în divan pe un Drăghici Stolnic; cred însă că este o rea citire a divanului sau poate o greşală a grămaticului, căci dregătoria de Comis este purtată, în cursul acestui an, de Drăghici, şi numai incidental de către un Dragomir[6].

Pe Drăghici îl aflăm cu dregătoria de vel Comis de la 28 April 1528[7] până la 10 Novembre acelaşi an[8], în ultimul act cunoscut mie de la Radu de la Afumaţi[9].

---

[1] *Ibid.*, p. 73; v. N. Iorga, *St. şi Doc.*, VI, p. 594; v. col. de acte Şt. D. Greceanu.

[2] *Ibid.*, pp. 76-7; v. Arh. St. M-rea Glavacioc, pach. 4, doc. 3; v. I, Bogdan; o. c., ed. I, 1902, p. 232, nota.

[3] V. Şt. D. Greceanu; *o. c.*, pp. 76-7.

[4] *Ibid.*, pp. 80-1.

[5] *Ibid.*, p. 83; v. cond. Brâncov., II, p. 530.

[6] *Ibid.* Insă, Ştef. Greceanu nu ne indică în ce document a întâlnit pe acest boier. Divanele cunoscute mie din acest an nu conţin decât pe Drăghici, vel Comis.

[7] V. Ştefulescu; *Doc.*, pp. 90-1; v. Muz. Gorjului, doc. 6, sec. XVI.

[8] V. Şt. D. Greceanu, *o. c.*, p. 85; v. Arh. St. M-rea Tismana, pach. 28, doc. 1.

[9] Voevodul este omorât lângă Râmnicul Vâlcei de boierii săi Neagul Vornic şi Drăgan Postelnic, la 4 Ianuar 1529, (v. St. D. Greceanu, *o. c.*, p. 86; v. Şt. Nicolaescu: *Radu de la Afumaţi în Rev. pt. Ist. Arh. şi Fil. an 1909 vol. X,* p. 80; v. N. Iorga, *Inscr. din Bis. Rom., vol. I, fasc. I,* pp. 148-9, No. 303. Tot Greceanu ne indică (v. *o. c.*, p. 88) un document din 9 Ianuar 1529, al unui Vlad Vodă, în care aflăm în divan pe Drăghici, Spătar, ceia ce nu corespunde cu realitatea, căci în 1529 supt Moise urmaşul istoriceşte cunoscut al lui Radu de la Afumaţi, aflăm, precum am spus, pe Drăghici, încă vel Comis, Inclin a crede că data acestui hrisov este greşită, documentul trebuind datat din 1530, luând la boierii divanişti (relev însă că în lista martorilor domneşti ai acestui act sunt greşit trecuţi Paharnicul în locul Postelnicului şi vice-versa). Vlad-

In divanele anului 1529 supt Moise-Vodă răposatul Greceanu[1] pomenește la dregătoria de vel Comis pe Drăghici și une ori Drăgan[2].

In toate casurile supt Moise, la 1530 nu mai aflăm pe nici un Drăghici Comis în divan, ceia ce mă face a inclina spre ipotesa că acest boier, părăsind partida lui Moise Voevod[3], a cărui domnie era în agonie, se alipise sorților de isbândă pentru dobândirea Tronului a lui Vlad-Vodă.

Intr'adevăr în domnia acestuia aflăm pe Drăghici ca vel Spătar la 15 Iunie[4] 1530, și de acum înainte aproape continuu în divanele vremurilor, de multe ori împărțind atribuțiile acestei funcții, cu alți boieri, ca Dragomir și Stroe, în domniile lui Vlad Înecatul, Vlad Vintilă și Radul Paisie.

In cursul anului 1532 lipsește din divan la 25 Iunie[5] și 16 August[6], fiind însă alături de un Barbu Deatco și Dragomir la 26 April 1533[7]. La 15 April 1533, într'un document al unui Radu, a cărui existență pare a o contesta răposatul Greceanu[8], întâlnim, ca Spătar în divan, pe un Stroe, pe când mie îmi este cunoscut

---

Vodă, aceasta nu poate în nici un cas fi confundat cu Basarab-Vodă, efemerul Domn din primele luni ale acestui an, 1529, pe care ni-l relevă I. Bogdan, *o. c.*, pp. 273-4.

[1] V. *o. c.*, p. 89.

[2] *Ibid.*, p. 89 și nota ajutătoare în care Greceanu ne spune că acest boier este ucis de Moise-Vodă la 13 Februar 1530. Fi-va oare Drăgan comisul relevat de Greceanu, una și aceiași persoană cu Drăghici comisul? Căci mie personal nu-mi sunt cunoscute. decât divane din 1529 ale lui Moise-Vodă, cu Drăghici comis.

[3] La 22 Maiu avem în funcția de comis pe un Radul, (v. St. D. Geceanu, *o. c.*, pp. 91-2.

[4] Ibid., p. 93; v. Elie Nicolescu: *In jurul lui Basarab Laiotă*, tabloul; v. Arh. St. M-rea Govora, secț. ist. pach. 30, netreb. doc., or. v. G-ral P. V. Năsturel în *Rev. Arta și Lit. Rom*, *XI, 1907*, p. 472. Greceanu nu ne indică pe Drăghici Spătar, decât la 4 Octombre în acest an.

[5] V. Elie Nicolescu: *tablou*. Divanul acestui hrisov lipsește lui Greceanu.

[6] *Ibid.* La Grecianu tot Drăghici apare în Divan la această dată.

[7] *Ibid.* La Greceanu la anul 1533, în Domnia lui Vlad-Vodă sin Radu-Vodă, nu este specificat Barbul Deatco ca Spătar în Divan, dar ca Postelnic. Nu putem ști unde este eroarea.

[8] V. *o. c.*, pp. 10-11.

din acelaşi an la aceiaşi zi un divan în care Drăghici este Spătar[1].

Drăghici mai figurează ca al treilea boier jurător luat de Vălsan Logofăt[2] în pricina unei danii făcute Mănăstirei Bistriţa de către jupăneasa Cârjoaia (a lui Cârja Vistier), în contra lui Vlaicu Clucerul[3].

Drăghici reapare cu dregătoria de Spătar în cursul anului 1535, în divanele lui Vlad Vintilă până la moartea acestuia.

In domnia lui Radu, îl întâlnim în acest an doar în divanele a

---

[1] V. Elie Nicolescu: *o. c.*, Intr'adevăr iată şi amândouă divanele:

După Şt. Greceanu:	După Elie Nicolescu:
15 April 1533, Radul-Vodă;	*15 April 1533, Vlad-Vodă sin Radu-Vodă:*
Vornic jupân Drăghici	Hamza Vel Ban Jiiului
Logofăt jupân Teodor	Şerban biv Vornic
Vel Vornic jupân Şerban	Drăghici Vel Vornic
Vel Logofăt jupân Vlaicul	Vlăcsan biv Logofăt
Vel Ban al Craiovei jupân Barbul	Teodor Logofăt
Vel Ban jupân Toma	Radul Vistier
Vel Spătar jupân Stroe	Drăghici Spătar
Vel Vistier jupân Udrişte	Radul Paharnic
Vel Paharnic jupân Radul Paşadia	Vintilă Stolnic
Vel Comis jupân Staico	Staico comis
Vel Stolnic jupân Vintilă	Radu Paşadia Vel Postelnic
Vel Postelnic jupân Badea Aiaz	Ispravnic Vişan Logofăt,
Vel Stolnic jupân Şteful	scrie Oprea.
Ispravnic Vlaicul Vel Logofăt.	

Insă boierii divănişti din tabloul lui Elie Nicolescu de la 22 Iulie 1533 corespund întocmai cu boierii daţi de Greceanu la 15 April acelaşi an, încât nu pot în lipsa fie a unuia, fie a celuilalt din documente să fixez unde este eroarea.

Existenţa unui Radu-Vodă în domnia lui Vlad-Vodă nu este istoriceşte cunoscută. Data documentului publicat de Greceanu la 15 April 1533 trebuie să fie greşit în privinţa leatului.

[2] Acest boier este un membru al neamului Craioveştilor. S-ar părea frate cu Pârvu II. Vel Ban al Craiovei şi deci fiu lui Pârvu I, cel mort în Iunie 1512. Frăţia aceasta ar reeşi şi dintr'un hrisov de întărire a M-rei Bistriţa la 9 Ianuar 1531 (v. St. D. Greceanu: *Gen. documentate II*, p. 266), al unei jupânese Vlădaia. El moare omorât de Vintilă-Vodă spre sfârşitul anului 1534, (v. pt. el I. C. Filitti; *Craioveştii;* p. 202).

[3] V. ptr. act Şt. D. Greceanu: *Şirul Voevozilor*, p. 107, la data de 12 Februar 1533.

două documente la 12 Iulie[1] şi 24 Octombre[2], având însă ca locţiitor în divanele celorlalte documente pe Stroe[3].

In cursul anului 1536[4] Drăghici Spătarul nu mai apare în divane, iar în 1537 este doar la 18 April[5] pentru a lipsi din nou în cursul anului 1538[6].

La 10 Septembre 1539[7] apare pentru prima oară ca biv vel Spătar, iar în 1540 tot cu această dregătorie numai la 14 Septembre[8].

In cursul anului 1541 îl aflăm ca biv vel Spătar la 10 Februar[9], vel Spătar fiind Stroe.

In anul 1542 apare din nou, în toate divanele anului, tot ca biv vel Spătar, având alături în divan ca vel Spătar, când pe Dragomir, când pe Stroe, când pe amândoi împreună[10].

Pentru ultima oară în domnia lui Radu Paisie îl aflăm în cursui anului 1543 ca biv vel Spătar la 7 Martie[11].

---

1 Ibid., p. 122; v. Arh. St. M-reaî Valea; pach. 16, doc. 4 orig. slav. hârtie.

2 *Ibid.*, p. 122; v. Arh. St. M-rea Valea, pach. 16, doc. 5; v. şi Elie Nicolescu, *o. c.*, tablou.

3 Acest boier nu trebuie confundat cu Stroe Păharnicul din divanele anului 1536. Stroe Păharnicul întâlnit aici cu atributul distinctiv de Drăghiciov este fiul lui Drăghici Vornicul din Floreşti, boierul de frunte al lui Radu Paisie, mort în cursul acestui an. Stroe va fi întâlnit cu funcţia de Ban, dar nu Ban de divan, în lupta de la Fântâna Ţiganului la 1544, (v. Elie Nicolescu, *o. c.*), ca susţinător al unui *Basarab Laiotă, care până în present nu-şi găseşte un loc precis în Genealogia Băsărăbeştilor;* va fi fost poate efemerul domn din 1533. Stroe Banul este îngropat la mânăstirea Strâmbul, necropola familiei sale, şi este foarte curios casul unic pe care îl găsim pentru acest boier de a avea două lespezi mormîntale, (v. Iorga; *Inscr. de bis. vol. II,* pp. 48-50, No. 135 şi 140); v. şi I. C. Filitti; *Craioveşti,* p. 316.

4 V. Şt. D. Greceanu; *Şirul Voevozilor,* pp. 124-6.

5 *Ibid.*, p. 127.

6 *Ibid.*, pp. 129-30.

7 *Ibid.*, pp. 132-133; v. Acad. Rom. Doc. 210-11, pach. LXVII.

8 *Ibid.*, p. 135; v. orig. la d. Al. Tzigara-Samurcaş, Bucureşti 1902.

9 V. Şt. Grceeanu, p. 139, v. Arh. St. M-rea Brâncoveni, pach. 28, doc. 1; v. şi Elie Nicolescu; *tablou.*

10 *Ibid.*, pp. 140-2.

11 V. I. C. Filitti: *Arh. G. Gr. Cantacuzino,* pp. 18-19, doc. 97; v. Cond. Moşiei Băleni, No. 3.

Documentele acestui Voevod din 1544 şi ale usurpatorului său Mircea Ciobanul, din acest an, nu-l mai indică în lista boierilor divanişti.

La 1545, în penultimul [1] document cu divan cunoscut mie de la Radu Paisie, Drăghici Spătarul este Ispravnic al hrisovului la 14 Maiu [2].

Nu mai apare în divanele lui Mircea Ciobanul, rămânând pe semne fidel lui Radu Paisie, de oare ce la 1546 April în 30 [3] îl aflăm ca biv Spătar.

De acum înainte dispare pentru totdeauna din divanele lui Mircea Ciobanul unde întâlnim o pleiadă de boieri ocupând dregătoria de vel Spătar.

Partisan al lui Radu Paisie, după moartea în exil a acestuia el se alătură pe lângă fiul său Ilie Radul, în al cărui divan îl aflăm la 1553 Martie 20 [4] tot cu dregătoria de Spătar fiind chiar primul boier în divan [5] înaintea vel Vornicului Stănilă, vel Logofătului Radu, vel Spătarului Udrea şi vel Vistierului Crăciun.

De la data aceasta nu mai aflăm nimic de el. Cariera acestui boier se poate deci resuma precum urmează:

Vel	Comis	supt	Radul de la Afumaţi de la 1525-1529.
„	„	„	Moise la 1529.
„	Spătar	„	Vlad Înecatul de la 1530 la 1532.
„	„	„	Vlad Vintilă de la 1532 la 1533.
„	„	„	Radu Paisie la 1533.
„	„	„	Vlad Vintilă de la 1534 la 1535.
„	„	„	Radu Paisie la 1535 şi la 1542.
„	„	„	Ilie Radu la 1553.

---

[1] Ultimul document al lui Radu Paisie din acest an poartă data de 2 Iunie, (v. Greceanu; *o. c.*, p. 148).

[2] *Ibid.*, p. 149; v. Ac. Rom., doc. 7 XC, or. slav. hârtie cu trad. din 1820, de Dionisie Eclisiarhul.

[3] V. Şt. D. Greceanu; *o. c.*, p. 152; Ac. Rom., cond. Câmpulung, p. 265.

[4] V. Şt. Nicolaescu; *Doc.*, p. 266; v. Arh. St., ep. Argeş, pach., 69, doc. 4, secţ. ist.; *v. Şt.* D. Greceanu, o. c., pp. 171-2; v. Arh, St, Cond. Brâncov., I, p. 398.

[5] In originalul document, Drăghici este în divan primul boier, apărând cu funcţia de Spătar, un vel Spătar, prin urmare ca boier fără dregătorie; în condică (v. nota precedentă), însă el nu mai este trecut, pe semne, din greşala copiatorului.

Acum că am analisat bogata carieră a acestui boier, sfetnic însemnat a şase domnii consecutive din Ţara-Românească, mai avem de adăugat că Drăghici este dese ori misionar al Voevozilor acestora la Braşov şi anume: la 1534[1], 1534[2], 1539[3], 1541[4] şi 1542[5]. Aici este numit ca şi Udrişte: „din Mărgineni", în fine la 1545[6], 1546[7] şi la 6 Februar 1553[8], aflăm de un „filius Dragyts Zpotaryi a Radul Wayvoda[9]; illum honoravimus......" iar la 1556[10], aflăm „pro media lodice ipsi Dragytsch."

Din cele înfăţişate până acum am aflat că Drăghici este fiiul unui Stoica, şi că se chiamă „ot Mărgineni."

Care Stoica poate fi oare, părintele acestui boier?

Ştim că fiii al lui Drăghici Stoicev cel mort la 1497—8 a fost Stoican despre care Ştefan D. Grecianu, care a avut la îndemână în cercetările sale genealogice şi condica Mănăstirii Mărgineni, ne spune că este părintele a trei copii: Dragomir, Drăghici şi Stanca.

Nu încape nicio nedumerire că Drăghici Spătarul, fostul Comis de la 1525, nu este altul decât acest boier, deci omonim atât ca nume cât şi ca particulă distinctivă a bunicului său Drăghici I-iu din Mărgineni.

Un hrisov inedit, purtând data de 1540 Octombre 15[11], şi emanat de la Radul Paisie, „ne spune că Domnul dă dregătorului Domniei Sale: jupânului Drăghici Spătarnl şi jupânului Udrişte velichi Vistier, ca să ţină moşie în Mărgineni şi în Hilipeşti, care moşii au fost ale moşului său jupân Drăghici ce au fost mare dvornic de la părintele Domniei-Sale[12] şi de la răposatul moşul Domniei Sale

---

[1] V. I. Bogdan: *o. c.*, ed. I, p. 299, nota., la No. CLXVI; v, Quellen, II, p. 353.

[2] *Ibid.; ibid.*, p. 585.

[3] *Ibid., ibid.*, p. 621.

[4] *Ibid.; ibid.*, p. 103.

[5] *Ibid., ibid.*, pp. 186, 191 şi 193.

[6] *Ibid., ibid.*, p. 265.

[7] *Ibid.; ibid.*, p. 351.

[8] V. *Hurmuzachi XI*, p. 787, ed. 1900; *Apendicele II, cuprinzând extrase privitoare la Românii din Socotelile oraşelor Sibiu şi Braşov.*

[9] Ilie Radu,

[10] V. *Hurmuzachi*, XI, p. 793.

[11] V. Acad. Rom., doc., 4 CCI, comunicat mie de d. I. C. Filitti şi tradus de d. Iuliu Tuducescu.

[12] Radul-cel-Mare, Domnul de la 1496 la 1508.

Io Vlad Voevod Călugărul. Apoi le-au cumpărat aceşti mai sus numiţi dregători de la Domnia Sa drept doi cai turceşti mari şi buni, în preţ de 5.000 de aspri, şi a dat şi Domnia Sa ca să fie dregătorilor Domniei Sale satele Mărgineni şi Filipeşti cu vinăriciul şi părpărul, lor şi feciorilor lor."

Din acest hrisov aflăm că moş al lui Drăghici Spătarul este Drăghici Vornicul lui Radu-cel-Mare adică Drăghici I-iu Stoicev. Moş vroia să zică pe acele vremuri şi unchiu mare fie după tată sau după mamă.

Luând însă seama că Drăghici Spătarul pe când era Comis în divan se numeşte Drăghici al lui Stoica şi precum am spus mai sus el este fiiul lui Stoican, urmează pe cale firească cu Drăghici I-iu Stoicev este bunicul patern al lui Drăghici II Stoicev.

Am relevat mai sus hrisovul lui Radu Mihnea [1], în care se vorbeşte de o carte a lui Petru Vodă; iată şi conţinutul acelei cărţi care poartă data de 1560 [2].

„Petru Voevod sin Mircea Voevod [3], dă poruncă Sfintei Mănăstiri ce se chiamă Drăghiceşti [4], să le fie lor satul Cornenii din Coastă...... pentru că le este bătrână...... şi închinată de boieri cei bătrâni de Drăghici Spătarul la moartea lui, care o au împresurat Neagoe Postelnicul zicând cum că este acest sat al acestor boieri peste plai de cea parte. Pentru aceia am căutat Domnia Mea la catastih...... şi am aflat că este a sfintei Mănăstiri şi au rămas Neagoe Postelnic de lege."

Am văzut mai sus că Drăghici Spătarul dispare din divane la 1553 iar aici aflăm că era mort la 1560.

De moșia aceasta Cornenii am aflat ştiri încă de la 1489, când întră în posesia lui Drăghici Stoicev, prin schimbul făcut cu Blagodeştii, daţi lui Danciul [5].

---

[1] V. pag. 38, nota 4.

[2] V. Arh. St. Dos. M-rea Mărgineni, azi pierdut.

[3] Petru-Vodă, fiul lui Mircea, nepot lui Mihnea-cel-Rău şi deci frate bun cu Alexandru Mircea. Petru a domnit în Ţara-Românească de la 1559 Sept. până la 1568 Iulie (v. pentru distingerea lui de Petru, zis Schiopul, fiul lui Mircea Ciobanul şi al Doamnei Chiajna„ Şt. Nicolaescu; *Petru Vodă Şchiopul şi Petru-Vodă cel tânăr.*

[4] Nume care este dat M-rei Mărgineni, pe semne din causa a atâtor danii făcute ei de boierii Drăghici, sau poate pentru că este o fondaţie a lui Drăghici, I. Stoicev.

[5] V. mai sus.

Pe semne că în urmă, vreunul din descendenţii lui Drăghici Stoicev, dacă nu chiar el, va fi făcut acea moşie danie Mănăstirii de la Cricov.

Despre Neagoe Postelnicul acesta n'avem nicio ştire demnă de a fi luată în samă pentru identificarea lui dacă cumva, cum ni s'ar părea, ar fi fost rudă cu Drăghici sau cu alţi boieri din Mărgineni, contimporani acestei epoci.

Un alt hrisov purtând data de 15 Mart 1544 [1], de la Radul Paisie ne spune că: „Voevodul întăreşte cinstiţilor dregătorilor Domniei Sale jupân Drăghici Spătarul şi jupân Udrişte velichi Vistier, ca să ţină moşii în Căpăţineni [2] şi în Hrăstu [3] şi în Craiova [4], care moşii au fost domneşti şi date lor de Domn pentru credincioasa slujba lui."

Un alt hrisov interesant prin relaţiile de familie pe care le aflăm este cel din 1569 [5], luna şi ziua precum şi locul nu ne sunt indicate, în care Alexandru Mircea „întăreşte Mănăstirii Mărgineni «ce i se zice de la Cricov», ca să aibă satul Corneni, pentru că l'au dat şi l'au închinat jupân Drăghici biv. vel. Spătar ot Mărgineni la moartea lui şi a jupânesei lui Velichi şi a feciorilor: lui Drăghici şi Radul şi a fii-si Frujina încă în zilele lui Pătraşcu Voevod şi a văzut Domnul cartea lui Pătraşcu Voevod [6] şi a lui Petru Voevod [7].

---

[1] V. Acad. Rom. doc. 25/XL.

[2] Satul acesta în judeţul Argeş la Saloviştea a fost în urmă întărit la 1546 Octombre 23, tot de Radul Paisie, împreună cu alte sate Poienari şi Chiăianii lui Radul Vistierul soţul Caplei din Goleşti, şi acel document spune că satele fuseseră domneşti dăruite tot pentru credincioasă şi dreaptă slujbă a acestui boier în bătăiia cea d'intâiu cu Stroia Pribeagul, când îl biruise pe Domn, Stroia iar Radul Vistierul scăpase vistieria domnească.

[3] Sat azi dispărut sau poate rău cetit de transcriptorul actului.

[4] Cunoscuta moşie de baştină a neamului boierilor zişi Craioveşti, cari în linie masculă erau stinşi, moşia aceasta pe semne trecând în stăpânirea domnească încă după moartea lui Şerban Banul Craiovenesc, când va fi căsut în disgraţie, (v. pt. aceasta St. Nicolaescu: Doc. sl. rom., pp. 61-3; conf. Filitti: *Banii şi Caimacamii,* p. 13.

[5] V. Şt. D. Greceanu: *Fişe inedite Filipeşti;* v. Arh. St. Dosar, M-rei Mărgineni, trad. rom. f. orig.

[6] Pătraşcu-Vodă a domnit de la 1554 Febr. până la 1557 Decembr. Cartea de care se vorbeşte, aici nu-mi este cunoscută.

[7] V. nota 14 dela pag. 38. Pentru carte, cred că este cea relevată de mine la pag. 60 din presenta lucrare.

„Iară după aceia jupăneasa Anca din Mărgineni a lui Udrişte biv. vel. Vistier şi fie său Udrişte şi jupâneasa Ilîna au avut înţelegere cu Drăghici feciorul lui Udrişte la moartea jupânesei Ancăi de au dat şi au închinat...... la această Mănăstire satul Corneni pentru sufletul lui Udrişte vel Vistier şi al lor."

Fără a intra în detalii asupra personagiilor pomenite în presentul hrisov vom releva că:

1) data este aproape contimporană cu a hrisovului prin care se confirmă de acelaşi Voevod dania făcută aceleiaşi Mănăstiri, încă din vremea lui Moise Vodă a moşiei Blagodeşti, de către boierii Drăghici Comis, Udrişte Păharnic şi Calea Vorniceasa pentru pomenirea sufletului lui Jupân Neagoe [1], şi

2) că din hrisovul de mai sus aflăm numele soţiei lui Drăghici Spătarul, anume Velica, precum şi numele copiiilor săi.

Asupra jupânesei Velicăi avem câteva informaţii documentare care ne lămuresc asupra persoanei ei şi a neamului din care se trage.

Între 1520—25 [2] Calotă Vornicul, boierul lui Neagoe Basarab, scrie jupânului Begne şi jupânului Haneş Vameşilor, că a înţeles solia lui Lupul şi-i roagă să dea voie acestuia să-i cumpere una alta, de oarece la Bobotează are să-şi dea fata după Drăghici.

Concomitent cu această scrisoare mai aflăm şi alta [3], prin care jupân Calotă Mare Vornic scrie Braşovenilor între altele că-şi mărită o fată şi îi roagă să vie şi dintre ei vre-o trei, patru la nuntă.

Cert că la această nuntă a fost şi unul din fruntaşii Braşovului anume Johannes Krell ducând daruri în numele oraşului, căci cu toate că textul latin [4] „ad nuptiae Galathae [5] iudicis curiae domini Waywodae transalpinensis", s'ar părea că se referă la nunta lui Calotă, acest lucru este imposibil, boierul Calotă fiind ginerile lui Vlad Călugărul precum ni-o indică încă din 1512 Iunie 4 [6], un hrisov care ne vorbeşte de moşia Drăgăneşti de lângă Târgovişte, dată jumătate de zestre jupăniţei Neacşa de către Vlad Călugărul.

1 V. mai sus pag. 37.
2 V. I. Bogdan: *o. c.*, p. 296, *Regeste,* No. CLX, v. Arh. No. 555.
3 *Ibid.*
4 *Ibid.*
5 O stâlcire a numelui Calotă.
6 V. Şt. D. Greceanu: *Şirul Voevozilor,* p. 33; v. Arh. St. Cond. M-rea Mislea, I, fila 127, negru verso.

Din acest act reiese că această boeroaică fiică de Domn căsătorită încă înainte cu Calotă, Vistierul lui Radu-cel-Mare, Vornic în urmă al lui Neagoe Basarab, numit de altfel în acest act „boier din casa Domniei Mele“ de către Neagoe, avea la data aceasta ca fiice pe Stanca şi pe Calea, care trăiau la data documentului.

În 1525 Septembre 11 [1], se dă hrisov Manăstirii Glavacioc pentru moşia Bărăganu dăruită de jupan Calotă Vornicul încă de când era viu; iar după moartea lui „şi jupăn Dragan Postelnicul ginerele lui Calotă încă o au dăruit şi o au întărit acestei Mănăstiri.

Din informaţiile documentare de mai sus reiese vădit că una din fiicele lui Calotă a fost soţia unui boier Drăghici. Acest boier Drăghici a cărui dregatorie nu ne este specificată nu poate fi Drăghici Păharnicul, încă de la 1512 al lui Neagoe Basarab, pe care l-am văzut mai sus că devine Vornic la 1525 şi care este Drăghici din Floreşti, soţul unei jupănese Stanca, dar ginere jupânului Stroe Boghianu.

Boierul Drăghici care este ginere lui Calotă Vornicul nu poate fi decât Drăghici, viitorul Comis de la 1525, pe semne la 1520 21 încă fără dregătorie cât pentru Drăgan Postelnicul, va fi fost poate soţul Stancăi de care ne vorbeşte actul din 1512, căci nu pot crede ca Drăgan acesta să poată fi confundat cu Drăghici.

La 1525 Septembre 11 [2], Drăghici nu se află în divan ca Postelnic, însă Drăgan este în funcţia aceasta, şi cu trei zile înainte la 8 Septembre Draghici este Comisul lui Radul de la Afumaţi.

De Caplea, a treia fiică a lui Calotă Vornicul, ştim că se chema Caplea din Periş iar cât priveşte pe soţul ei, el nu ne este cunoscut.

D. Stoica Nicolaescu [3], de altfel ne confirmă şi domnia sa că ginere al lui Calotă Vornic este Drăghici Spătarul din Mărgineni.

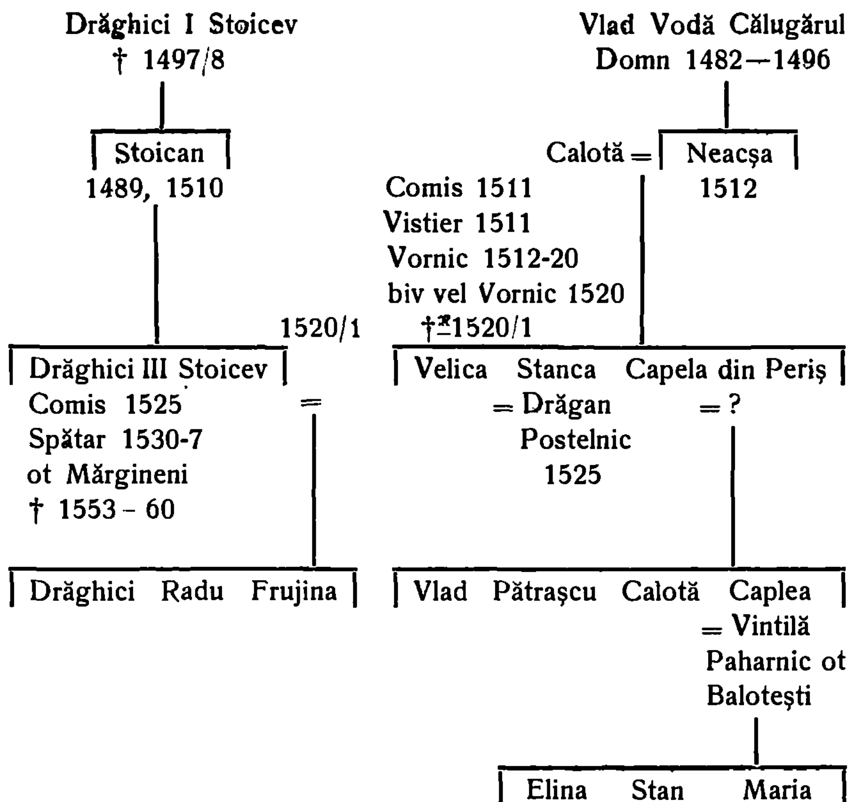
Din cele înfăţişate aici în privinţa rudelor soţiei lui Drăghici Spătarul din Mărgineni avem următoarea incrăngătură genealogică:

---

[1] V. Şt. D. Greceanu: *o. c.*, p. 73; v. Arh. St. M-rea Glavaciog, pach. 31 netreb., doc. 1.

[2] V. nota precedentă.

[3] V. *Documente de la Mihai Viteazul ca Domn al Ţărei-Româneşti, Ardealului şi Moldovei, 1600,* în *Rev. pt. Ist. Arh. şi Fil. vol. XII, part. I, 1911,* p. 246.

Udrişte I-iu din Mărgineni.

Tot din hrisovul purtând data de 1569 [1] aflăm de un jupăn Udrea, sau jupăn Udrişte Postelnicul, alături de Drăghici Vel Comis şi Calea Vorniceasa.

Să căutăm a identifica pe acest boer.

Pentru prima oară [2], în divanele primei jumătăţi a secolului al XVI-lea aflăm pe un Udrişte Stolnic la 1530, Maiu 22 [3], în scurta

---

[1] V. mai sus.

[2] La d. Şt. D. Greceanu: *Şirul Voevozilor*, în lucrarea neterminată şi oprită după înşirarea câtorva din boieri care s'ar afla prin Divanele documentelor anului 1527 este trecut şi un Udrişte Vel Vistier, ceia ce nu este exact, căci acest boier nu apare decât ca Stolnic în 1530, iar nu în 1528. (v. Filitti: *Craioveştii*, p. 405).

[3] Ultimul hrisov cunoscut mie de la Moise-Vodă.

domnie a lui Moise Vodă luând locul lui Badea Iaz [1], dar el lipseşte în imediat următorul divan de la 15 Iunie acelaş an [2], fiind înlocuit cu Staico, iar la 1530, Novembre 15 [3] îl aflăm cu dregătoria de Paharnic, supt Vlad Înecatul, funcţie ce o îndeplineşte în domnia acestuia alături de Radul.

Udrişte lipseşte din divanele documentelor purtând datele de 1 [4], 2 [5] şi 18 Septembre 1531 [6], pentru a reapare la 17 Decembre [7], şi a dispare din nou la 27 Ianuar [8], 16 August [9], 29 Decembre [10], 1532, Ianuar [11] şi 2 Februar 1533 [12].

La 12 Februar [13] 1533 aflăm în locul lui Radul Paharnic pe un Danciul, care însă va dispare în imediat următorul divan la 12 Marte [14], fiind din nou înlocuit cu Radul.

În fine la 1533 April 26 [15] Udrişte şi Radul sânt alături în divan, amândoi paharnici.

La 3 Iunie [16] Udrişte lipseşte din nou pentru a ceda locul lui Radul numit la 22 Iulie [17] Radu Paşadia iar el Udrişte poartă

---

1 Acest boier este Stolnicul lui Moise-Vodă de la 1529 înainte; nu cred însă să poată fi identificat cu Badea Postelnicul lui Radu de la Afumaţi din 1526, (v. divanele la St. D. Greceanu: *Şirul Voevozilor)*, care rămâne Postelnic alături de omonimul său Bădică Voevod frate cu Radu Paisie.

2 V. Elie Nicolescu, o. c., j. G-l, P. V. Năsturel; Radu Şerban şi Matei Basarab în *Rev. Lit. şi Arta Rom.*, XI, 1907, p. 472; v. Arh. St. M-rea Govora, secţ. Ist., pach. 30, netreb., doc. original.

3 V. Elie Nicolescu, o. *c*.

4 V. Elie Nicolescu, o. *c*.

5 *Ibid.*

6 Ibid.; v. Ştefulescu: *Tismana*, pp. 222-3; v. Arh. St. Cond. Tismana, I, fila 586.

7 V. Ştefulescu: *Doc.*, p. 100; v. Mus. Gorj. secţ. XVI, doc. 45.

8 V. *Revista Istorică*, X, 1924, p. 60, orig. pierdută.

9 V. Elie Nicolescu; o. *c*.

10 *Ibid.*

11 Fără zi, v. *ibid.*

12 *Ibid.*

13 Şt. Nicolaescu: *Doc.*, p. 264; v. Arh St. M-rea Bistriţa, pach. 46, No. 2.

14 V. Elie Nicolescu.

15 *Ibid.*

16 *Ibid.*, v. Ştefulescu: *Tismana*, p. 223; v. Arh. St. Cond. M-rea Tismana, II, f. 421 v.

17 V. Elie Nicolescu, *o. c.*

dregătoria de vistier. Lipseşte totuşi la 13 Octombre 1533 [1] din documentul lui Vlad Vintilă.

În restul divanelor documentelor acestui Voevod, Udrişte dispare, vistier fiind la 13 Octombre [2] Radul, altul decât Paharnicul de care am vorbit, care de altfel este alături în divan, iar la 3 Novembre [3] Staico Vistier, pe care îl vom afla şi în documentul din 27 Decembre [4] al lui Radu Vodă.

La 8 Aprilie [5] Udrişte lipseşte din nou, biv vel Paharnic fiind Radu Furcă, iar la 23 Maiu [6] Stoica şi Radul sânt amândoi vistieri.

Pe Udrişte îl aflăm din nou vistier la 6 Septembre 1534 [7] şi de acum înainte mai că nu va lipsi din divanele lui Vlad Vintilă şi Radu Paisie, purtând continuu această dregătorie.

La 1542 Februare 20 [8] este chiar vel Vistier precum şi la 1543 Iulie 25 [9], până la 1545 Iunie 2 [10], în ultimul hrisov cu divan cunoscut mie de la Radul Paisie, fiind înlocuit în domnia lui Mircea Ciobanul, prin Coadă la 5 Decembre 1545 [11], şi în fine Gheorghe Vistier la 30 Iunie 1546 [12], Chirca la 26 April 1547 [13], Gheorghe din nou la 1 Iunie 1547 [14] şi 2 Iunie [15].

În fine la 1 Decembre 1547 [16] aflăm pe un Drăghici Vistier,

---

1 *Ibid.*
2 *Ibid.*
3 *Ibid.*
4 *Ibid.*
5 V. Şt. Nicolaescu, *o. c.*, p. 4; v. Elie Nicolescu, *o. c.*, v. Arh. St. M-rea Snagov, pach. 4, doc. I.
6 V. Elie Nicolescu, *o. c.*
7 V. Elie Nicolescu, *o. c.*
8 V. Bogdan: *o. c.*, ed. I, p. 299. Nota la No. CLXVI; v. Arh. St, Ep, Argeş, XXII, doc. 3.
9 V. *Arhivele Olteniei, An. III, No. 5, jan.-febr. 1923,* pp. 32-3; Col. Nicolae Plopşor.
10 V. Ştefulescu: *Doc.*, p. 112; v. Mus. Gorj., sec. XVI, doc. 8.
11 V. G-l .P. V. Năsturel: *Biserici, Mânăstiri şi schit din Oltenia, vol. XIV, Tocilescu, 1913,* p. 44; v. Arh. St. Dom. Cor. M-rea Zlătari, pach. 9, doc. I, copie 1850.
12 V. Ştefulescu: *Doc.* pp. 115-7; v. Acad. Rom., XC, 8.
13 *Ibid., Tismana,* p. 233; v. Arh. St. M-rea Tismana, pach. 1, Doc. 8.
14 V. Ştefulescu: *o. c.*, pp. 233-5; v. Arh. St. M-rea Tismana, pach. 5, doc. 1.
15 *Ibid.*, p. 240; v. *ibid.*, pach. I, doc. 10.
16 *Ibid., Doc.*, pp. 117-8; v. proprietate particulară în copie din 26/II/1926.

precum şi la 8 ale aceleiaşi luni [1] iar la 7 Mai 1548 [2] vistier este Neagoe ultimul Vistier al lui Mircea Ciobanul, înlocuit de către Ilie Radul cu un Crăciun la 1553 Martie 20 [3].

Prin urmare în privinţa carierei lui Udrişte, avem — rezumând ştirile de mai sus — următoarele:

vel Stolnic a lui Moise Vodă la 1530.
„ Paharnic „ „ Vlad Înecatul la 1530 şi 1531.
„ „ „ „ Vlad Vintilă la 1533.
„ Vistier „ „ Radul Paisie la 1533.
biv „ Paharnic „ „ Vlad Vintilă la 1534 şi în fine
„ Vistier „ „ Radul Paisie de la 1535 până la 1545.

Acest Udrişte, boier a patru Domni consecutivi ai Ţării-Româneşti, este acel boier despre care Elena Postelniceasa Cantacuzino, în mândra-i titulatură din 1667, îşi spune „Nepoată".

Acest boier din Mărgineni fuge în Ardeal în urma alungărei lui Radul Paisie la 1545.

După uciderea mai multor boieri Coadă Vornicul, Drăgan Stolnicul, Stroe Spătarul şi Vintilă Comisul [4]; boierii scăpaţi de urgia lui Mircea Ciobanul se refugiază în Ardeal. Printre ei este şi Udrişte.

În urma reclamaţiilor Turcilor se aduc din Ungaria la Braşov boierii „Bahr [5], Udrişte Marsinee [6]".

Mircea Ciobanul jură că pot să se reîntoarcă liniştiţi în Ţara-Românească, pe semne însă cu gânduri ascunse de a-i ucide şi pe ei.

Boierii, conştienţi din experienţe de adevărată valoare a acestui jurământ, uniţi între ei, năvălesc asupra Domnului. Lupta se dete pe Prahova la Periş la 24 August 1548. Pe câmpul de luptă printre răsvrătiţi cad Teodosie Banul şi Udrişte Vistierul [7].

---

[1] *Ibid.*, p. 120; v. Acad. Rom.

[2] *Ibid.*, p. 122; v. Arh. St. M-rea Tismana, pach. 2, doc. 7.

[3] V. Şt. Nicolaescu: *o. c.*, p. 266; v. Arh. St. Ep. Argeş, pach, 69, No. 4, secţ. ist.

[4] Nu este unul şi acelaşi cu Vintilă Vornicul, care acesta este un boier din Cornăţeni.

[5] Pe semne o stâlcire a vorbei Banul. Boierul cu această dregătorie este Theodosie, dacă nu va fi chiar Barbul, ginerele lui Mircea-Vodă, omorât şi el acum.

[6] Mărgineanul.

[7] V. *Cronicile Ţării*.

Am aflat încă mai sus vorbindu-se de mai multe ori de boierul Udrişte [1].

Un alt document interesant pentru lămuririle genealogice pe cari ni le dă este actul din 1538 Iulie 16 [2] prin care: „Radul „Paisie dă jupănului Drăghici Spătarul şi *fratelui său* jupăn „Udrişte velichi Vistier şi vărului său jupân Vintilă Comisul ca „să ţie moşie în Mărăcineni [3] şi cu plaiul din Buciaci şi cu siliştea „de la Poalele Sărata şi Filipeştii [4] întregi cu plaiul Floreaiul [5] şi „Băneştii [6] care le are de la moşul său Drăghici vornicul".

Despre Drăghici Spătarul am vorbit mai sus; prezentul document este primul care ne relevă rudenia care a fost între el şi Udrişte Vistierul.

Cât pentru veria cu Vintilă Comisul, trebuie să ne referim la actul din 1510 Mart 27 pomenit mai sus, acest Vintilă trebuie să fie feciorul acelui Radu Vintilov şi deci văr al doilea al lui Drăghici spătarul şi al lui Udrişte vistierul, fii lui Stoican. Acest Vintilă Comis diferit evident de Vintilă Vornicul, este indiscutabil

---

[1] V. Documentele.

[2] V. Acad. Rom., doc. 5/XXXIX. Răposatul Greceanu, (v. *Fişe inedite Filipeşti caet II, fişa No. 1338),* ne dă la data de mai sus cu acciaşi trimetere ca sursă, următorul resumat al acestui hrisov:

Radul Vvd. sin Radu Vvd., pentru satele Mărgineni, Filipeşti, Băneşti, Breaza, Comarnic vorbeşte de jupân Drăghici Spătarul şi de fratele său Udrişte Vel Vistier; apoi de Berivoe sin Vlad cu satul Comarnic în zilele lui Vlăduţă Vvd., (v. şi notele următoare).

[3] Fi-va oare moşia Mărgineni şi nu Mărăcineni? Ştim că aceasta din urmă a fost moşia boierilor Goleşti din această epocă, pe când Mărgineni era moşie de baştină a boierilor de care ne ocupăm.

[4] Moşia aceasta am întâlnit-o, încă din 1510, Maiu 27. Această moşie fusese întărită ulterior la 1617 Ianuar 7, (v. St. D. Greceanu, *Fişe inedite, Filipeşti, vol. IV, fişa 151;* v. Ac. Rom., doc. 54/XLI) de Alexandru Iliaş lui Ghinea Cupeţul, împreună cu Breaza şi Gurgueţii cumpărate de acesta de la Maria din Bucov, fata lui Stoica Postelnic ot Bucov.

[5] Acest munte aparţinuse pe la 1539-40 unui Mihnea Vistierul, (v. Greceanu, *o. c., caet IV, fişa 74).* Actul fusese adus de vechilii Generalului Cantacuzino şi ai lui Nicolae Dudescu şi Pană Filipescu, Vel Logofăt în pricina pentru Comarnic, din 1776, Februar 13; v. şi *Genealog. Cantacuzino* ed. Iorga, p. 257.

[6] Un Băneştii, nu ştiu dacă acelaşi cu cel de mai sus, a fost moşie de zestre a jupânesei Caplea, fiica lui Vlad Călugărul, soţia lui Staico Logofătul din Bucov, Băjeşti şi Ruşi.

acela care-şi găseşte moartea în măcelul boierilor poruncit de Mircea Ciobanul la 1548[1].

În privinţa rudenilor Vistierului lui Radu Paisie, amestecat precum am văzut mai sus, chiar în luptele pentru tronul ţării, mai aflăm şi alte date interesante.

Condica Mănăstirii Mărgineni[2] ne indică pe soţia lui Udrişte Vistierul din Mărgineni şi anume pe jupăneasa Anca[3].

Relevăm aci doar pasagiul care ne interesează pentru moment din actul cu data de 1569.

„Iar după aceea jupăneasa Anca din Mărgineni al lui Udrişte „biv vel Vistier şi a fiu său Udrişte[4] şi jupăneasa Ilina au avut „înţelegere cu Drăghici feciorul lui Udrişte la moartea jupănesei „Ancăi de au dat şi închinat la Sfânta Mănăstire satul Cornenii „de lângă apă tot hotarul şi cu vadul de moară şi dealul şi un „sălaş de ţigani cu ţiganca şi feciorii pentru sufletul lui Udrişte „biv vel Vistier şi pentru sufletul lor."

Din acest act aflăm vorbindu-se de fii lui Udrişte Vistierul anume Udrişte şi Drăghici şi de asemenea de soţia lui Udrişte Vistierul auume Anca.

Observăm însă din rezumatul actului că „a fost înţelegere" între jupăneasa Ilina şi Udrişte cu Drăghici „fiul lui Udrişte".

Această explicare ne lasă să înţelegem că Anca din Mărgineni, a fost mamă vitregă lui Drăghici şi numai mamă bună lui Udrişte şi Ilinci căci altfel Domnul ar fi specificat pe toţi copii la un loc cu mama lor.

În privinţa soţiei lui Udrişte Vistierul sus menţionată un act inedit[5] ne dă lămuriri interesante şi de mare importanţă genealogică. Actul poartă data de 1588 Iulie 5, şi îl dăm în extenso fiind inedit:

„Mihnea Voevod, feciorul lui Alexandru Voevod, dă dregătoru- „lui Domniei Sale jupân Filip Armaşul şi socrului său jupân

[1] V. mai sus, p. 67 şi nota 6.

[2] A fost la Arhivele Statului, azi însă evacuată la Moscova.

[3] V. mai sus pag. 37, hrisovul din 1569.

[4] Pe semne greşală în resumatul actului, frasa trebuind să fie înţeleasă: şi „fiu său Udrişte".

[5] V. Ac. Rom., doc., pach. CCI, (din donaţia d-nei Sabina Cantacuzino, născută I. C. Brătianu), comunicat mie de către d. I. C. Filitti şi tradus de d. Iuliu Tuducescu.

„Udrişte Ban din Mărgineni, ca să ţie satul Afumaţi cu tot hota- „rul, şi din satul Plătăreştii jumătate şi din satul Bărzeştii partea „care a cumpărat-o jupân Ivaşco Dvornic şi jupăneasa lui Elina, „sora lui Udrişte Banul, care moşii au fost drepte moşii de moşte- „nire ale jupăniţii Ancăi şi Neacşei, fetele răposatului Radului „Voevod, zestre, pre din două, de la răposatul părintele lor Radu- „lui Voevod şi de la maica lor Doamna Voica. Apoi jupâniţei „Neacşei, sora jupâniţei Ancăi, i s-au întâmplat moarte şi nu a „rămas nimeni din trupul ei, iar la moartea ei a dat partea ei „nepoatei sale Elina. Apoi când a fost în zilele răposatului părin- „telui Domniei Mele Alexandru Voevod iar jupân Ivaşco Dvornicul „şi jupăniţa Elina, sora lui Udrişte Banul din Mărgineni, nu s'a „lăsat pentru zestrea ei de la părintele ei şi de la mătuşa sa jupă- „niţa Neacşa, pe care i-a dat-o jupăniţa Neacşa la moartea ei „partea ei, nepoatei sale Elinei, care a fost ei dată de zestre şi „din partea tatălui ei Udrişte Banul, după cum a fost a mamei „sale jupăniţei Ancăi şi a moşului ei, însă din Afumaţi jumătate, „pe care o cumpărase Radul Voevod şi Doamna Voica, şi din „Plătăreşti jumătate, pe care o cumpărase Radul Voevod şi Doamna „Voica, şi din Creţeşti din vad, jumătate. Şi a dat jupăniţa Elina „cu ştirea fratelui ei a lui Udrişte Banul, din partea moşului ei, „din satul Săcăria jumătate lui Chisar Vel Logofăt[1] şi din satul „Bugmeanii jumătate a dat Stanciului Minet partea de către satul „Domneştii, drept 24.000 de aspri noi şi din partea din Creţeşti, „din vad, a dat la Sfânta Mănăstire Sinaia.

„Apoi Domnia Sa a cercetat după dreptate şi după lege cu toţi „dregătorii Domniei Sale şi adevărat a aflat Domnia Sa cum că „acestea au fost de zestre ale jupăniţei Elina de la tatăl ei şi nici „de cum al mătuşei sale Neacşa, care i-au fost date ei după

---

[1] Boier întâlnit pentru prima oară în divan la 1586, Maiu 3 supt Mihnea Turcitul, (v. Ştefulescu: *Doc.*, p. 296; v. Mus. Gorj, şec. XVI, doc. 15), devenit supt acelaşi Domn la 1587 Ianuar 26, Mare Vornic, (v. G-l Năsturel: *Ist. Leagăn. Năsturelelor în Rev. pt. Ist. Arh. şi Fil. X, fasc. II, 1909,* p. 231; v.Acad. Rom., pach. LVIII, doc. 10), până la 23 Nov., 1588, când apare pentru ultima oară; v. Ştefu- lescu: *Doc.*, p. 282; v. Acad. Rom. pach. XI, doc. 100). Supt Mihai Viteazul aflăm la 1596 Ianuarie 7, din Gherghiţa, pe un Cezar Logo- făt Mare, (v. Ştefulescu, *Tismana,* 289; v. Arh. St. Cond. Tismana, II, fila 384).

„moartea ei, şi nu a avut nici o treabă cu partea fratelui ei Udrişte „Banul pentru că acestea i s'au fost dat ei zestre.

„De aceea şi Domnia Sa a dat dregătorului Domniei Sale lui „jupân Filip velichi Armaşul şi lui jupân Udrişte Banul din Afu„maţi să ţie jumătate pentru că le este dreaptă moşie a lor şi de „moştenire, însă jumătate din Afumaţi[1]. Şi iarăşi să stăpânească „partea din Plătăreşti[2] pentru că jumătate e bătrână şi dreaptă „moşie şi de moştenire însă jumătate din Plătăreşti să ţie partea „câtă este din Buciumeni[3], iar partea din Creţeşti[4] din vad să ţie „câtă parte este despre Bărzeşti[5] pentru că jupâneasa Anca şi sora „ei jupăniţa Neacşa au fost fetele Radului Voevod şi ale Doamnei „Voica, şi li s-au dat lor de zestre."

Prin urmare din acest hrisov, extrem de interesant pentru informaţiile necunoscute până azi pe care ni le dă, avem spiţa genealogică ce urmează.

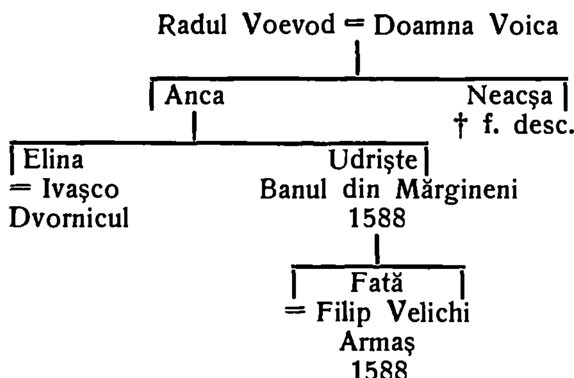
[1] Sunt mai multe sate cu acest nume: o comună rurală în jud. Dolj, la S. V. de Craiova, fiind numită înainte Amzuleşti, un sat în jud. Olt, făcând parte din comuna rurală Urşii, alt sat în Teleorman, făcând parte din comuna Ţăndărei, Ialomiţa. In fine un Afumaţi este în jud. Vâlcea cunoscut ca loc de naştere a Voevodului numit chiar după acest sat. Un Afumaţi este comună rurală în Ilfov, plasa Dâmboviţa, la 16 km. N. E. de Bucureşti, compusă din satele Afumaţi şi Boltaşi. Tradiţia locală spune că înfiinţarea acestei comune ar fi abia la sfârşitul secolului al XVIII-lea, supt Ipsilanti, în tot casul acolo se găseşte o biserică clădită de Cantacuzini la 1636(?); (v. Dicţ. Geografic, vol. I, la Afumaţi). Ctitorie a lui Mihai Spătarul (v. Filitti, *Arh. G. Gr. Cantacuzino,* p. XXXIII, se pare că supt Voevodul Radu de la Afumaţi a fost o bătălie pe câmpiile acestui sat între Domn şi Turci cu pretendentul lor Mehmet Beg. Cert că acest din urmă Afumaţi din Ilfov este satul de care se vorbeşte în actul de sus.

[2] Sat din comuna Cucueţi-Plătăreşti din jud. Ilfov. Tradiţia spune că a fost o bătălie aici între Matei Basarab şi Tătari.

[3] Sunt mai mulţi Buciumeni: unul în Olt, altul în Dâmboviţa şi două sate cu acest nume în Ilfov. unul făcând parte din comuna Herăşti Buciumeni, plasa Negoeşti, unde a fost bătălie cu Turcii la 1595 şi altul făcând parte din comuna Bucoveni plasa Snagov. Unul din aceste două este cel din actul de mai sus.

[4] Cert că acest nume este comuna rurală din Ilfov: Creţeşti-Finţeşti, compus din satele Creţeşti, Copăcenii, St. Ion şi Sinteşti.

[5] De asemenea în Ilfov făcând parte din comuna rurală Dudeşti-Cioplea şi nu cel din Vâlcea, nici cel din Mehedinţi.

Personagiile care ne sânt cunoscute din această spiţă sânt: Elina soţia lui Ivaşco Vornicul ot Goleşti şi fratele ei Udrişte întâlnit aci cu epitetul de Ban pe când, precum am arătat mai sus [1], el nu ne era cunoscut cu vreo dregătorie:

Tot acolo am aflat că mama Elinei şi a lui Udrişte este jupăneasa Anca soţia lui Udrişte Vistierul din Mărgineni.

Din compararea conţinutelor acestor două hrisoave reese neîndoelnic că Udrişte Vistierul din Mărgineni este ginerele unui Voevod Radul şi unei Doamne Voica.

Cine poate fi acest Domn?

Genealogia Voevozilor Ţărei Româneşti [2] ne arată ca Domni cu acest nume pe următorii şase:

1. Radu cel Frumos.
2. Radu cel Mare.
3. Radu de la Afumaţi.
4. Radu Paisie şi
5. Radu Ilie

trebuind să menţionăm şi pe Radu Bădică pretendentul.

Pe soţia primului istoria ţărei ne spune că este Maria; din ce neam, nu ştim.

Radul cel Mare este căsătorit cu Doamna Catalina sora jupăneasei Neaga, soţia lui Părvul I Craiovescul, şi mamă a lui Neagoe Basarab [3],

---

1 V. p. doc. din 1569.

2 V. I. C. Filitti; *Banii şi Caimacanii Craiovei*, în *Arhivele Olteniei* an. III, 1924, arborele genealogic al Basarabilor.

3 V. I. C. Filitti: *Craioveştii*.

Dar Radul cel Mare a mai fost căsătorit şi cu altă jupâneasă afară de Catalina căci fii acesteia şi ai lui Radu sânt după pomelnicul de la Govora[1]: Radu[2], Mircea[3] şi Vlad[4]. Nu cunoaştem pe mama lui Radu zis de la Afumaţi şi a celor două fiice Boba şi Cărstina.

Cât pentru Radul cel Viteaz, cunoscut în istorie şi supt numele: de la Afumaţi, după locul său de naştere[5], poate însă şi după lupta repurtată la Afumaţi asupra Turcilor[6], sau chiar pentru că era stăpân al acestui sat[7], ştim de altfel că a fost căsătorit de două ori: întâi cu fiica lui Vlaicul Vornicul, a cărui nume s'ar părea că ar fi Ilinca[8], şi al doilea la 1526 cu fiica lui Neagoe Basarab, Roxanda.

Radu Paisie, numit de vărul său Nicolae Olahul cu numele de „Petrus ab Argyes, Stanczulis filius, patruelis meus"[9], ar fi descendent tot după informaţiile acelui Băsărăbesc ardelean din Mănjilă de la Argeş, soţul Marinei sora lui Ioan Corvin[10], deci din

---

[1] Din sec. XVIII, v. Şt. Nicolaescu: *o. c.*, p. 237; v. Acad. Rom. Ms. 257, v. şi I. C. Filitti: *Craioveştii,* p. 293 nota 2.

[2] Identificat cu Radu Paisie Domnul Ţărei Româneşti de la 1534, 1535-1545.

[3] Mircea- Voevod, cunoscut în istorie supt numele de Mircea Ciobanul Domn al Ţărei Româneşti de la 1545-1553 şi de la 1558-9.

[4] Vlad Vintilă Domn de la 1523-5.

[5] V. mai jos pag. 75. Afumaţii aceştia ar fi fost în jud. Vâlcea, (v. dicţionariul geografic vol. I).

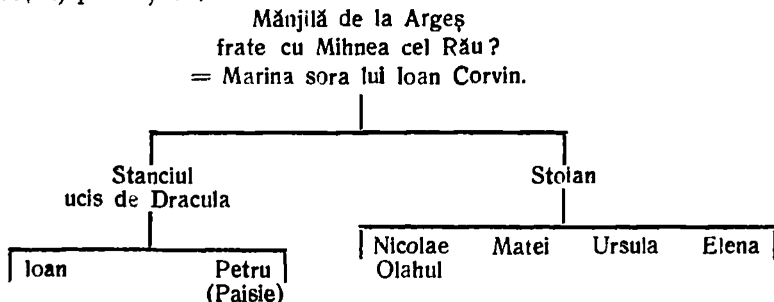
[6] V. Dicţionariul geografic, vol. I.

[7] V. satul Afumaţi -în Ilfov.

[8] V. Şt. Nicolaescu; *o. c.*

[9] V. Iorga; *Contrib. la Ist., Munt. în An. Ac. Rom. ser. II, secţ. ist., XVIII (1895-6),* p. 2, nota 3; v. Şt. Nicolaescu: *o. c.*, p. 65.

[10] Iată şi spiţa descendentă a acestui Băsărăbesc, (v. I. C. Filitti: *Craioveştii,* p. 308, nota 8.

branşa lui Vlad Dracul, cu toate că acelaşi îl face şi descendent din sângele lui Dan, fratele lui Mircea cel Bătrân[1].

Pe semne că şi Radu Paisie, odată ajuns Domn, pentru a-şi da o paternitate domnească se întitula: fiu al lui Radu cel Mare, într' acelaşi mod cum Neagoe Basarab cu câteva decenii înainte se întitula fiu al lui Basarab cel Tânăr, şi precum vom vedea mai târziu titulatura lui Radu Şerban Basarab şi Matei Basarab cari se întitulează: nepoţi ai lui Basarab Voevod fără să aibă vreo legătură măcar de alianţă cu acesta.

Să fi fost soţia lui Stanciul cel ucis de Dracula; concubina lui Radu cel Mare, şi atunci într'adevăr că Radu Paisie va fi putut să se numească fiu al acestuia.

Din informaţiile genealogice[2] cunoscute mie Radul Paisie a fost căsătorit de două ori: întâi cu Stana şi în urmă cu Roxana, despre a căror neam nu avem nici o informaţie documentară.

Cât pentru Radu Ilie Voevodul Ţărei Româneşti de la alungarea lui Mircea Ciobanul, în 1552, şi până la suirea în scaun a lui Pătraşcu cel Bun, la 1553, ştim că este fiul lui Radu Paisie[3].

Mai rămâne să relevăm pe pretendentul Radu Bădică de la 1523-24, omorât de altfel la 1524, care este cert fiul Catalinei şi se întitulează frate al lui Radu de la Afumaţi. Nu ştim nimic precis asupra acestui Domn efemer în ceia ce priveşte soţia şi copii săi, dacă va fi avut.

Din genealogiile făcute până astăzi[4] asupra neamului domnesc al Basarabilor şi în special printre cei din epoca aci relatată nu cunoaştem cine este părintele acestor două jupânese Anca şi Neacşa, precum nici cine este Voica Doamna muma lor.

O Voică Doamnă a fost soţia lui Mihnea-cel-Rău mamă lui Mircea-Vodă, pribeagă prin Ardeal în urma uciderii soţului ei la 1510 care cert nu poate fi Doamna de care vorbeşte documentul de mai sus.

---

[1] V. pentru toate aceste informaţiuni: Filitti: *Craioveştii,* p. 308, nota 8; v. şi Elie Nicolescu; *o. c.,* p. 645 şi 648.

[2] Studii făcute de d. Şt. Nicolaescu, în Rev. *România Nouă* ,şi de d. I. C. Filitti: *Banii şi Caimacanii,* o. c.

[3] V. Elie Nicolescu: *Cine este Radul Iliaş, o. c.,* p. 449.

[4] V. Şt. Nicolaescu: *o. c.,* jv. Filitti: *o. c.,* v. G-l. P, V, Năsturel: *o. c.,* v. C. Kogălniceanu, *Arborele genealogic şi cronologic al Basarabilor,* v. *Istoria Românilor.*

Analisând însă cu deamănuntul acest document observăm că moşia Afumaţi din Ilfov fusese cumpărată de Radul Voevod şi Doamna Voica şi anume jumătate de sat. Ştim de altfel[1] că stăpân asupra satului Afumaţi era jupănul Neagoe Drăghici, încă la 1510, moşie de moştenire de la părintele său Drăghici I Stoicev.

Am spuş mai sus că Anca este soţia lui Udrişte Vistierul din Mărgineni care era rudă de sânge cu Neagoe Drăghici, însă în documentul de faţă nu se spune nimic de soţul jupănesei Anca ceia ce mă face să cred că după moartea lui Neagoe Drăghici moşia Afumaţi va fi fost poate vândută fiind cumpărată de Radul-Vodă şi cu soţia sa Doamna Voica şi prin urmare moşia Afumaţi vine în stăpânirea boierilor Mărgineni, din a doua parte a secolului al XVI-lea, nu ca moştenire Mărginenească ci ca moştenire de la mama lor soţie de Mărginean.

Singurul Voevod Radu care ar fi putut să fie cel de care ne vorbeşte documentul din 1508 este Radul de la Afumaţi. Doamna Voica va fi fost poate fiica lui Vlaicul dvornicul, cea pe care d. St. Nicolaescu ne-o indică a fi poate Ilina.

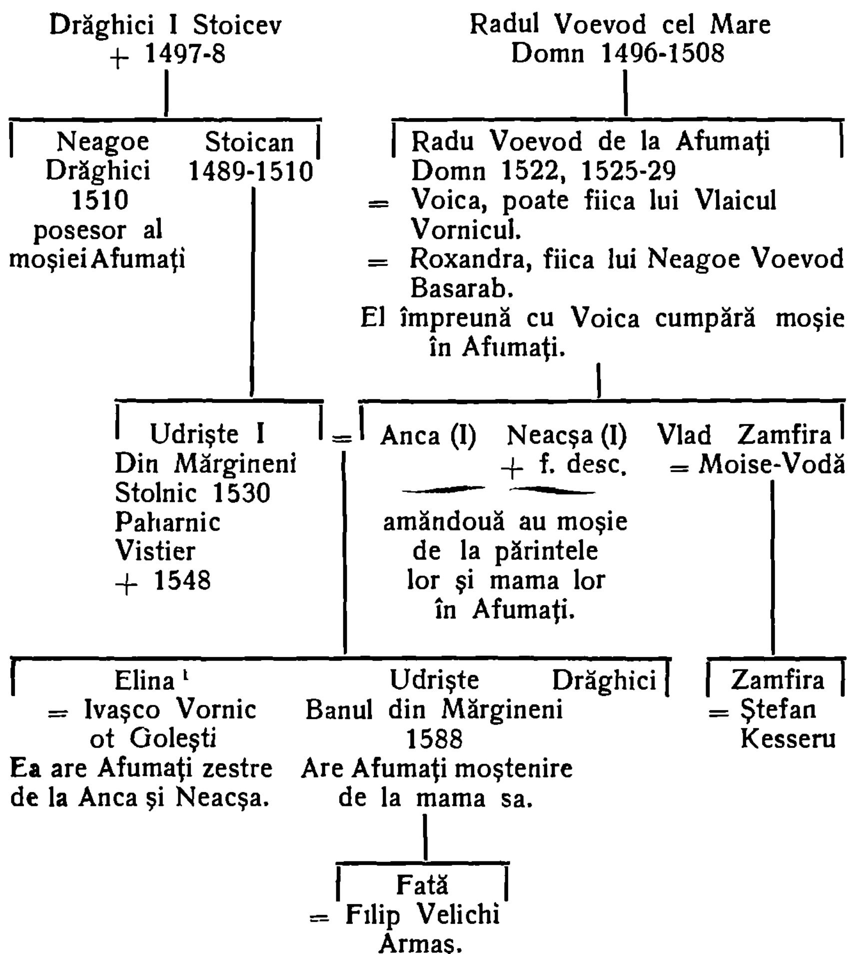
Şi atunci spiţa genealogică din actul din 1588 se complectează precum se arată în schiţa de pe pagina următore.

Odată aceste fixate putem să înţelegem cu mult mai mare precisie pasagiul din documentul lui Mihnea Turcitul din 4 Iunie 1588[2] care vorbeşte de fraţii lui Radu-cel-Viteaz, adică Radu de la Afumaţi, anume Cârstea Vistier şi Maican Spătar şi care urmează astfel:

„Şi aşa au lăsat aceşti mai sus zişi boieri (Cârstea Vistierul şi „Maican Spătarul); oricui să va întâmpla dintr'ânşii moarte mai „întăiu, iar dintr'ănşii vănzător să nu fie, ci să rămăie sau fecio- „rilor sau fetelor. Apoi dintr'aceşti mai sus zişi boieri, fraţi ai „Radului Voevod, dintr'ănşii nici unii nu au rămas, fără numai „*doao fete* ale Radului Voevod nepoatele acestor mai sus zişi „boieri Cârstea Vistier şi Maican Spătar. Apoi au lăsat la moartea „lor să fie lor acest mai sus zisu sat Critineştii şi ohabnec ne- „clătit în veci. Iar după aceia, pă urmă dintre aceste doao fete

[1] V. mai sus.

[2] V. un preţios act cu privire la Radu-Vodá cel Viteaz de St. Nicolaescu, în *Rev. România Nouă,* anul I, 1907-8,î pp. 389-93; v. de acelaşi: *Radu Voevod de la Afumaţi, în Rev. pt. Ist. Arh. şi Fil. vol. X, an. 1909,* pp. 81-85.

„ale Radului Voevod numai sau ales jupăneasa Elina, jupăneasa „lui Ivaşco Vornic. Apoi au rămas acest sat Critineştii a fi ei de „baştină de la moşu-său Cârstea Vistier şi Maican Spătar. Iar „după aceia, jupăneasa Elina ea, s'a pus de au vândut satul Cri- „tineştii sfintei Dumnezeieştei mănăstiri a domniei meale [2] drept „20.000 aspri şi s'au scris în sfântul pomelnic".

Cele două fete sânt Anca şi Neacşa de care ne vorbeşte actul din 1588 Iulie 5 inedit.

Reiese un lucru interesant pentru genealogia vechilor Goleşti

[1] Vezi pentru această jupâneasă mai departe la descendenţa lui Udrişte Vistierul.

[2] Biserica S-fta Treime din Bucureşti.

din secolul al XVI-lea şi anume că Ivaşco Golescu nu a fost căsătorit de două ori, 1) cu Elina fiica lui Radu de la Afumaţi şi 2) cu Elina din Mărgineni; ci această Elina era una şi aceiaşi persoană, fiica lui Udrişte Vistierul din Mărgineni şi nepoată de fiică a lui Radu-Vodă Viteazul.

Asupra lui Udrişte Vistierul din Mărgineni mai avem de adăogat următoarele:

La 1538 August 28 [1] se dă hrisov către Sara Călugăriţa şi soră-sa Ana ca să le fie lor toate averile lui Stoica al lui Miho în satul Aninoasa. In hrisov se pomeneşte că Sara Călugăriţa şi soră-sa Ana, au înfrăţit pe jupân Udrişte Vistieru şi pe jupân Stroe Spătarul.

Ne este imposibil pentru moment a identifica în mod precis pe aceste două jupănese, căci incontestabil că Sara călugăriţa va fi purtat în mirenie alt nume. Nu putem totuşi să credem că Ana să fi fost chiar soţia lui Udrişte: jupăneasa Anca, fiica lui Radu Voevod, fiindcă în acele vremuri numele de Anca şi Ana erau diferite.

Vor fi fost poate două boieroaice înrudite cu neamul boierilor din Drăgoeşti.

In ceia ce priveşte pe Stroe Spătarul, fără a putea până în present spune din ce neam va fi fost, el ne este cunoscut ca martor domnesc al lui Radu Paisie [2] chiar une ori alături în divan cu Drăghici biv Vel Spătarul din Mărgineni. Diferit de Stroe Paharnicul, de care am vorbit mai sus, înclin a crede că el face parte din neamul boierilor zişi din Drăgoeşti.

Ca ultima informaţiune asupra lui Udrişte Vistierul cunoaştem conţinutul unei scrisori a lui, adresată pârgarilor de la Braşov [3], prin care îi roagă a vorbi cu Pârcălabul de la Bran ca să deschidă drumurile, putând astfel să afle veşti de la Tătari.

Udrişte Vistierul pare a mai fi avut un frate al cărui nume nu-l cunoaştem judecând după o informaţie care ne spune: că în August 1540 se mai întâmpină cel puţin doi fraţi ai săi [4] ale căror nume nu ne sânt relevate, unul putând fi Drăghici Spătarul.

---

[1] V. Şt. D. Greceanu: *Gen. Doc., vol. I,* p. 29; v. Arh. St, Mitrop, Bucureşti, pach. 34, doc. 3.

[2] V. Greceanu: *Şirul Voevozilor: Divanele acestui Voevod.*

[3] V. I. Bogdan: *o. c.,* p...

[4] V. *Quellen,* III, p. 351; v. I. C. Filitti: *Craioveştii,* p. 409, nota 7.

Boierii din Mărgineni din a doua jumătate a secolului al XVI-lea.

Am spus mai sus că Drăghici Spătarul din Mărgineni, care se stinge din viaţă înainte de 1560, a avut ca feciori pe Drăghici şi Radu, şi ca fiică pe Frujina.

In privinţa unuia din fii lui Drăghici Spătarul, fără a putea afirma care, aflăm o informaţie în socotelile oraşelor ardelene: Sibiiu şi Braşov la 1553. In ziua de 6 Februar[1] era trimis în misiune de la Radu Voevod[2], fiul lui Drăghici Spătarul.

Este singura informaţie aflată asupra descendenţei lui Drăghici Spătar.

Atât Radu cât şi Drăghici precum şi Frujina se vor fi stins din viaţă încă înaintea încheierei secolului.

La 1571 Iunie 8[3], Novembre 22[4], Decembre 9[5], şi la 1575 Iunie 30[6] aflăm vorbindu-se în aceleaşi socoteli de un Drăghici

---

[1] V. *Hurmuzaki; XI,* p. 787. *Apendice II, coprinzând extrase privitoare la Românii din socotelile oraşelor Sibiiu şi Braşov:* Feria secunda ante Carnisprivium venit filius Dragyts Zpotaryi a Radul Wayvoda; illum honoravimus...

[2] Ilie Radul fiul lui Radu Paisie care domneşte în Ţara Românească puţină vreme, între Mircea Ciobanul şi Pătraşcu-cel-Bun; v. Elie Nicolescu: *Cine este Ilie Radul în Rev. Literatura şi Arta Română,* 1904.

[3] *Hurmuzaki,* p. 80. Es waren kommen des Alexandri Wayda Boern einer und Dragicz kommen mit j. Wladika, Haben 8 Tag al hie beharrn.

[4] *Ibid.,* p. 808: War kommen der Dragitsch Zpatayr von Alexander Weyda solt zu Fürstlichen Gnaden mit 26 Person.

[5] *Ibid.,* p. 808: La această dată soseşte în Ardeal fiica lui Mircea Voevod ptr. care pârgarii fac chelt. de aprovisionare specificând încă: Es war auch von fürstlichen Gnaden zurück kommen der Dragitsch Zpotayr.

[6] *Ibid.,* p. 813: Komme der Draghichy Spotayr, czog auf die Hochzeit zum Herr **Banfy**.

Spătar, care incontestabil nu poate fi confundat cu cel de care am vorbit mai sus.

Acest boier poate fi unul şi acelaş cu Drăghici Postelnicul de care pomeneşte un act din 1578 Aprilie 14[1], prin care: Mihnea-Vodă întăreşte Mitropoliei din Târgovişte cu hramul „Înălţarea Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Isus Hs." şi Arhimitropolitului Kir Vlădica Serafim ca să-i fie satul Luciani pentru că a fost dreaptă şi bătrână moştenire a boierilor din Mărgineni. „Ci au venit înşişi jupânii Drăghici şi Udrişte postelnicii" înaintea răposatului părintelui Domnului de au dat mai sus zisul sat Lucianii de pe Dâmboviţa jupânului Dragomir Vornicul şi acesta l-a adăogat Sfintei Mitropolii spre întărire şi spre întremare şi Dumnezeieştilor monahi spre hrană, iar jupân Dragomir şi boierilor din Mărgineni Drăghici şi Udrişte spre vecinică pomenire lor şi a părinţilor lor. Şi când a adăogat jup. Dragomir dvornicu mai sus zisul sat Lucianii sfintei Mitropolii iar jup. Drăghici şi Udrişte Postelnicii ei singuri au mers înaintea părinţilor D-mele şi înşişi au mărturisit atunci cum că au închinat satul Luciani de a lor bună voie, de a fi al sfintei Mitropolii ca să fie şi lor şi părinţilor lor spre vecinică pomenire.

Acest hrisov este reîntărirea celui din 1570 Octombre 23[2] dat de Alexandru-Vodă şi având acelaşi conţinut, doar că boierii Mărgineni nu sânt specificaţi cu numele lor.

La sfârşitul acestei întăriri aflăm un pomelnic care pare mai mult a se referi la neamul lui Dragomir[3].

La data hrisovului din 1570 atât Drăghici cât şi Udrişte sânt cu dregătoria de Postelnici, dar nu boieri de divan, căci nu întâlnim în nici un hrisov cu martori domneşti pe vre-un Postelnic cu acest nume.

Am văzut mai sus că Udrişte Vistierul din Mărgineni a avut doi fii cari poartă aceste nume; incontestabil că Postelnicii din actele din 1570 şi 1578 pomeniţi împreună nu pot fi decât fii

[1] V. Arh. St. Mitr. Buc. pach. 37, doc. 2, slavon, azi la Moscova; v. şi Şt. D. Greceanu, *Fişe inedite, Filipeşti, carnet I, fişele 7 şi 8.*

[2] V. Arh. St. Mitr. Buc. pach. 37, doc. 1, azi la Moscova; v. Ştefan D. Greceanu, *Fişe inedite Filipescu: carnet I, fişa No. 6.*

[3] Dragomir şi Sora, şi Isur (?) şi Sitleane (?) şi Mihail Dvornicul şi jupăneasa lui Maria şi Catalina, şi Pătru şi Neacşa şi Gheorghe.

lui, cât pentru moşia Luciani o cunoaştem a fi fost din vechime stăpânire Mărginănească.

Drăghici Postelnicul de la 1570 trebuie să fie Spătarul de mai sus, însă şi acum, nu vel Spătar, pentru acelaş motiv ca acela invocat când am vorbit de dregătoria sa de Postelnic.

Dacă asupra acestui Drăghici nu avem alte informaţiuni mai precise, fie ca funcţii, fie ca descendenţă, în schimb asupra fratelui său Udrişte Postelnicul, — incontestabil diferit de omonomul său şi ca nume şi ca dregătorie: Udrişte Postelnicul din Drăgoieşti, — pe lângă cele deja amintite avem şi următoarele lămuriri:

La 1581 Iunie 4[1] Mihnea Turcitul întăreşte boierilor săi: „Banul Udrişte şi Postelnicului Stoica" şi fiilor lor, satul Comarnicul.

Banul Udrişte este boierul întâlnit încă mai sus la 1588 Iulie 5[2], însă nu mare Ban de Craiova; ca socru al lui Filip Armaşul.

Pentru ca Voevodul să întărească şi lui Udrişte Banul şi lui Stoica Postelnicul stăpânire în acelaşi sat, trebuie să pricepem că între aceşti doi boieri a fost o rudenie strânsă.

Satul sau moşia Comarnicul fusese moştenire bătrână a lui Udrişte Banul căci o aflăm întărită la 1538 Iulie 16[3] împreună cu alte moşii: Mărgineni, Filipeşti, Băneştii şi Breaza celor doui fraţi Udrişte Vistierul şi Drăghici Spătarul, părintele şi unchiul său.

Stoica Postelnicul pare a fi dregătorul întâlnit în această funcţie încă din primul divan cunoscut mie de la Alexandru Mircea la 1568 August 2[4], şi rămas cu această dregătorie în toată domnia acestui Voevod, întâlnit adesea şi cu numele Stoichiţă. Acest boier rămâne tot ca vel Postelnic al fiului lui Alexandru Mircea, Mihnea Turcitul până la 1580 Ianuarie 13[5] când aflăm pe un Danciul cu această dregătorie.

La 1575 April 22[6] aflăm că Alexandru Mircea întăreşte lui Staico Postelnicul satul Bucovul.

[1] V. N. Iorga: *Const. Căpitanul, 1902, Prefaţa,* p. IV; v. Şt. D. Greceanu: *Filipeşti caet, IV, fişa 148;* v. *ibid.: caet, IV, fişa 74;* v. Arh. Gh. Gr. Cantacuzino, trad. din greceşte.

[2] V. pag. 69.

[3] V. Acad. Rom. doc. 5, pach. 39, or. slav., f. traducere; v. Şt, D. Greceanu: *Fişe Filipeşti, carnet II, fişa 1338.*

[4] V. N. Iorga: *Studii şi Doc.,* V, p. 290; v. col. Barbu Ştirbei.

[5] V. *Colecţia de Acte I. Glogoveanu.*

[6] V. C. Giurescu: *Despre boieri,* p. 61, nota 1; v. Arh. St. secţ. ist.

Revenind la boierul Udrişte Banul vom releva că dacă din aceste timpuri nu avem suficiente informaţii pentru a putea afirma ceva precis referitor la cariera lui, în schimb socotelile Sibiiului şi Braşovului împlinesc în parte aceste goluri.

La 1582 Martie 22[1] Udrişte din Mărgineni soseşte la Braşov cu scrisori de la Mihnea-Vodă.

In anul viitor la 21 Septembre[2], socotelile oraşelor ardeleneşti ne relevă pe un boier Udrişte misionar al lui Petre Cercel iar la 30 al aceleiaşi luni[3] tot acest Udrişte împreună cu Menhart, pe semne o călăuză dată de pârgarii Braşovului, îşi urmează drumul prin Făgăraş la Sibiiu.

În iarna următoare la 12 Februar[4], tot acest Udrişte soseşte la Braşov, pentru căsătoria fiicei Judelui, ca represintant al lui Petru Cercel. Nu cred ca Udrişte misionarul acestui Voevod să fie una şi aceiaşi persoană cu Udrişte din Mărgineni pentru motivul că dacă ar fi fost boierul specificat cu numele de familie, scriitorul socotelilor n'ar fi accentuat asupra vorbei „ein Boer von Peter Weyda *mit namen Udrist*". Poate că acest boier al lui Petru Cercel să fie Udrişte Postelnicul din Drăgoieşti, fiiul lui Pârvul Logofăt, menţionat la 1570 2 într'un act de la Alexandru Mircea[5].

Un document, până azi inedit[6], ne indică pe soţia lui Udrişte Banul din Mărgineni. Ea se numeşte Oprişa. Nu putem răspunde până în present din ce neam va fi fost.

Cu acestea se încheie ştirile pe care le putem culege asupra lui Udrişte Banul din Mărgineni. Dacă într'adevăr el este tot unul cu Udrişte, misionarul lui Petru Cercel, atunci trebuie să admitem că odată acest Voevod detronat şi omorât, Udrişte să fi rămas ca pribeag prin Ardeal şi numai în urma graţierei din partea lui Mih-

[1] V. Hurmuzaki, XI, *o. c.*, p., 823; Ist kommen Udrista der Marchynen mitt Prieffenn vom Mihne Weyda.

[2] *Ibid.*, p. 826: Kanf ein Boer von Peter Weyda mit namen Udrist.

[3] *Ibid.*, p. 826: Ist kommen der Udrist vom Peter Weyda.... Item schiktenn denn Menhart mit dem Udrist kenn Fogoràş undt in die Hermenstadt.

[4] *Ibid.*, p. 827: Es kam vom Peter Wayda ein Boyer Udristha auff des Herrn Richters Tochter Hochzeit....

[5] V. Arh. St. Cond. Govora, I (1856).

[6] V. Acad. Rom., doc. 74/XI, or. sl. f. trad. azi evacuat la Moscova; v. şi Col. Şt. D. Greceanu, *Carnete de Fişe familii şi nume, (nearanjate)*; v. şi mai departe.

nea, să se fi întors în țară pentru ca la 1581 să-l aflăm pomenit în actul de întărire alături de Stoica Postelnicul.

Nu putem spune nimic precis asupra datei morții lui, tot ce știm din acte ulterioare [1], este că la 1610 el nu mai era în viață.

---

[1] V. mai departe pag. 83.

Descendenţa lui Udrişte Postelnic şi Ban din Mărgineni

Am văzut mai sus că ginere al lui Udrişte Banul din Mărgineni era Filip Vel Armaş la 1588. Soţia acestui boier se numea Anca, prin urmare la fel ca bunica ei dupá tată: Anca, fata lui Radu de la Afumaţi.

Singurul document, azi pierdut şi de altfel fără an, doar numai cu data de 1-iu Decembre [1], care ne vorbeşte de ea este chiar un zapis al ei în care se numeşte Anca biv vel Armăşoaia. Actul ne spune că ea împreună cu muma ei Opriça şi cu Berislav fratele lui Filip vel Armaş iartă pe Oprea şi pe Manea din satul Văcăreşti de rumănie.

În toate cazurile actul pare a fi scris după moartea lui Filip Armaşul şi prin urmare după 1588 când aflăm în mod preçis pe acest boier ca trăind [2].

Referitor la acest Filip Armaşul despre al cărui neam nu putem spune nimic hotărâtor, mai avem un act tot fără an, dar din August 29 [3], datat de răposátul Grecianu tot din 1590, prin care megiaşii din Văcăreşti: Dobre, Sas, Oprea, Vlădică, Coman şi Manea dau zapis lui Filip vel Armaş pentru un vad de moară în apa Dâmboviţii [4].

Acest act trebuie să fi fost dat înaintea celui de mai sus.

La 1610 Maiu 17 [5], Radul Voevod nepotul lui Basarab Voevod dă Domnia Sa doamnei Domniei Sale Elina, ca să ţie moşia Maia, partea jupăniţei Mariei şi a Predei, pe care a cumpărat-o Doamna

[1] V. mai sus, nota 6, de la pag. 81; adaug că răposatul Greceanu îl datează din 1590.

[2] V. mai sus doc. din 1588 Iulie 5, la pag. 69.

[3] V. Acad. Rom. doc. 71/XI;: v. şi fişe Greceanu; Carnete; Copii de acte la anul 1590.

[4] Satul Văcăreşti este în judeţul Dâmboviţa la Sud de Târgovişte.

[5] V. Ac. Rom., doc. 9, pach. CLXXXIV.

Elina de la jupânița Maria și de la Preda, fetele Stoicăi din Ungurei, drept 20.000 de aspri pe care moșie a cumpărat-o Doamna Domniei Sale mai sus zisă cu aspri de pe vecinii din satele părintelui ei, răposatul Udriște Banul din Mărgineni.

Acest document este de cea mai mare importanță pentru că el este singurul care ne arată ce legătură era între Postolniceasa Elena Cantacuzino și boierul Udriște Vistierul, și aduce o confirmare netăgăduită celor relevate de d. Filitti în studiul D-sale asupra boierilor Craiovești [1].

Fi-va oare Udriște din actul lui Radu Mihnea, purtând data de 1611 Maiu 9 [2], unul și același boier cu părintele Doamnei Elena Basarab?

Actul ne spune următoarele: Voevodul întărește dregătorului său Stoica vel Vistier moșie în Stoeneștii din Prahova din partea lui Udriște cât au cumpărat de la Drămuș și de la feciorul său Ivașco drept 5.000 de aspri gata.

Nu putem preciza cine este acest boier Udriște.

Staico vel Vistier de care pomenește actul aflat adesea și supt numele de Stoichiță este unchiul lui Miloș strămoșul boierilor Rioșeni din Oltenia; tot el este și ctitorul Mănăstirii Strâmba ridicată de el împreună cu soția sa Dochia fiica lui Păstrăvan la 1603. Acest Staico vel Vistier nu trebuie în niciun cas confundat cu Staico din Bucov, Postelnicul de care am vorbit mai sus, care la data aceia era stins din viață.

La 1635 Iulie 29 [3], Matei Basarab întărește Mitropoliei din Târgoviște satul Luciani de pe Dâmbovița pe care la leat 1571 [4], boierii din Mărgineni Drăghici și Udriște l-au dat Mitropoliei [5]. Pe acest sat Mitropolitul Serafim la 7058 (= 1579—80) a avut „pâră de cotropire cu boierii Văcăreștilor anume Pătrașco și cu frații săi, când s'au dat din divan jupân Ivașco Vornicul cumnatul

---

[1] V. *o. c.*

[2] V. Acad. Rom., doc. 25/XLI, v. Șt. D. Greceanu: *Fișe inedite Filipești, caet IV, fișa No.* 147. D-sa pune ca titlu al fișei: Staico Spătar (?), sin Dumitru Vornic.

[3] V. Arh. St. Mitr. Buc. pach. 37, doc. 5; v. Greceanu *o. c., caet II, fișa 1394.*

[4] Am aflat mai sus anul 1570.

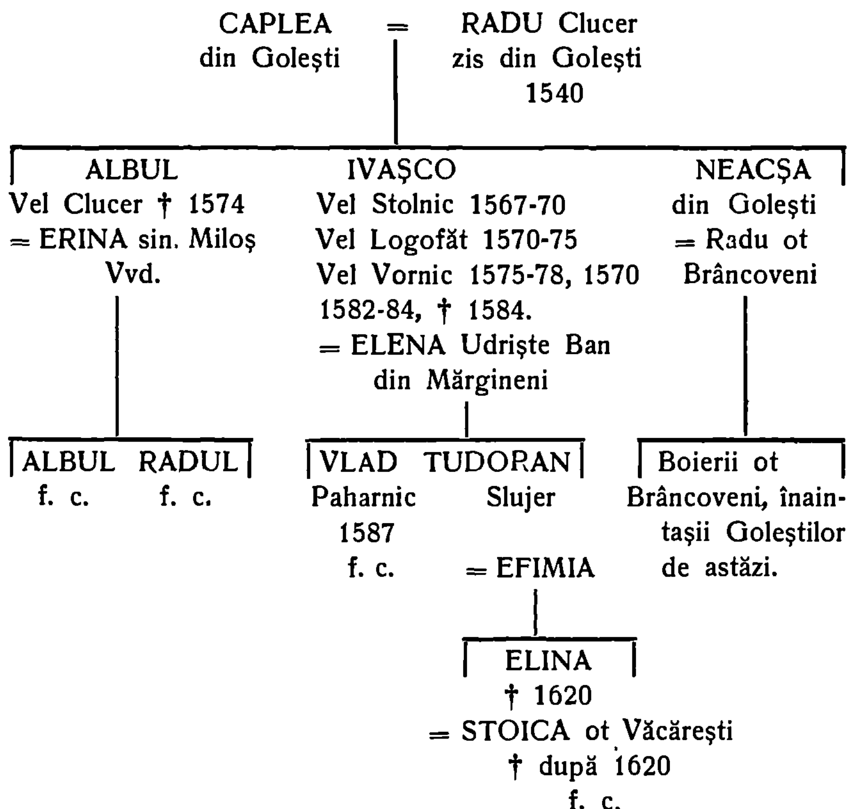
[5] Nu boierii Mărgineni, zic actele din 1570 și 1578, ci Dragomir Vornicul.

lui Udrişte Postelnicul din Mărgineni, ce a ţinut pe sora sa Elina, ca să cerceteze pricina...... Iar acum nişte rudenii ale boierilor din Mărgineni anume Dumitraşco Clucerul din Filipeşti şi Iane Spătarul „ginerele jupăniţei Maria fiica lui Staico Postelnic din Bucov, nepoţii lui Udrişte Postelnicul, ei au ridicat pâră pentru satul Lucieni, dar au rămas de lege.“

Înainte de a întra în studiul rudeniilor specificate în partea finală a actului de mai sus, vom căuta a arăta cine erau boierii aceştia.

Ivaşco Vornicul este însemnatul boier din neamul Goleştilor, frate cu Albul Clucerul, fiii Caplei din Goleşti şi ai lui Radul, Clucer şi Vistier zis, după moşia de baştină a soţie sale tot „din Goleşti.“

Spiţa neamului său, stinsă în primele decenii ale secolului al XVII-lea este următoarea:

Dumitraşco clucerul din Filipeşti este primul represintant al

neamului al cărui nume îl poartă. El scoboară dintr'un neam de boieri a căror moşie de baştină a fost Cepturi, iar Filipeştii nu-i veniau decât prin moştenire de la boierii Mărgineni.

Această moşie Cepturi din judeţul Prahova nu trebuie confundată cu Cepturoaia din Oltenia moşie bătrână de moştenire a altui neam boieresc, care n'are nimic a face cu Filipeştii şi Bucovenii. Scoborâtorii boierilor din Cepturoaia sânt Buzeştii. Grecenii din Romanaţi şi Sărăţenii din Buzău.

Cât pentru Iane Spătarul chiar actul din 1635, Iulie 29, de mai sus, ne spune cum se înrudea cu boierii din Bucov, rude şi aceştia prin ascendenţă feminină cu trunchiul Mărginănesc.

Înainte de a încheia cu ştirile pe care le avem asupra lui Udrişte Banul din Mărgineni, voi insista asupra unor informaţii pe care Înaltul Regent Constantin C. Sărăţeanu, a avut buna, voinţă a mi le pune la dispoziţie.

Domnia-Sa îmi comunică ştiri despre jupăneasa Maria din Bucov, cunoscută şi supt numele de „ot Sărata", care avea moşteniri de la mama ei Elena, de la Udrişte Vistierul şi de la Neagoe sin Drăghici.

Elena, numită şi din Sărata, a avut zestre în Sărata, Breaza, Comarnic, Gurguiaţii, Cetăţelele şi Moraşii, a patra parte de la Udrişte Vistierul [1].

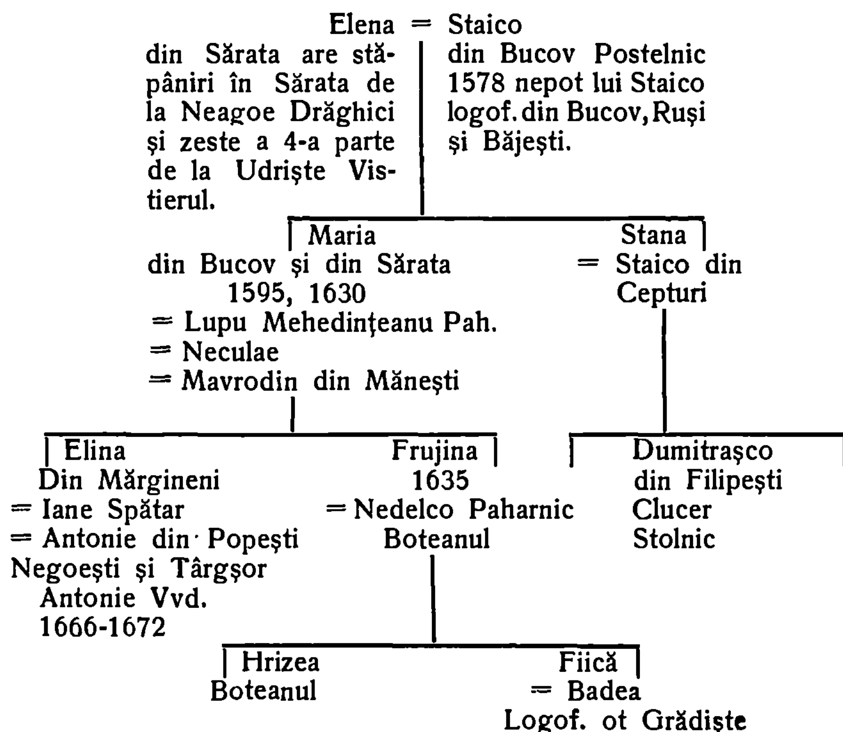
S'ar părea deci, după informaţiile de mai sus, ca această boieroaică a avut ca înaintaş pe unul din ceilalţi doi fraţi ai lui Udrişte Banul.

Informaţiile Regentului Sărăţeanu, relative la moşiile proprietăţi a boierilor din Bucov, nu implică chiar scoborârea acestui neam din Neagoe Drăghici, ci numai că aceste moşii rămase moştenire neamului Mărginenesc, după moartea jupânului Neagoe Drăghici, vor fi intrat în patrimoniul lui Udrişte Vistierul de la care vor fi trecut la descendenţii săi.

Spiţa genealogică a boerilor din Bucov rude cu neamul vechilor Filipeşti este următoarea :

---

[1] Inaltul Regent C. Sărăţeanu îmi comunică în informaţia dată, că Udrişte era Spătar, personagiu care n'a existat în neamul boierilor de care ne ocupăm.

Am văzut mai sus că Udrişte Vistierul a avut ca fiu cu Anca pe Udrişte Banul şi ca fiică pe Elina soţia lui Ivaşco din Goleşti, şi cu altă soţie, pe al cărui nume nu-l cunoaştem, pe Drăghici Postelnicul, poate Spătarul de la 1571-78.

Elina din Sărata fiind, după informaţiile culese de la Regentul Sărăţeanu, nepoată lui Udrişte Vistierul şi având a 4-a parte zestre de la acesta, ar urma în mod logic, că pe lângă cei trei copii înşiraţi mai sus, el să fi avut încă unul, şi prin urmare s'ar explica pentru ce Elena specifică ce parte are de la acest boier.

Ba chiar mai mult, din informaţiile de mai sus, basaţi şi pe actul din 1635, Iulie 29, părerea că Maria din Bucov şi cu Dumitraşco Clucerul din Filipeşti, nepotul ei, trebuie să fie scoborâtori, fie din Drăghici Postelnicul, fratele lui Udrişte, fie din celălalt copil, fată sau fiu al lui Udrişte Vistierul, devine aproape o certitudine.

Numai aşa s'ar putea soluţiona problema nepoţiei boierilor din Bucov şi din Filipeşti faţă de Udrişte Banul din Mărgineni.

Din cele înfăţişate mai sus reiese în mod vădit că Udrişte Pos-

telnicul şi Banul din Mărgineni este ultimul scoborâtor în linie bărbătească din însemnatul neam al boierilor Mărgineni.

Fiicele sale, cunoscute nouă până acum în mod documentar sânt Doamna Elena a lui Radu Şerban Basarab şi Anca soţia lui Filip vel Armaşul.

S'ar părea totuşi că afară de aceste două fete Udrişte Banul să mai fi avut o a treia, judecând după resumatul succint pe care-l aflăm într'un document datat din 1590, Aprilie 25 [1], prin care Mihnea Turcitul, întăreşte lui Miroslav fost Vistier mare şi lui Filip mare Armaş, Poiana Filipeştilor cu viile, pentru care se judecaseră cu moşul lor Vintilă şi alţii supt Radu Vodă, fiul lui Vlad Vodă.

Filip, vel Armaşul din acest ultim act, ne este cunoscut de mai înainte, fără a putea să spunem din ce neam se va fi tras; cât pentru Miroslav vel Vistierul, el ne este un boier bine cunoscut din divanele acestui Voevod.

Întâlnit la 1577, Februarie 6 [2] cu dregătoria de vel Logofăt pentru prima oară în domnia lui Alexandru Mircea, rămâne în această funcţie până pe la începutul anului 1580 supt fiul acestui Voevod [3]. La 7 Septembre 1580 aflăm cu această dregătorie pe Ivan.

Totuşi în domnia lui Petru Cercel la 4 Februar 1582 [4], în primul divan cunoscut mie de la acest Voevod, Miroslav reapare cu dregătoria de mai sus, pentru ca în imediat următorul divan, la 24 April [5] de la Mihnea, Ivan să-i iea din nou locul. De acum înainte nu-l mai întâlnim decât într'alt hrisov al lui Petru Cercel la 27 Ianuarie 1584 [6], tot cu dregătoria de mare Logofăt.

În restul documentelor lui Mihnea Voevod până la 1587 Miroslav vel Logofăt lipseşte din divan, iar la 26 Ianuar al acestui an [7]

---

[1] V. C. Giurescu: Despre boieri, p. 46, nota 1; v. Arh. Şt. Depunerea Niţă I. Piloiu din Boişoara.

[2] V. Greceanu: *Geneal. documentate II,* p. 193, Doc. Dan Bărcănescu.

[3] La 1580, Ianuar 13; v. *Colecţia de acte, I. Glogoveanu.*

[4] V. *Revista Istorică a d-lui N. Iorga, vol. X,* 1924, pp. 270-1; v. colecţia N. Iorga.

[5] V. N. Iorga; *Studii şi doc.,* V, p. 173; v. Colecţia Const. Basarab-Brâncoveanu.

[6] V. Arh. St. Cond. Govorei, I, (1856), pp. 266/.

[7] V. G-l P. Năsturel: *Ist. leagănului Năsturelilor în Rev. ptr. Ist. Arh. şi Fil. X, fasc. II, 1909,* p. 231; v. Acad. Rom. pach. LVIII, doc. 10.

îl întâlnim, pentru prima oară, cu dregătoria pe care i-o găsmi trecută în actul relevat mai sus. La 7 Februar 1587 [1] aflăm în divan pe Miroslav Vel Spătar. Fi-va oare o greşală, căci în divan nu aflăm pe nici un Vistier şi din aceiaşi zi mai avem un divan [2] în care Miroslav este vel Vistier şi un Pătru mare Spătar; Miroslav păstrează dregătoria de Vistier până la data actului menţionat mai sus, fiind întâlnit pentru ultima oară de mine la 1589, Iulie 19 [3], lui urmându-i, în această dregătorie Andrei sau Andronie [4].

Pe Miroslav îl vom întâlni din nou cu dregătoria de vel Logofăt în domnia lui Mihai Viteazul, la 1 August 1595 [5], singura dată în domnia acestui Voevod. La 1606 Iunie 14 [6] el este biv vel Logofăt în divanul lui Radu Şerban.

În privinţa dregătoriilor acestui boier se pune totuşi o întrebare şi anume: este oare Miroslav vel Logofătul lui Alexandru Mircea şi al lui Mihnea, în urmă şi al lui Petru Cercel, una şi aceiaşi persoană cu Miroslav vel Vistierul lui Mihnea din a doua domnie a acestui Voevod? Dacă nu, atunci ar trebui să admitem că Miroslav, Logofătul lui Mihai este boierul rămas credincios ramurei scoborâtoare a lui Pătraşcu cel Bun, de oare ce precum a fost vel Logofăt lui Petru Cercel va fi fost şi al lui Mihai Viteazul.

Totul mă face însă să înclin spre ipoteza că el este unul şi acelaşi boier, pentru simplul motiv că, din numerosul material de documente cu divane din aceste vremuri, nu întâlnesc nici odată pe un Miroslav Vistier alături de un Logofăt cu acelaş nume.

Pe semne că acest boier părăsind partida lui Alexandru Mircea şi a fiului său Mihnea pentru sorţii de izbândă ai lui Petru Cercel, după moartea acestuia va fi rămas în pribegie câţiva ani şi nnmai după iertarea din partea vechiului său stăpân, se va fi întors în ţară, luând de data aceasta dregătoria destul de importantă a vistieriei.

Miroslav Vistierul ne este cunoscut ca autorul unui neam boie-

---

[1] V. Ştefulescu: *Doc.*, p. 254; v. Mus. Gorj, sec. XVI, doc. 32.

[2] *Ibid.*, p. 256; v. Arh. St. M-rea Tismana, pach. 13, doc. 12.

[3] V. Ştefulescu: *M-rea Tismana,* ed. 1909, p. 275; v. Arh. St. Cond. M-rei Tismana, II, f., 413.

[4] Se pare că el ar fi părintele lui Constantin Postelnic Cantacuzino; v. I. C. Filitti; Arh. Gh. Gr. Cantacuzino, p. XXV.

[5] V. Greceanu: *o. c.,* II, p. 200, v. doc. Dan Bărcănescu.

[6] V. M-rea Slobozia lui Ianache, pach. I, doc. 5; v. şi Greceanu: *Inedite, caete supt titlul „Alandala"*, o danie de bani la M-rea Dohiariu.

resc numit din Râhov, sau Râfov, înrudit în prima jumătate a secolului al XIX-lea cu Cantacuzinii din ramura Şerban Vodă[1].

Şi acum revenind la actul din 1590 în care se vorbeşte de acesboier Miroslav, şi luând seamă de moşia întărită, şi la al doilea boier căruia i se întăreşte alături de el aceiaşi moşie, nu putem conchide decât că Voevodul întăreşte la doi boieri rude apropiate acelaşi sat.

Singura rudenie admisibilă poate fi cumnăţia, nu în accepţia de verie, dar în aceea întrebuinţată în timpurile noastre. Deci Miroslav Vistierul trebuie să fie soţul unei fiice a lui Udrişte Postelnicul şi Banul din Mărgineni, şi prin urmare al treilea ginere al ultimului vlăstar bărbătesc al puternicului neam Mărginenesc, care timp de un secol împlinit a stat în slujba Voevozilor Ţărei Româneşti amestecându-se chiar în politica acestora.

În vedere că studiul nostru începe cu mândra titulatură a Postelnicesei Elena Cantacuzino, conchidem că această boieroaică, fiică şi soră de Domn, soţie a unui boier a cărui înaintaşi scoborau din os împărătesc, pentru a nu fi şi ea mai prejos, a trecut cu vederea pe propriul ei bunic pomenind numai pe străbunic şi pe bunicul acestuia: pe Udrişte Vistierul ginerele lui Radu de la Afumaţi, şi pe moşul acestuia Drăghici Vornicul, primul boier din Mărgineni, poate chiar el vreun ginere sau cumnat al Voevozilor din mijlocul secolului al XV-lea.

Ascendenţa Postelnicesei Elena Cantacuzino, aşa cum ne-o înfăţişează documentele mai sus menţionate în ceia ce priveşte linia maternă este prin urmare aşa cum o arătăm în schiţa alăturată.

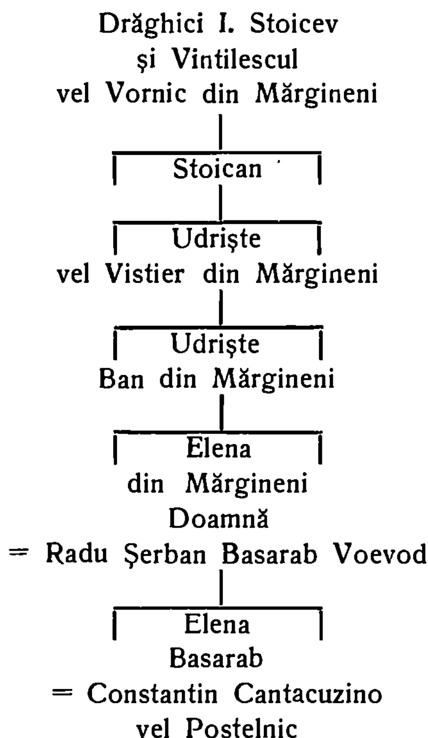
Cu Udrişte Postelnicul şi Banul din Mărgineni se încheie în linie directă genealogia boierilor din Mărgineni, scoborâtorii lui fiind până în zilele noastre acei a neamurilor boiereşti a Filipeştilor şi a Cantacuzinilor din secolul al XVII-lea.

Totuşi încă de la începutul secolului următor se întâlnesc în Moldova câţiva boieri purtând ca nume de familie pronumele de Drăghici întâlnit, precum am văzut la mai mulţi reprezentanţi ai neamului boierilor din Mărgineni din Muntenia. Din aceşti boieri Drăghici scobora istoricul Manolaki Drăghici din mijlocul secolului trecut, autorul unei istorii a Principatelor române[2].

---

[1] V. Filitti: *o. c., tabloul genealogic al Cantacuzinilor, III.*

[2] V. Istoria Moldovei pe timp de 500 ani până în zilele noastre de Post Manolaki Drăghici, 2 volume, ed. Iaşi, 1857.

Nota finală a acestei lucrări, notă care pare a fi alcătuită de altă persoană decât autorul istoriei, ne lămureşte în mod succint asupra neamului şi originei familiei istoricului[1].

O dau întocmai:

„Familia Drăghici, aceia din care să trage Postelnicul Manolaki „Drăghici este din Valahia şi tot o spiţă din niamul Filipescu de „acolo, precum dovedeşte înscrisul din 1819 al boierilor Vornicu „Grigore Filipescu, Logofăt Gheorghi Filipescu, Vornicu Costan- „din Filipescu, Alecu şi Neculai Filipescu întărit de Domnul vre- „mii aceia Alecsandru Vodă Suţu şi Hrisovul lui Ioan Vodă Sturza „din 1827 întăritoriu diritului Familiei Vornicului Iordaki Drăghici „în Moldova cu aceiaşi însuşire de nobleţă ca şi a neamului Fili- „pescu în Valahia. Dispărţirea însă a acestor doă spiţe urmează de „la Udrişte Drăghici, al cărui urmaşi din Filip Vornic pentru o „prigonire de familie a stăpânirei ş'au luat porecla din numele

[1] *Ibid.*, pp. 257-8.

„propriu a părintelui lor, ear Neculai Drăghici al 2-lea pogorâtor „din Udriştea, aflându-se naziru poştilor Valahiei au emigratu în „partea Moldovei la 1735 cu fiul său Cluceriu Dimitrie Drăghici „ce au murit la Focşani în anul 1740 după care domnind Costan- „din Mavrocordat în Moldova, Dimitrie Drăghici s'au însurat şi „s'au mutat la Iaşi nnde au născut 4 fii şi 3 fete, pe Spatariu „Nicolai, Vornicu Iordaki, Paharnicu Costaki şi Comisu Constan- „tin Drăghici, toţi stărpi, afară de Vornicu Iordaki Drăghici, care „au avut doi fii pe Post. Manolaki şi Aga Costacki Drăghici, „murind acest din urmă holteiu.

„Pricina deci ca familia aceasta nu s'au trecut în lista neamu- „rilor vechi a boierilor Moldovei de Domnul Cantemir, fila 234, „este că la distituirea sa, se găsea în Valahia vezi şi istoria Daciei „tomul 3, a lui Dionisaki[1], despre această familie, cătră sfârşit „statornicindu-se, cu 23 ani mai târziu decâtu Domnia lui Cante- „mir Dumitraşcu în Moldova."

Dintr'un început voi spune că documentele lui Alexandru Vodă Suţu din 1819 şi al lui Ion Sandu Sturdza din 1827, pomenite de autorul excursului de mai sus, nu ne sânt cunoscute, fiind astăzi perdute sau poate — cine ştie — rătăcite prin vreo arhivă uitată a atâtor familii moldoveneşti.

Informaţiile autorului excursului genealogic asupra neamului boierilor Drăghici în ceia ce priveşte origina muntenească, nu trebuiesc luate „tale quale" dar ar putea avea o veracitate.

Informaţia vorbeşte de boierul Udrişte Drăghici, şi de urmaşii unui Filip Vornic, ori din cele înfăţişate în studiul de mai sus, dacă un boier Udrişte Drăghici nu ne este cunoscut chiar supt numele acesta totuşi ne sânt cunoscuţi Udrişte Vistierul şi Udrişte Postelnicul în urmă Ban din Mărgineni, amândoi reprezentanţi documentar cunoscuţi ai acestui neam, primul în întâia jumătate a secolului al XVI-lea, celalt în a doua a aceluiaşi secol. Scoborâtorul lui Udrişte Drăghici din informaţia de mai sus este Filip Vornicul. Am văzut mai sus[2] că ginerele lui Udrişte Banul este Filip Armaşul.

[1] Dionisie Fotino: *Istoria Generală a Daciei,* trad. de Gh. Sion, 3 tomuri, ed. 1859, tom. II, pp. 263-4. Informaţiile genealogice ale adnotatorului sunt şi aici greşite.

[2] V. mai sus pag. 69 şi următoarele.

Pe. Udrişte Banul l'am aflat pentru ultima oară la 1588, iar la 1610 el pare a fi fost mort de mai mulţi ani; cât pentru Filip Armaşul el este stins din viaţă încă înainte de 1600, deci aproape un secol şi jumătate înaintea apariţiei acelui Neculai Drăghici ca nazir al poştilor Valachiei.

Adnotatorul informaţiilor genealogice asupra neamului Istoricului Manolaki Drăghici, poate chiar un reprezentant al familiei, va fi avut cunoştiinţă de vreun strămoş Filip şi de altul mai vechi Udrişte. Acel Neculai Drăghici specificat ca „al doilea pogorâtor din Udriştea este pomenit la 1735", zice excursul genealogic, ceia ce nu trebuie înţeles nici în sensul de-al doilea fiu al lui Udrişte şi nici ca representant al celei de-a doua generaţii din Udrişte Banul din Mărgineni prin urmare fiu al lui Filip Armaşul, lucru genealogiceşte imposibil.

Dacă însă Udriştea Drăghici este un personagiu cu totul diferit de Udrişte Banul şi prin urmare şi Filip Vornicul altul decât Filip Armaşul atunci s'ar putea prea bine ca genealogia înfăţişată de autorul excursului să fie justă.

Amintesc totuşi că nu am aflat nimic despre un personagiu cu numele de Udrişte Drăghici în Muntenia spre sfârşitul secolului al XVII-lea.

În sprijinul ipotezei că Udrişte Drăghici este una şi aceiaşi persoană cu Udrişte Banul din Mărgineni, am crede mai mult că greşala genealogică a boierilor Filipeşti cari la 1819 dau înscrisul lor întărit şi de Alexandru Vodă Suţu este causată de lipsa cunoştiinţelor lor documentare şi că vre-o tradiţie de pogorâre din trunchiul Mărginenes va fi existat la boierii Drăghici ca şi la boierii Filipeşti, şi că representanţii familiei Filipescu din primele decenii ale secolului al XIX-lea vor fi ştiut ceva fără o documentare precisă. Am relevat mai sus greşala pe care o făcuse cu un secol şi jumătate mai înainte Postelniceasa Elina Cantacuzino numind pe Udrişte Vistierul din Mărgineni: bunic, când efectiv nu-i era decât străbunic, şi pe Drăghici Vornicul trecându-l drept străbunic când la drept era bunicul lui Udrişte Vistierul.

Asemenea strămoaşei lor, boierii Cantacuzini din secolul al XVIII-lea afirmau în scris că Drăghici Vornicul cel bătrân, autorul lor, era frate de Basarab încă de la descălicătoare.

Am văzut mai sus[1] care erau scoborîtorii lui Udrişte Banul din

[1] V. şi Arborele genealogic de la sfârşitul lucrării presente.

Mărgineni; nu este însă mai puţin adevărat că documentele vremei, adică din cursul secolului al XVII-lea, tac asupra pogorâtorilor Munteni — dacă vor fi fost — ai lui Filip Armaşul. Să fi avut scoborâtori în Moldova? Lucrul n'ar fi imposibil ştiut fiind-că dese ori pentru diverse prigoniri sau poate şi în pricini de rudenii neamuri boiereşti din Ţara Românească au trecut Milcovul în Moldova precum şi din cele moldoveneşti au venit în Muntenia: părintele lui Vasile Vodă Lupul era boier din Târgovişte, iar în secolul al XVII-lea aflăm în Ţara Românească representanţi ai neamului Sturdzeştilor ba chiar în urmă aflăm în Muntenia pe mulţi Racoviţeşti şi Roseteşti originari din Moldova.

Dacă aci am relevat excursul genealogic de la sfârşitul istoriei lui Manolaki Drăghici nu l-am făcut decât pentru analogia unor personagii de care se vorbeşte şi pentru eventuala lor identificare însă fără a afirma în mod ferm că boierii Drăghici din Moldova sânt scoborîtori moldoveni ai însemnatului neam al boierilor Margineni din secolul al XVI-lea din Ţara Românească.

În toate casurile familia Drăghici ce se află azi în Muntenia nu are nimic a face nici cu neamul istoricului Manolaki Drăghici şi mai puţin cu boierii Filipeşti şi Cantacuzini în ceia ce priveşte origina lor.

UDRIȘTE boier înainte de 1394 și VINTILĂ poate ctitorul fondator al M-rei Snagov Sec. XIV-XV.

STAICO VINTILOV
vel Vistier 1447
Boier fără dregătorie 1464-5
+ 1465

VINTILĂ FLORESCUL = ? FATĂ
vel Paharnic, 1468-73
vel Stolnic, 1476
vel Logofăt, 1478, 1482
fără dregătorie, 1483-89
vel Vornic, Ispravnic, 1486

DRĂGHICI I
STOICEV ȘI VINTILESCUL
(din MĂRGINENI)
n. pe la 1435 + 1497
vel Stratornic, 1471
vel Spătar, 1475-6
vel Vornic, 1482, 1496-7
fără dregătorie, 1483-96
= CALEA 1529

STOICAN
1489, 1498, 1510
+ după 1510

MARIA
1489, 1510

NEACȘA
1489, 1510
= ȘUICĂ din ȘUICI
Paharnic 1505
vel Vornic 1509

CHERA
1489
era + 1510

NEAGOE DRĂGHICI
1498, 1510
era + 1529

DRĂGHICI II
1498, 1508-9

SLAVNA
1510
= ? HAMZA
din OBISLAV
vel Comis 1512-20
vel Spătar 1520-21
vel Ban de Jiu 1531
vel Ban de Craiova 1533

BOBA
1510

DRĂGHICI III
din MĂRGINENI
+ 1553-6
vel Comis 1525-30
vel Spătar 1530-37
biv Vel Spătar 1539-45, 1553
= 1521 VELICA sin Calotă Vornic și Neacșa sin VLAD Vvd. Călugărul
ea era + 1560

STANCA
1510
= DRAGOMIR [illegible]
1510

UDRIȘTE I
din MĂRGINENI
+ 1548
vel Stolnic 1530
vel Paharnic 1530-33
vel Vistier 1533-44
biv Vel Vistier 1544-48
1-iu = ?
2-lea = ANCA sin RADU Vvd. de la Afumați
ea era + la 1569

FIU
1546

DRĂGHICI IV
1553, 1569

RADU
1569

FRUJINA
1569

UDRIȘTE II (din a II-a)
din Mărgineni
+ după 1588
Postelnic 1570
Ban 1581-1588
= OPRIȘA 1590

ELINA (din a II-a)
din MĂRGINENI
1572 + înainte de 1600
= 1568 IVAȘCO din Golești
vel Stolnic 1568-70
vel Logofăt 1570-75
vel Vornic 1575-78, 1580
1582-84 + 1584

DRĂGHICI V (din a I-a)
din MĂRGINENI
+ după 1578
Postelnic 1570
Spătar 1571, 1575, 1578

FIU (din a II-a)
sau
FIICA

ANCA
1590
= FILIP vel Armaș 1588
era + 1590?

FIICĂ
= MIROSLAV
din Răfov
vel Logofăt
1577-80
1582-84
vel Vistier
1587-89
vel Logofăt
1595
biv Vel Logofăt 1606

ELINA
din MĂRGINENI
1610 + ante 1634
= ȘERBAN Paharnic
din Coiani
RADU Vvd. ȘERBAN BASARAB
domn. Munt. 1602-10, 1611
+ 1620 Viena

ELENA
din SĂRATA
= STAICO din Bucov
vel Postelnic
1568-80
1575

Indreptări şi adăugiri.

La pagina 7, rândul 12, a se ceti: „prenume" în loc de „pronume".

La pagina 10, rândul 16, a se trece la începutul rândului 18 vorbele „în cursul" care urmează lui „Radu".

La pagina 12, rândul 9 de jos, a se ceti „prenume" în loc de „pronume".

La pagina 14, rândul 3 de jos, a se ceti „Manev" în loc de „Mahev".

La pagina 18, nota 1, rândul 5, a se ceti: „jupăn Stoica" în loc de „jupand Stoica".

La pagina 21, la nota 2: adaog că resumatul mult mai complect aflat în fişele manuscrise ale răposatului General P. V. Năsturel şi comunicat mie de d. Nicolae A. Boicescu, în cursul publicării studiului, afirmă că în textul documentului ar fi „partea Lucşăneasa".

La pagina 21, la nota 3: tot din sursa de la nota precedentă textul ar fi „partea Stroiasa".

La pagina 21, aliniatul 4: se schimbă, în ceia ce priveşte afirmaţiile mele genealogice, cei patru fraţi: Drăghici, Radu, Laţco şi Vintilă, nefiind feciorii lui Vintilă Florescul. Drăghici Vel Păharnic, 1512-21, Vel Dvornic 1524-36, este într'adevăr fiul lui Vintilă Florescul; de asemenea şi Radul Vintilov Vel Păharnic la 1498.

Eroarea a provenit din două cause:

1) Reaua traducere a documentului din 1510, Maiu 27, în al cărui resumat am aflat vorbindu-se şi de moşia Floreşti, care într'adevăr era moştenire a lui Drăghici, fiul lui Vintilă Florescul; însă textul în extenso, comunicat mie de d. Boicescu, din fişele Generalului Năsturel, ni arată precis că este vorba de muntele Floreiul.

2) Similitudinea numelor fiilor lui Vintilă Florescul: Drăghici şi Radu, cu a acelor doi fii ai lui Vintilă Paharnicul, nepotul lui Drăghici Stoicev.

Aşa dar Drăghici Vel Păharnic 1512-24, Vel Dvornic 1524-36, Radu Vintilov Vel Păharnic 1498 şi *poate* Stanciul Obraz-lat au fost fiii lui Vintilă Florescu; un alt Drăghici, un alt Radu, precum şi un

Laţco, şi un Vintilă, au fost fiii unui Vintilă Păharnic la 1498, frate cu un Radu Postelnic, tot atunci, amândoi din urmă nepoţi ai lui Drăghici Stoicev.

Pentru parintele celor doi boieri, Radu Postelnicul, şi Vintilă Păharnicul de la 1498, pomeniţi fără dregătorii încă de la 1489, aduc aici o informaţie aflată tot în fişele răposatului General Năsturel şi anume:

„Pătru Voevod sin Mircea Voevod dă sf. manăstiri ce să chiamă „Drăghiceşti, satul Telega, fiindu-i bătrână şi de baştină, închinată ei „pe vremea fericiţilor ctitori Drăghiceşti: *Udrişte Vel Ban* şi *Drăghici „Vel Dvornic*, *frate-său*. Şi au vazut Voevodul cartea lui Radu Voe„vod ce au pierit la Râmnic (Radu de la Afumaţi), pentru această moşie" (v. Arh. St., M-rea Mărgineni, p. 20).

Din acest act aflăm de un nou personagiu: Udrişte Vel Ban, fratele lui Drăghici, Vel Dvornic, şi ştim că acesta din urmă nu poate fi altul decât Drăghici Stoicev. S'ar putea deci ca acei doi fraţi: Radu Postelnic şi Vintilă Păharnic de la 1498 să fie feciorii lui.

In cursul veacului al XV-lea aflăm de un Udrişte mort pe la 1482-3, fost stăpân al Ţinutului Făgăraşului, care însă nu este cunoscut istoriei ca dregătorie de Vel Ban, precum nu ni este de altfel cunoscut un Udrişte Vel Ban în tot decursul veacului al XV-lea. Udrişte acesta, stăpân al Făgaraşului, va fi fost trecut de către strănepoţii săi,—graţie importantului feud concedat lui de Mateiaş Corvin, regele Ungariei,— ca Vel Ban, cea mai înaltă dregătorie din acele timpuri.

Prin urmare, din informaţia de mai sus putem doar spune că Drăghici Stoicev a avut un frate Udrişte şi ca acesta din urma ar putea fi tatăl celor doi boieri Radu Postelnic şi Vintilă Paharnic de la 1498 şi atunci, coroborând ştirile de mai sus cu cele cunoscute din studiul mieu, spi a genealogică a boierilor zisi din Mărgineni s'ar complecta precum arăt în alăturata schiţă (p. III).

La pagina 25: spiţa genealogică a scoborâtorilor lui Vintilă Florescul se îndreaptă precum urmează:

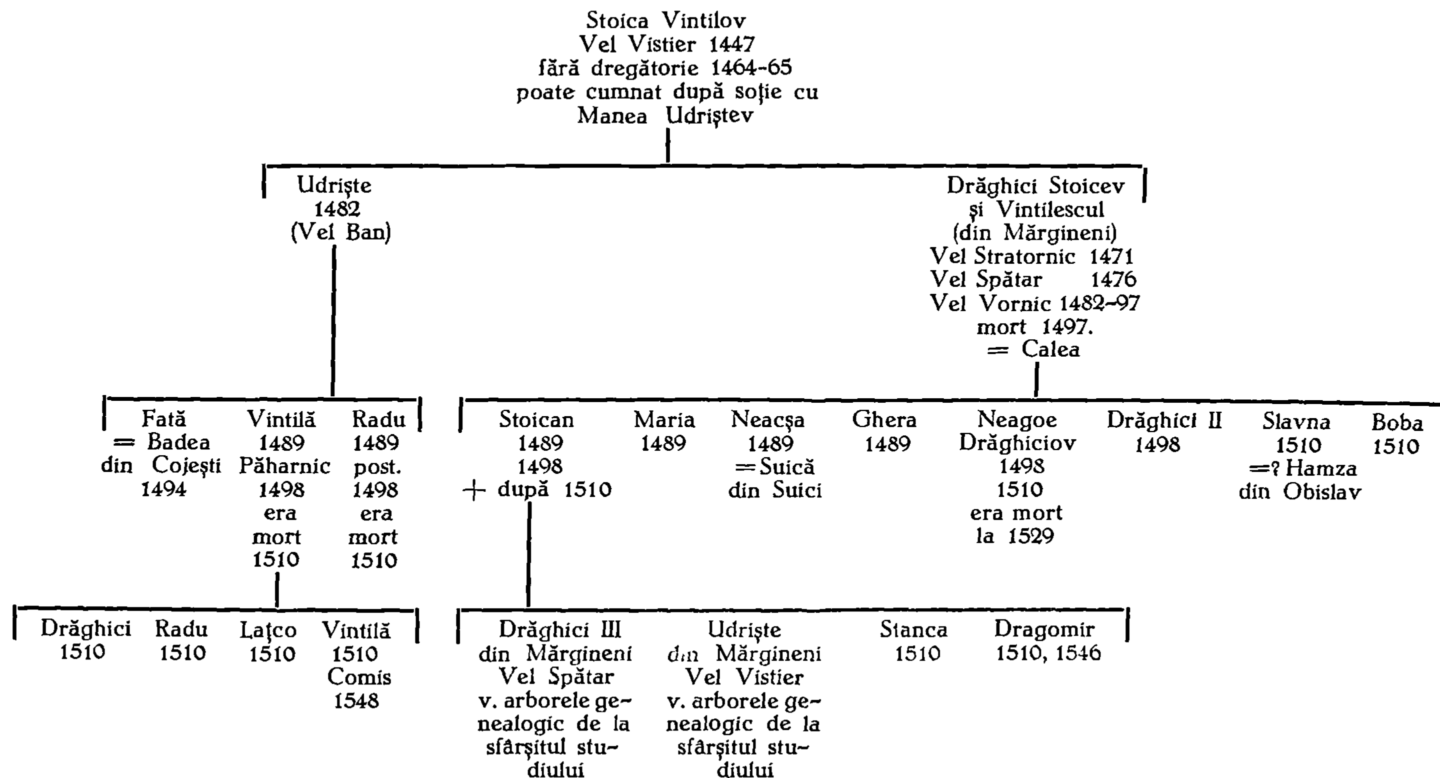
Vintilă Florescul
mort 1489

		?		
Drăghici din Floreşti Vel Păharn. 1512-21 Vel Vornic 1525-36 mort 1536-7	Radu Vintilov Vel Păharnic 1498 mort fără posteritate	Stanciu zis Obraz-lat mort înainte de 1509	Neacşa ? = Datco	Velica = Radu Postelnic Craiovescu

La pagina 25 la capitolul Stoican, rândul 2: a se ceti „patern" în loc de „paten".

La pagina 21, aliniatul 1, rândul 5, precum şi la *pagina 31, rândul 4,* a se ceti Negovani, în loc de Nicovani.

La pagina 25, rândul 2 de jos: a se ceti „prenumele" în loc de „pronumele".

Stoica Vintilov
Vel Vistier 1447
fără dregătorie 1464-65
poate cumnat după soție cu
Manea Udriștev
Udriște
1482
(Vel Ban)
Drăghici Stoicev
și Vintilescul
(din Mărgineni)
Vel Stratornic 1471
Vel Spătar 1476
Vel Vornic 1482-97
mort 1497.
= Calea
Fată
= Badea
din Cojești
1494
Vintilă
1489
Păharnic
1498
era
mort
1510
Radu
1489
post.
1498
era
mort
1510
Stoican
1489
1498
+ după 1510
Maria
1489
Neacșa
1489
= Suică
din Suici
Ghera
1489
Neagoe
Drăghiciov
1498
1510
era mort
la 1529
Drăghici II
1498
Slavna
1510
=? Hamza
din Obislav
Boba
1510
Drăghici
1510
Radu
1510
Lațco
1510
Vintilă
1510
Comis
1548
Drăghici III
din Mărgineni
Vel Spătar
v. arborele genealogic de la
sfârșitul studiului
Udriște
din Mărgineni
Vel Vistier
v. arborele genealogic de la
sfârșitul studiului
Stanca
1510
Dragomir
1510, 1546

La pagina 28, la capitolul „Maria", la rândul 1, a se adăuga numărul paginii 23.

La pagina 29, la capitolul „Neacşa", rândul 2, a se ceti „pag. 23" în loc de „pag. 26".

La pag.. 31, la resumatul actului din 1510, Maiu 27, a se scoate moşia Floreşti, fiind, precum am spus mai sus, o rea cetire a numelui muntelui Floreiul.

La pagina 34, aliniatul 4 se referă din nou la cele spuse mai sus, când am revenit asupra greşelii genealogice de la paginile 24-25. Afirmaţia însă de aici că Drăghici şi Radu Vintilov sânt fiii lui Vintilă Florescul rămâne exactă.

La pagina 34, a se corecta notele greşit trecute, şi anume: la Drăghici, din text se referă nota 9, din josul paginii; la Dragomir nota 10; iar la nota 10 din text se referă No. 8 din note.

La pagina 45, la nota 4, rândul 3, a se ceti „pag. 34, nota 4" în loc de „pag....".

La pagina 54. nota 1, rândul 3 de jos, a se ceti „luând pe boierii" în loc de „luând la boierii".

La pagina 58. nota 5, rândul 2, a se ceti „nu Vel Spătar" în loc de „un Vel Spătar".

La pagina 64, în spiţa genealogică, a se ceti „Caplea din Periş" în loc de „Capela din Periş", iar din descendenţa ei trebuie scoasă Capiea soţia lui Vintilă din Baloteşti.

La pagina 68, aliniatul 4, referitor la identificarea lui Vintilă Co-Vistierul. Pasagiul acesta trebuie pus în corelaţie cu adăogirile făcute de mine mai sus, când am rectificat greşala scoborârii celor patru fraţi: Drăghici, Radu, Laţco şi Vintilă, din Vintilă Florescul; Vintilă Comisul, fiind văr cu Udrişte, este mai mult decât sigur al patrulea fecior al lui Vintilă Păharnicul de la 1498.
misul, ucis de Mircea Ciobanul, puţin după omorârea lui Udrişte

La pagina 76, la arborele genealogic, în ceia ce priveşte pe soţia lui Moise Voevod, numele ei este Roxandra, şi nu Zamfira.

La pagina 77, la ultimul aliniat, trebuie specificat că al doilea frate al lui Udrişte Vistierul este Dragomir, precum reiese din resumatul documentului cu data de 1510, Maiu 27.

La pagina 80, aliniatul 7, referitor la Staico Postelnicul, trebuie adăogat că boierul acesta întâlnit în divanele lui Mihnea Turcitul nu este Staico din Bucov, ci Staico din Modruzeşti şi Crăpeşti, trecut adesea în documente de întăriri ca fiind din casa domnească a lui Mihnea Turcitul şi a tatălui său Alexandru Mircea. Acest Stoica *Vel* Postelnic din Modruzeşti este întâlnit în confirmări de proprietăţi încă de la 1574. La 1585 în April el apare a fi fost decedat. A fost poate soţul jupânesei Caplea din Goleşti, fosta soţie a lui Radu Clucerul zis tot din Goleşti, şi deci mamă puternicilor boieri Ivaşco Vornicul şi Albul Clucerul, amândoi cunoscuţii boieri din Goleşti de la sfârşitul veacului al XVI-lea. Stoica sau Stoichiţă Vel Postelnic

nu a avut scoboratori, precum reiese dintr'un hrisov purtând data de 1585, Septembre 8 (v. Arh. St., Ep. Buzău, pach. 21, doc. 2; v. şi Cond. II, p. 272).

Alt Staico Postelnic, contimporan şi cu Staico Vel. Postelnic din Modruzeşti şi cu Staico Postelnic din Bucov, este un alt omonim, fiul lui Tudor Logofătul din Orboeşti şi al Stanei, care este întâlnit într'un document din 1579, April 4, ca proprietar al moşiei Chiseleţul.

La pagina 80, aliniatul 8, la cele spuse mai sus, trebuie adăogată informaţia documentară comunicată mie de d. Ion C. Petrescu, în cursul editării studiului mieu, şi care este următoarea:

La 1578, Iunie 2, din Bucureşti, Mihnea Voevod întăreşte lui *Staico „Postelnic, nepotu' lui Staico fost Mare Logofăt,* şi soţiei Stana (evi„dent a lui Staico Postelnicul) satele: Dobriţa, Budeasa, Velica-Ciu„pova, Pocoiştea, Săgarcea, Dragoslavele, Stoieneştii, Budeanii, Dra„gomireştii şi altele".

Acest act este de cea mai mare importanţă, de oare ce ni indică numele soţiei lui Staico din Bucov. Ştim pe de altă parte că moşiile întarite în dania de mai sus au făcut parte din imensa avere zestrala primită de Domniţa Caplea, fiica lui Vlad Călugărul, la trecere în căsătorie cu Staico Logofatul, cunoscut istoriei supt numele de: ot Ruşi, ot Băjeşti, ot Bucov şi ot Măgureni (v. pentru Staico Logofat lucrarea mea asupra Divanelor secolului al XV-lea, partea a II-a, 1496-1501, pp. 11-12).

Din cele aflate mai sus trebuie să reviu asupra informaţiilor genealogice comunicate mie de fostul Inalt Regent C. Sărăţeanu şi de care vorbesc la paginile 86-87, referitoare la averea Mariei din Bucov, moştenită, zice d. Sărăţeanu, de la mama ei Elena, Maria din Bucov şi din Sărata este documentar cunoscută ca fiică a lui Staico Postelnicul din Bucov, dar în niciun document al vremii nu am întâlnit numele mamei sale. Din documentul de mai sus de la 1578 ar urma în mod logic că Stana, soţia lui Staico Postelnicul din Bucov, este maica Mariei.

In vedere însă că Elena din Sărata este trecută în informaţiile d-lui Sărăţeanu ca aceia care are avere de la Udrişte şi Neagoe Drăghici. am putea inclina spre ipotesa că Staico din Bucov a avut două soţii: una Stana, care trăia la 1578, şi alta Elena, mama Mariei.

La paginile 90-94 la capitolul referitor la boierii Drăghici din Moldova, trebuie adăogat ca sursă şi *Arhondologia Moldovei* de Păharnicul Constantin Sion, ed. Gh. Ghibănescu, 1892, pp. 80-84, ale cării informaţii trebuie privite însă cu multă circumspecţiune.

La arborele genealogic final, pe lângă cele spuse de mine mai sus, adaog că la generaţia copiilor lui Stoican s'a trecut din eroare Dragomir ca soţ al Stancăi, în loc de frate al ei. Dragomir este tocmai fiul lui Stoican, rămas fără nume în arbore, şi aflat aşa la 1546.

BIBLIOGRAFIE.

Academia Română . Anale: v. Bogdan I., Docan N., Giurescu C., Giurescu C. C., Iorga N., Puşcariu I.

„ „ . Condicile Mănăstirilor: Câmpulung, Dealul, Glavacioc, Cozia, Sadova şi Govora.

„ „ . Creşterea Colecţiilor, documente muntene 1905-1919.

Aricescu C. . . Revista Arhivelor Statului, 2 broş. 1874, 1876.

Bălcescu N. şi *Laurian* Magazinul Istoric pentru Dacia, 1874.

Berechet Ştefan . . Particularităţile conjurătorilor la Români, din documente slavo-române, 1925, Chişinău.

Bogdan Ion . . Documente privitoare la relatiile Ţării Româneşti cu Braşovul şi Ţara Ungurească în secolul al XV-lea şi al XVI-lea, ed. I, 1902, şi ed. II vol. I, 1905.

„ „ . . Documentele lui Ştefan-cel-Mare, 2 vol. 1913.

„ „ . . Un hrisov al lui Mircea-cel-Bătrân, în Anal. Ac. Rom., vol. XXVI.

„ „ . . Vlad-Ţepeş şi naraţiunile germane şi ruseşti asupra sa, 1896.

Brezoianu Ion. . . Vechile Instituţii ale României, 1882.

Broşteanu Urdăreanu C. Vânzarea bunurilor de mână moartă, 1912.

Buciumul 1863.

Cipariu Timoteiu . Arhivu peutru filologia şi istoria, Blasiu 1867-72.

Colecţiile şi documentele particulare ale familiilor: Băleanu, Dinu Cesianu, Cantacuzino, Florescu, Ion Glogoveanu, Odobescu, etc.

Columna lui Traian . vezi Hasdeu.

Condurato Grigore . Relaţiunile Ţării Româneşti şi Moldovei cu Ungaria până la anul 1526, ed. 1898.

„ „ . Michael Beheims Gedicht über den Woiwoden Wlad II Drakul, Bucureşti 1903.

Docan N. . . . Despre elemente cronologice în documentele româneşti, în Anal. Acad. Rom., tom. XXXII, ser. II-a.

„ „ . . . Studii privitoare la numismatica Ţărei Româneşti, în Anal. Acad. Rom. tom. XXXII, ser. II-a, 1910.

Drăghici Manolaki, Post. Istoria Moldovei pe timp de 500 ani până în zilele noastre, 2 vol., ed. Iaşi 1857.

Dragomir Silviu . Relaţiile Ţ.rei Româneşti cu Ungaria în secolul al XV-lea şi al XVI-lea.
Filitti Ion C. . . Arhiva Gheorghe Gr. Cantacuzino, 1919.
„ „ . . Evoluţia claselor sociale în trecutul Principatelor Române, în Arhiva pentru ştiinţa şi reforma socială.
„ „ . . Banii şi Caimacamii Craiovei, în Arhivele Olteniei No. 13.
„ „ . . Ctitorii de la Plăviceni, în Arhivele Olteniei Nr. 32-3.
„ „ . . Boierii Craioveşti, în Convorbiri Literare anul al 54-lea (1922-23) No. 3-5 Martie-Iunie.
„ „ . . Mama şi soţia lui Mihai Viteazul, în Convorbiri Literare, anul al 52-lea, 1921.
„ „ . . Banii Ţării Severinului şi Banii Olteniei, în Arhivele Olteniei, III, 1924.
„ „ . . Despre vechea organizare administrativă a Pricipatelor Române, 1929.
„ „ . . Despre vechiul Drept penal Român, 1928.
„ „ . . Schitul Aninoasa-Cislău (Buzău) şi neamul Doamnei Neaga, în Revista Arhivelor, I, Nr. 2.
Filitti I. şi Suchianu D. I. Contribuţii la Ist. Drept penal Român, 1926.
„ „ „ „ „ Contribuţii la Ist. Justiţiei penale în Principatele Române, 1928.
Florescu George D. . Divane domneşti din Muntenia în secolul al XV-lea, Dregători şi Boieri, 1389-1496, în Revista Arhivelor vol. II, Nr. 4 şi în extras.
„ „ „ . Idem, 1496-1501 în Revista Arhivelor pe 1929 şi în extras.
Fotino Dionisie . . Istoria generală a Daciei, trad. G. Sion, 3 tomuri, ed. 1859.
Fotino George . . Incercări de vechiu Drept românesc, Obiceiuri la fixarea hotarelor, 1925.
„ „ . . Contribution à l'étude des origines de l'ancien droit coutumier roumain. Un chapitre de l'histoire de la propriété au Moyen-Âge, ed. Libr. de jurisprudence ancienne et moderne, Ed. Duchemin, 1925.
„ „ . . Contribuţii la studiul regimului succesoral în vechiul drept consuetudinal românesc, 1927.
Ghibănescu Gh. . . Surete şi Izvoade.
„ „ . . Vlad Vodă Călugărul, în Arhiva din Iaşi, anul VII, 1896, Nr. 3-4, Martie-Aprilie.
„ „ . . Permanenţa limbei slavone în Ţările române ca raţiune juridică de stat, 1928.
Giurescu Const. . . Despre Boieri, 1920.
„ „ . . Despre Rumâni, în Anal. Acad. Rom.
„ „ . . Câteva cuvinte asupra vechei cronologii româneşti, în Conv. Literare XXXIV.

Giurescu Const. C. . Contribuţii la studiul marilor dregătorii în secolul al XIV-lea şi al XV-lea, 1925.

„ „ „ . Noui contribuţii la studiul marilor dregătorii în sec. al XV-lea şi al XVI-lea, 1925.

Greceanu Ştefan D. . Cronica lui Radu Greceanu.

„ „ „ . Genealogii documentate ale familiilor boiereşti, 3 volume.

„ „ „ . Şirul Voevozilor cu Divane şi Note (1501-1553), ed. Göbl, 1907-16.

„ „ „ . Istoricul unei vechi moşii: Grecii.

„ „ „ . Eraldica Română.

„ „ „ . Fişe inedite asupra familiilor boiereşti din Muntenia, manuscris la D-l Constantin P. Greceanu.

Hurmuzaki . . . Colecţii de Documente.

Hasdeu Bogdan Petriceico Columna lui Traian, seria nouă 1873.

„ „ „ Arhiva Istorică a României, 1865.

Ionescu Gion . . Sima Stolniceasa.

„ „ . . Boierii Craioveşti, în Revista pentru Istorie Arheologie şi Filologie, vol. VIII, anul al IV-lea, 1902.

„ „ . . Din Istoria Basarabilor, fragment istoric, în Revista Literatura şi Arta Română, anul al VII-lea, 1903.

Iorga Nicolae . , Contribuţiuni la Istoria Munteniei în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, în Anal. Acad. Rom. XVIII.

„ „ . . Pretendenţi domneşti în secolul al XVI, în Anal. Ac. Rom. XIX.

„ „ . . Documente rom. din Arhivele Bistriţei, 1899.

„ „ . . Socotelile Braşovului în Anal. Acad. Rom. XXI, 1899.

„ „ . . Socotelile Sibiului, în Anal. Acad. Rom. XXI.

„ „ . . Cronice Muntene din secolul al XVII-lea, în Anal. Ac. Rom. XXI, 1899.

„ „ . . Un pretendent la tronul muntean; Dumitraşco-Vodă Cercel, în Omagiu lui Titu Maiorescu 1900.

„ „ . . Studii şi Documente cu privire la Istoria Românilor, volumele: III, V, VII şi XII.

„ „ . . Scrisori de Boieri, ed. I-a, 1912.

„ „ . . Scrisori Domneşti, ed. I-a, 1912.

„ „ . . Despre Cantacuzini, 1902.

„ „ . . Genealogia Cantacuzinilor, 1902.

„ „ . . Documente privitoare la Familia Cantacuzinilor 1902.

„ „ . . Operile lui Constantin Cantacuzino Stolnicul, 1902.

„ „ . . Istoria Domnilor Ţării Româneşti de Constantin Căpitanul, 1902.

„ „ . . Inceputurile lui Socol din Cornăţeni, în Conv. Lit., anul XXXIX, 1905, Nr. 2 pe Februarie.

„ „ . . Braga Voevod al Ţării Româneşti (1535) în Conv. Lit., anul al XXXVII-lea.

Iorga Nicolae . . Inscripţiile din bisericile României, 2 volume, 1905-8.
" " . . Istoria Românilor, ed. a VI-a.
" " . , Mănăstirea Athos în legăturile cu Ţările noastre, în Anal. Acad. Rom., tom. XXXVI, 1914.
" " . . Istoria Bisericii Româneşti şi a vieţei religioase a Românilor, 2 vol., ed. a I-a, 1908-1909 şi ed. a II-a, vol. I, 1929.
" " . . Geschichte des Osmanischen Reiches, Gotha 1908-9.
" " . . Istoria Armatei Române, 2 vol., ed. I-a.
" " . . Un biruitor: Radu Şerban, Văleni, 1911.
" " . . Femeile în viaţa neamului nostru, 1912.
" " . . Renegaţii în trecutul ţărilor noastre şi al neamului nostru, în Anal. Acad. Rom. XXXVI.
" " . . Veneţia în Marea Neagră, 3 memorii în Anal. Acad. Rom., tom. XXXVI şi XXXVII.
" " . . Istoria Comerţului Român, 2 volume
" " . . Istoria lui Mihai Viteazul, în Conv. Lit. XXXV.
" " . . Istoria Poporului Românesc, 4 vol., trad din limba germană de d-na Otilia Enache Ionescu, 1922-28.
" " . . Ţara Românilor, I România, I Judeţul Prahova, 1910.
Kogălniceanu Const. . Istoria Românilor, vol. I, 1905.
" " . Tabloul Genealogic şi cronologic al Basarabilor (1310-1659), ed 1912
Lăpedatu Alexandru . Radu cel Frumos, în revista Transilvania, 1902.
" " . Vlad Vodă Călugărul, extras din Conv. Lit. XXXV, 1903.
" " . Politica lui Radu cel Mare, în „Lui Ion Bianu", 1921.
Marele Dicţionar Geografic al României, 5 vol.
Magazin Istoric pentru Dacia, vezi Bălcescu N.
Meteş Ştefan . . Relaţiile comerciale ale Ţării Româneşti cu Ardealul până în veacul al XVII-lea, 1921.
" " . . Moşiile Domnilor şi Boierilor Români din Ardeal.
" " . . Contribuţii nouă privitoare la voevozii români din Ardeal şi părţile Ungariei în veacul al XVI-lea şi al XVII-lea, Cluj 1922.
Miletici şi Agura D. . Dacoromânitia i trahnata slaveansca pismenosta (Daco-Romanii şi literatura lor slavă) Sofia în Sbornik, IX, 1893.
Minea Ion . . . Principatele Române şi politica lui Sigismund, 1919
" " . . . Urmaşii lui Vladislav, 1916.
" " . . . Vlad Dracul şi vremea sa, 1928.
Motogna V. . . . Un document despre Laiotă, în Revista Istorică, anul VII, 1903.
Năsturel G-ral P. V. Genealogia Năsturelilor, în Revista pentru Istorie, Arheologie şi Filologie, volumele X-XVI, 1910-22.
" " " " Nova Plantatio, în aceiaşi revistă, vol. XV.

Năsturel G-ral P. V.	Biserici, Mănăstiri şi Schituri din Oltenia, în aceiaşi revistă, vol. XII, partea 2-a.
" " " "	Neamul Boierilor Pârşcoveni, în rev. Literatura şi Arta Română, 1904-6, anii VIII-X.
" " " "	Radu Şerban Basarab şi Matei Basarab, în aceiaşi revistă, anul XI, 1907.
" " " "	Neamul boierilor Cantacuzini din ramura Şerban Voevod, în aceiaşi revistă, anul XII, 1908.
Nicolaescu Stoica .	Documente Slavo-Române, 1905.
" " .	Mihai Vodă Viteazul ca Domn al Ţării Româneşti, al Ardealului şi al Moldovei, în Revista pentru Istorie, Arheologie şi Filologie, vol. XII, partea I-a, 1911.
" " .	Documente istorice cu privire la Radu de la Afumaţi sau Radu-Vodă Viteazul, în aceiaşi revistă, vol. X, fasc. Ianuar-Mart 1909.
" " .	Petru cel Tânăr şi Petru Schiopul
" " .	Un preţios act cu privire la Radu Vodă cel Viteaz, în Revista România Nouă, I, pp. 383-93.
" " .	Alexandru Aldea Voevod, in Revista pentru Istorie, Arheologie şi Filologie, anul XVI, 1922.
Nicolescu Elie . .	În jurul lui Basarab Laiotă, în revista Literatura şi Arta Rom., anul VII, 1903.
" " . .	Cine este Radu Vodă Iliaş, în aceiaşi revistă, anul VIII, 1904.
" " . .	O vizită la M-rea Vieroşul, în aceiaşi revistă, aceiaşi an.
" " . .	Din genealogia familiei Ştirbei, în aceiaşi revistă, anul IV, 1902.
" " . .	Familia Golescu, în Revista pentru Istorie, Arheologie şi Filologie, anul IV, vol. VIII, 1902.
Onciul Dimitrie . .	Originele Principatelor Române, 1899.
" " . .	Din Istoria Românilor, ed. II, 1914.
" " . .	Cursul de Istoria Românilor, în Conv. Lit. an. 1899.
Odobescu Alexandru .	Câteva ore la Snagov, în Revista Română, III, şi în Biblioteca pentru toţi.
Pavlov Petru, monah.	Călăuza istorică despre sfintele mănăstiri şi schituri ale judeţului Prahova: Sinaia, Ghighiu, Predeal, Zamfira, Susana, Cheia, Crasna, Lespezi şi Brebu, ed. Ploeşti, 1925.
Puşcariu Ion, Cavaler de	Fragmente istorice despre boierii din Ţara Făgăraşului, Sibiiu, 1907.
" " " "	Două documente privitoare la revolta boierilor în favoarea lui Mihnea zis cel Rău, în Anal. Ac. Rom., XXXIII, 1910.
Palade T. . . .	Radu de la Afumaţi, Ploeşti, 1923.
Sărăţeanu Constantin	Cronica Familiilor vechi româneşti: Neamul Filipeş-

tilor, în revista Ilustraţiunea, anul I, Nr. 3-4, Februar 1909.
Ştefulescu Al. . . Documente slavo-române relative la Gorj, Tg.-Jiu 1908.
„ „ . . Mănăstirea Tismana, 1909.
„ „ . . „ Crasna.
„ „ . . „ Polovragi.
„ „ . . „ Strâmba.
„ „ . . Gorjul istoric şi pitoresc, Tg.-Jiu, 1906.
„ „ . . Istoria Târgu-Jiului.
Tocilescu Gr. . . Manual de istoria Românilor, ed. a II-a.
Vasilescu Al. . . Urmaşii lui Mircea cel Bătrân, în Revista pentru istorie, Arheologie şi Filologie, vol. XVI, 1922.
Dumitrescu Al. . . Despre oraşul de Floci, în Revista pentru Istorie Arheologie şi Filologie, vol. XI partea a 2-a.
Venelin J. . . . Vlaho-Bolgarskia ili daco-slaveansca gramatăi (Documente vlaho-bulgare sau daco-slavone). St. Petersburg, 1840.
Xenopol Al.. . . Istoria Românilor, ed. a III-a.

— —

TABLOURI ŞI SPIŢE GENEALOGICE.

TABLA DE MATERII.